

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Poročilo

Percepcija poštenosti o zelenem prehodu

Terensko delo: Maj-junij 2022

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Raziskava, ki jo je izvedel Kantar v imenu družbe Kantar Belgium na zahtevo Evropske komisije,
Generalni direktorat za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje (GD EMPL)

Anketa, ki jo usklajuje Evropska komisija,
Generalni direktorat za komuniciranje (oddelek GD COMM za spremljanje medijev in Eurobarometra)

Naslov projekta	Posebna raziskava Eurobarometra 527 Pošteno dojemanje zelenega prehoda Poročilo
Jezikovna različica	STRANI, KI SE POVEZUJEJO NA
Kataloška številka	KE-05-22-274-EN-N
ISBN	978-92-76-56527-7
	10.2767/651172

© Evropska unija, 2022

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Fotokrediti: Getty Images

*Evropa
Demokratis
Esperanto*

Dokument, ki ga je pripravil Pierre Dieumegard za [Evropa-demokracijo-Esperanto](#)

Namen tega „začasnega“ dokumenta je omogočiti več ljudem v Evropski uniji, da se seznani z dokumenti, ki jih pripravi Evropska unija (in se financirajo iz njihovih davkov). Zizhout prevodi, ljudje so izključeni iz razprave.

Ta dokument o dojemanjuzraka o zelenem prehodu je bil [le v angleščini](#) v datoteki pdf (tudi datoteke v francoščini in nemščini so zdaj na voljo). Iz te začetne datoteke smo naredili odt-datoteko, ki jo je pripravila programska oprema Libre Office, za strojno prevajanje v druge jezike. Rezultati so [na voljo v vseh uradnih jezikih](#).

Zaželeno je, da uprava EU prevzame prevajanje pomembnih dokumentov. „Pomembni dokumenti“ niso le zakoni in predpisi, temveč tudi pomembne informacije, potrebne za skupno sprejemanje informiranih odločitev.

Da bi skupaj razpravljali o naši skupni prihodnosti in omogočili zanesljive prevode, bi bil mednarodni jezik Esperanto zelo uporaben zaradi svoje preprostosti, pravilnosti in natančnosti.

Stopite v stik z nami:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Kazalo vsebine

UVOD.....	4
POVZETEK POVZETKA.....	7
PRAVIČEN PREHOD NA ZELENKO GOSPODARSTVO JE BISTVEN IN POVEZAN S PRILOŽNOSTMI.....	11
1. Potreba po pravičnem zelenem prehodu.....	12
2. Zaposlitvene možnosti ter znanja in spretnosti v zelenem prehodu.....	23
3. Skupna odgovornost za boj proti podnebnim spremembam.....	35
II. ZMANJŠANJE PORABE ENERGIJE NA PRAVIČEN NAČIN.....	49
III. POUDAREK NA POSEBNIH RAZSEŽNOSTIH, KI DRŽAVLJANOM OMOGOČAJO USPEH V ZELENEM PREHODU.....	79
1. Energetsko učinkovita stanovanja.....	80
2. Trajnostna mobilnost.....	89
3. Dostop do zelenih površin.....	106
IV. PODPORA UKREPOM POLITIKE ZA SPODBUJANJE PRAVIČNEGA ZELENEGA PREHODA.....	112
ZAKLJUČEK.....	122
TEHNIČNE SPECIFIKACIJE.....	124
Dodatek k posebni raziskavi Eurobarometra 527o dojemanju pravičnosti zelenegaprehoda.....	129
Dojemanje podnebnih sprememb in naša odgovornost za ta pojav.....	130
Katere odločitve bi bilo treba sprejeti za učinkovit ekološki prehod?.....	131
Socialno-demografske skupine.....	132
Nacionalne skupine.....	133
Sklepna ugotovitev: težave pri organizaciji skladne evropske politike.....	133

UVOD

Evropski zeleni dogovor,¹ ki se je začel izvajati leta 2019, določa strategijo EU, da do leta 2050 postane prva podnebno nevtralna celina in da se Unija preoblikuje v trajnostno, pravičnejšo in uspešnejšo družbo, ki spoštuje omejitve planeta. Pravičnost in solidarnost sta sestavni del zelenega dogovora, ki poudarja, da v skladu z evropskim stebrom socialnih pravic nihče in noben kraj ne smeta biti zapostavljena². Za spodbujanje ukrepanja evropska podnebna pravila, ki veljajo od julija 2021, določajo zavezujoč cilj podnebne nevtalnosti v Uniji do leta 2050 in zavezujoč vmesni cilj neto zmanjšanja domačih emisij toplogrednih plinov za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990 do leta 2030. Države članice tudi zlasti upoštevajo ukrepe za doseganje svojih podnebnih ciljev s svojimi nacionalnimi energetske in podnebnimi načrti za obdobje 2021–30.

Uresničevanje evropskega zelenega dogovora je ključna prednostna naloga Evropske komisije. Komisija je sprejela vrsto političnih predlogov za uresničitev evropskega zelenega dogovora, zlasti tako imenovanega svežnja „Pripravljeni na 55“³. S svežnjem zakonodajnih predlogov bodo politike EU na področju podnebja, energije, rabe zemljišč, prometa in obdavčitve ustrezne za uresničitev podnebnih ciljev EU. Nove geopolitične razmere, ki jih spremljajo visoke cene energije in višji življenjski stroški, poleg nujne potrebe po spopadanju s podnebnimi spremembami in vse pogostejšimi vremenskimi skrajnostmi jasno krepijo pomen hitrega zelenega prehoda. Evropska komisija je 18. maja 2022 predstavila REPowerEU⁴, načrt EU za postopno odpravo odvisnosti od ruskih fosilnih goriv s pospešenim uvajanjem energije iz obnovljivih virov, prihranki energije in diverzifikaciji oskrbe z energijo. V takšnem pospešenem scenariju sta še pomembnejša politika zaposlovanja, znanj in spretnosti ter socialne politike, na primer za odpravo pomanjkanja delovne sile v zelenih sektorjih, in zagotavljanje podpore ranljivim gospodinjstvom.

Zeleni prehod na splošno ponuja številne velike priložnosti in – s pravimi spremljajočimi politikami – priložnost za 1) zmanjšanje emisij in izboljšanje okolja; 2) ustvarjanje kakovostnih delovnih mest v prehodu; in 3) izboljšanje blaginje in dobrega počutja na splošno⁵. Vendar zeleni prehod ne bo privzeto vključujoč, zato so za zagotovitev pravičnega in pravičnega prehoda potrebne spremljevalne politike. Naše politike morajo zagotoviti, da nihče in noben kraj ne bosta zapostavljena ter da bodo koristi in stroški te preobrazbe pravično porazdeljeni po vsej družbi. Zagotavljanje pravičnega zelenega prehoda je bistvenega pomena za zagotavljanje družbene sprejemljivosti politik

na področju podnebnih sprememb ter javne podpore reformam in naložbam, potrebnim za doseganje podnebnih in okoljskih ciljev EU.

„Brez takojšnjega in temeljitega zmanjšanja emisij v vseh sektorjih je omejitev globalnega segrevanja na 1,5 °C izven dosega,“ opozarjajo znanstveniki v poročilu Medvladnega foruma za podnebne spremembe (IPCC) iz aprila 2022⁶. Poročilo poziva k nujnim spremembam vedenja (trajnostna mobilnost, energetske učinkovite stavbe...), ki lahko po ocenah privedejo do 40–70-odstotnega zmanjšanja svetovnih emisij toplogrednih plinov do leta 2050, in predlaga, da bi te spremembe lahko izboljšale zdravje in dobro počutje ljudi. Hkrati je vse več dokazov, da je treba za boj proti podnebnim spremembam odpraviti velike neenakosti v emisijah ogljika⁷.

Države članice EU so se 16. junija 2022 soglasno zavezale skupnemu okviru politike – priporočilo Sveta – za zagotovitev pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost⁸. Na podlagi trenutnih ukrepov politike to priporočilo državam članicam zagotavlja politične smernice o tem, kako celovito in usklajeno obravnavati vidike zaposlovanja, znanja in spretnosti ter socialne vidike prehoda. Širok nabor skladov EU lahko podpira pravičen zeleni prehod, zlasti mehanizem za okrevanje in odpornost, mehanizem za pravični prehod, Evropski socialni sklad plus in predlog za socialni sklad za podnebje.

Namen te raziskave je bil oceniti odnos in pričakovanja državljanov EU do zelenega prehoda ter njegov vpliv na njihovo življenje. Zajema zlasti naslednja področja:

- Dojemanje podnebnih sprememb in poštenost zelenega prehoda;
- Mnenja o skupni odgovornosti državljanov in različnih deležnikov v boju proti podnebnim spremembam in omogočanju zelenega prehoda;
- Pričakovanja glede zaposlitvenih možnosti ter znanj in spretnosti pri zelenem prehodu;
- Dojemanje trenutnega stanja na področju energije, porabe energije, vključno s pripravljenostjo za zmanjšanje porabe energije in motivacijo za to;
- Energetske učinkovite stanovanja;
- Trajnostni promet, vključno s kakovostjo, razpoložljivostjo in cenovno dostopnostjo javnega prevoza ter ukrepi, ki bi spodbudili sprejetje bolj trajnostnih možnosti prevoza;
- Dostop do lokalnih zelenih površin in zadovoljstvo z njimi;
- Podpora različnim politikam v podporo pravičnemu zelenemu prehodu.

1 https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

2 https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights_en

3 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_3541

4 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_3131

5 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021SC0452&qid=1643714268435>

6 https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg3/downloads/report/IPCC_AR6_WGIII_SPM.pdf

7 <https://wir2022.wid.world/chapter-6/>

8 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_21_6823

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dožemanje zelenega prehoda

Metodologija, uporabljena za raziskavo

V tem poročilu so predstavljeni vsi rezultati posebne raziskave Eurobarometra št. 527 (EB97.4) o dožemanju pravičnosti zelenega prehoda, ki je bila izvedena med 30. majem in 28. junijem 2022 v 27 državah članicah EU. Anketiranih je bilo 26 395 državljanov EU iz različnih socialnih in demografskih kategorij.

Uporabljena je metodologija raziskav Eurobarometra, ki so bile opravljene za Generalni direktorat za komuniciranje (enota za spremljanje medijev in Eurobarometra). Vendar je bilo treba za izvajanje terenskega dela med pandemijo COVID-19 v nekaterih državah spremeniti metodologijo (celotni ali delni spletni razgovori v nekaterih državah). Temu poročilu je priloženo tehnično obvestilo o metodologiji raziskav Eurobarometra in načinu, kako so inštituti v mreži Kantar opravili razgovore. Vključeni so tudi metode razgovora in intervali zaupanja. V skladu s Splošno uredbo EU o varstvu podatkov so bili anketiranci vprašani, ali se strinjajo⁹ z vprašanji, ki bi se lahko štela za „občutljiva“.

Opomba: V tem poročilu se države EU sklicujejo na svoje uradne okrajšave. Okrajšave, uporabljene v tem poročilu, so:

Belgija	POSTANITE	Litva	LT
Bolgarija	BG	Luksemburg	LU
Češka	CZ	Madžarska	GDČ.
Danska	DK	Malta	MT
Nemčija	DE	Nizozemska	NL
Estonija	E-POŠTA	Avstrija	NA
Irska	IE	Poljska	PL
Grčija	EL	Portugalska	PT
Španija	ES	Romunija	RO
Francija	FR	Slovenija	SI
Hrvaška	HR	Slovaška	SK
Italija	VSE JE V REDU.	Finska	FI
Republika Ciper	CY*	Švedska	SE
Latvija	LV		
Evropska unija – tehtano povprečje za 27 držav članic			EU27
BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, TJ., NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT			euroobmočje
BG, CZ, DK, HR, HU, PL, RO, SE			zunaj euroobmočja

* Ciper kot celota je ena od 27 držav članic Evropske unije. Vendar je bil *pravni red Skupnosti* začasno ukinjen v delu države, ki ni pod nadzorom vlade Republike Ciper. Iz praktičnih razlogov so v kategorijo „CY“ in v povprečje EU-27 vključeni samo razgovori, opravljeni v delu države, ki je pod nadzorom vlade Republike Ciper.

Radi bi se zahvalili ljudem po vsej Evropski uniji, ki so se odrekli svojemu času za sodelovanje v tej raziskavi.

Brez njihovega aktivnega sodelovanja ta študija ne bi bila mogoča.

POVZETEK POVZETKA

Velika večina državljanov EU, ki se odzovejo na to raziskavo Eurobarometra, se strinja, da zaradi zelenega prehoda nihče ne bi smel biti zapostavljen. Nekateri Evropejci, zlasti tisti z nižjim razpoložljivim dohodkom, menijo, da vlade, lokalni organi in podjetja tega ne storijo dovolj.

- Skoraj devet od desetih anketirancev (88 %) se strinja, da pri zelenem prehodu nihče ne bi smel biti zapostavljen.
- Manj kot polovica (46 %) se strinja, da bodo trajnostni energetski proizvodi in storitve do leta 2050 dostopni vsem, tudi revnejšim.
- Polovica (50 %) se strinja, da EU stori dovolj za zagotovitev pravičnega zelenega prehoda, 50 % pa jih govori o svojih regionalnih, mestnih ali lokalnih javnih organih. 47 % jih meni, da njihova nacionalna vlada počne dovolj, medtem ko jih 43 % meni, da gre za zasebna podjetja in podjetja.
- Ljudje s finančnimi težavami ali med 1. kvintilom porazdelitve dohodka bolj verjetno mislijo, da vsaka raven upravljanja ne počne dovolj.

Na splošno obstaja optimizem, da bodo politike, ki se borijo proti podnebnim spremembam, ustvarile več kakovostnih delovnih mest, vendar so tiste z nižjim razpoložljivim dohodkom manj optimistične. Malo več kot polovica jih meni, da imajo znanja in spretnosti, ki lahko prispevajo k zelenemu prehodu, medtem ko le tretjina meni, da njihovo delo prispeva k zelenemu prehodu.

- Skoraj šest od desetih anketirancev (57 %) se strinja, da bodo politike za boj proti podnebnim spremembam ustvarile več novih delovnih mest, kot jih bodo odstranili.
- Več kot šest od desetih (61 %) se strinja, da bodo politike za boj proti podnebnim spremembam ustvarile kakovostna delovna mesta.
- Več kot polovica (54 %) se strinja, da jim trenutna znanja in spretnosti omogočajo, da prispevajo k zelenemu prehodu.
- Anketiranci z višjim razpoložljivim dohodkom imajo več možnosti, da menijo, da imajo spretnosti, s katerimi lahko prispevajo: 65 % v petem kvintilu meni, da jim trenutna znanja in spretnosti omogočajo, da prispevajo k zelenemu prehodu, v primerjavi s 43 % v prvem kvintilu. Ta trend se odraža tudi v drugih izjavah o zaposlitvenih možnostih¹⁰.
- Več kot polovica (55 %) se strinja, da je delo, ki prispeva k napredku zelenega prehoda, zanje osebno pomembno.
- Vendar se le tretjina (34 %) strinja, da njihovo delo prispeva k napredku pri zelenem prehodu.

Večina Evropejcev se boji podnebnih sprememb in čuti osebno odgovornost za ukrepanje.

- Sedem od desetih anketirancev (70 %) se strinja, da so podnebne spremembe nekaj, kar jih prestraši, pri čemer so ženske (74 %) bolj verjetno prestrašene kot moški (66 %).
- Več kot tri četrtine (77 %) anketirancev čuti osebno odgovornost za omejevanje podnebnih sprememb.
- Skoraj tri četrtine (72 %) vprašanih meni, da bi morali osebno storiti več kot zdaj, da bi prispevali k zelenemu prehodu in se spopadli s podnebnimi spremembami, ne glede na to, kaj drugi storijo.
- Le tretjina vprašanih (27 %) meni, da jim ni treba osebno ukrepati v boju proti podnebnim spremembam, če tudi drugi v svoji državi ne ukrepajo. Podobno le malo meni, da njihovi državi ni treba sprejeti ukrepov za boj proti podnebnim in okoljskim spremembam, če tudi druge države ne ukrepajo (25 %).

Sedanje cene energije in prevozni stroški so resen problem za veliko večino Evropejcev.

- Več kot devet od desetih (93 %) anketirancev v EU meni, da je raven cen energije za ljudi v njihovi državi resen problem. Dejstvo je, da večina (58 %) meni, da je to „zelo resen problem“.
- Osem od desetih (79 %) pravi, da so trenutni stroški energetskih potreb njihovega gospodinjstva problem. Poleg tega 4 od 5 (80 %) pravi, da so trenutni stroški goriva za njihove potrebe po prevozu problem.
- Anketiranci z najbolj razpoložljivim dohodkom (68 %) najmanj verjetno pravijo, da so trenutni stroški njihovih potreb po energiji v gospodinjstvu resen problem, zlasti v primerjavi s tistimi z najnižjim razpoložljivim dohodkom (84 %).
- Anketiranci v južnoevropskih državah in nekaterih vzhodnoevropskih državah bolj verjetno pravijo, da so trenutni stroški njihovih gospodinskih potreb po energiji problem v primerjavi s severno in zahodnoevropskimi državami. Podoben vzorec velja za tekoče stroške goriva za potrebe prevoza.

Približno polovica Evropejcev pravi, da bi lahko porabili manj energije, večina pa ni pripravljena plačati več za svojo energijo. Anketiranci pravijo, da bi si morali bogatejši ljudje še bolj prizadevati za zmanjšanje porabe energije.

- Več kot polovica (53 %) je prepričana, da bi lahko porabila manj energije kot zdaj.
- Anketiranci z manj finančnimi težavami so bolj verjetno prepričani, da bi lahko porabili manj energije.
- Štirje od desetih (37 %) so prepričani, da je veliko število v njihovi državi pripravljeni omejiti porabo energije, da bi omejili podnebne spremembe.
- Več kot šest od desetih (62 %) jih pravi, da bi zmanjšali svojo porabo energije predvsem iz gospodarskih razlogov, 36 % pa bi to storilo predvsem iz okoljskih razlogov. Anketiranci z največjim razpoložljivim dohodkom so (47 %) najverjetneje zmanjšali

¹⁰ Višji kot je kvintil, več razpoložljivega dohodka ima anketiranec.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dožemanje zelenega prehoda

porabo energije iz okoljskih razlogov. Anketiranci z najnižjim razpoložljivim dohodkom so (68 %) najverjetneje zmanjšali porabo energije iz ekonomskih razlogov.

- Večina (64 %) anketirancev ni pripravljena plačati višjih cen energije, da bi pomagala pospešiti zeleni prehod: 46 % jih ni pripravljenih, ker si ne morejo privoščiti več, 18 % pa jih ni pripravljenih, vendar si to lahko privoščijo.
- Večina vprašanih (87 %) meni, da bi si morali zlasti bogatejši ljudje bolj prizadevati za zmanjšanje porabe energije.
- Večina vprašanih ocenjuje, da je njihova poraba energije nižja od porabe drugih ljudi v njihovi državi (70 %). Samo 28 % jih priznava, da je njihova poraba visoka v primerjavi z drugimi ljudmi v njihovi državi.

Več kot tretjina Evropejcev je v zadnjih petih letih že izboljšala energetske učinkovitosti svojega doma. Stroški so glavna ovira za izboljšanje energetske učinkovitosti doma, zlasti za ranljive kategorije.

- Štirje od desetih anketirancev (40 %) menijo, da njihov dom potrebuje energetske učinkovite prenove.
- V zadnjih petih letih je 35 % anketirancev sprejelo enega ali več ukrepov za večjo energetske učinkovitosti svojega doma (npr. toplotna izolacija, menjava vrat in oken ali ogrevalni sistem).
- V zadnjih petih letih je 10 % anketirancev prejelo javna sredstva, subvencije ali finančno pomoč, da bi njihova hiša postala bolj trajnostna ali energetske učinkovita.
- Stroški so glavna ovira za izboljšanje energetske učinkovitosti doma. 43 % vprašanih pravi, da je povečanje energetske učinkovitosti njihovega doma predrago in si ga ne morejo privoščiti, 21 % pa jih je navedlo, da je predrago, vendar bi si ga lahko privoščili.
- Za brezposelne anketirance, tiste, ki imajo težave s plačevanjem računov, ali gospodinjstva z otroki je večja verjetnost, da bodo stroške prepoznali kot oviro za izboljšanje energetske učinkovitosti doma.
- Nekateri anketiranci (16 %) poročajo tudi o težavah pri iskanju usposobljenih oseb za delo ali težavah pri iskanju potrebnih materialov in opreme na trgu (15 %).

Skoraj polovica (48 %) Evropejcev kot glavni način prevoza uporablja rešitve trajnostne mobilnosti, kar je več kot leta 2019.

- Na tipičen dan so najpogostejše oblike prevoza avtomobil (47 %), hoja (21 %), javni prevoz (16 %) in kolesarjenje ali skuter (8 %).
- Več razpoložljivega dohodka ima anketiranec, večja je verjetnost, da bodo rekli, da je njihov glavni način avto, in manj verjetno so, da pravijo, da je hoja. Na primer, 31 % v 1. dohodkovnem kvintilu omenja hojo, v primerjavi z 10 % v 5. kvintilu.

- Šest od desetih (60 %) vprašanih ocenjuje kakovost javnega prevoza na svojem območju kot dobro, (55 %) pa pravi, da je razpoložljivost dobra, 54 % pa jih meni, da je cenovna dostopnost dobra. Te številke so na podeželskih območjih precej nižje.
- Najpogostejši javni prevoz (36 %), dostopnejši javni prevoz (29 %), hitrejši javni prevoz (23 %), nove ali bolj zasnovane poti javnega prevoza (21 %) ali več in varnejše kolesarske steze (20 %) so najpogostejše omenjene značilnosti, ki bi anketirancem pomagale izbrati bolj trajnostne načine prevoza, zlasti na podeželju.

Večina anketirancev živi v desetih minutah hoje od kakovostnega zelenega prostora. Zadovoljstvo z najbližjo zeleno površino je v urbanih območjih do neke mere nižje.

- Polovica (50 %) vseh anketirancev živi pet minut ali manj od zelenega prostora s hojo, 26 % pa jih pravi, da živijo od šest do deset minut stran.
- Razlike v dostopu se močno razlikujejo glede na finančno stanje. Na primer, več kot polovica (55 %) tistih, ki redko ali nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, živi v petminutnem sprehodu po zelenem prostoru, v primerjavi s približno štirimi od desetih (42 %), ki imajo težave s plačevanjem računov vsaj nekaj časa.
- Velika večina vprašanih (85 %) pravi, da so zadovoljni s kakovostjo zelenega prostora, ki je najbližje njihovem domu. V velikih mestih je 83 % vprašanih zadovoljnih s kakovostjo najbližje zelene površine v primerjavi s 93 % tistih, ki živijo na kmetiji ali na podeželju.

Obstaja široka podpora politikam, namenjenim pravičnemu zelenemu prehodu za vse, vključno s subvencijami za podporo energetske učinkovitih prenov, naložbami v javni prevoz ter pravili in spodbudami za zasebna podjetja.

- Več kot šest od desetih Evropejcev (62 %) se zavzema za dodelitev kvote energije vsakemu državljanu, da bi vsem zagotovili pravičen delež prizadevanj za boj proti podnebnim spremembam.
- Več kot sedem od desetih (71 %) podpira obdavčitev izdelkov in storitev, ki najbolj prispevajo k podnebnim spremembam, ter prerazporeditev prihodkov najrevnejšim in najbolj ranljivim gospodinjstvom.
- Skoraj devet od desetih (89 %) podpira subvencioniranje ljudi, da bi pomagali izboljšati energetske učinkovitosti njihovih domov, zlasti tistih z nižjim razpoložljivim dohodkom in najbolj ranljivih gospodinjstev.
- Podobno se 89 % zavzema za povečanje naložb svoje države v infrastrukturo javnega prevoza.
- Velika večina (87 %) je naklonjena spodbujanju zasebnih podjetij s pravili in spodbudami, da (1) hitreje zmanjšajo svoje emisije, (2) preidejo na energetske učinkovitejše proizvodne metode, (3)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

sprejmejo bolj krožne in trajnostne postopke ter (4)
po potrebi ponovno usposobijo svojo delovno silo.

PRAVIČEN PREHOD NA ZELENO GOSPODARSTVO JE BISTVEN IN POVEZAN S PRILOŽNOSTMI

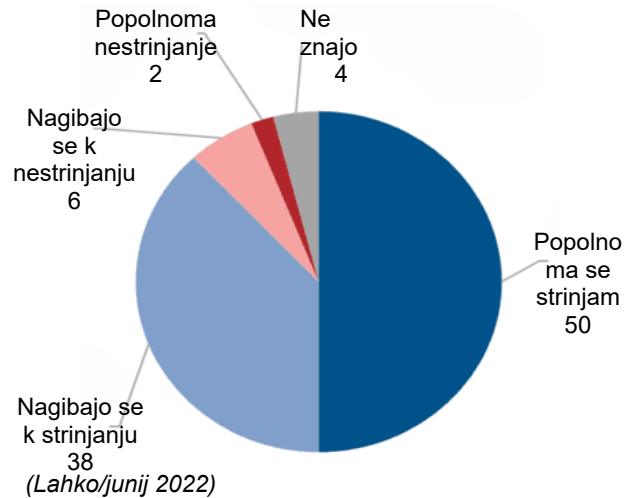

1. Potreba po pravičnem zelenem prehodu

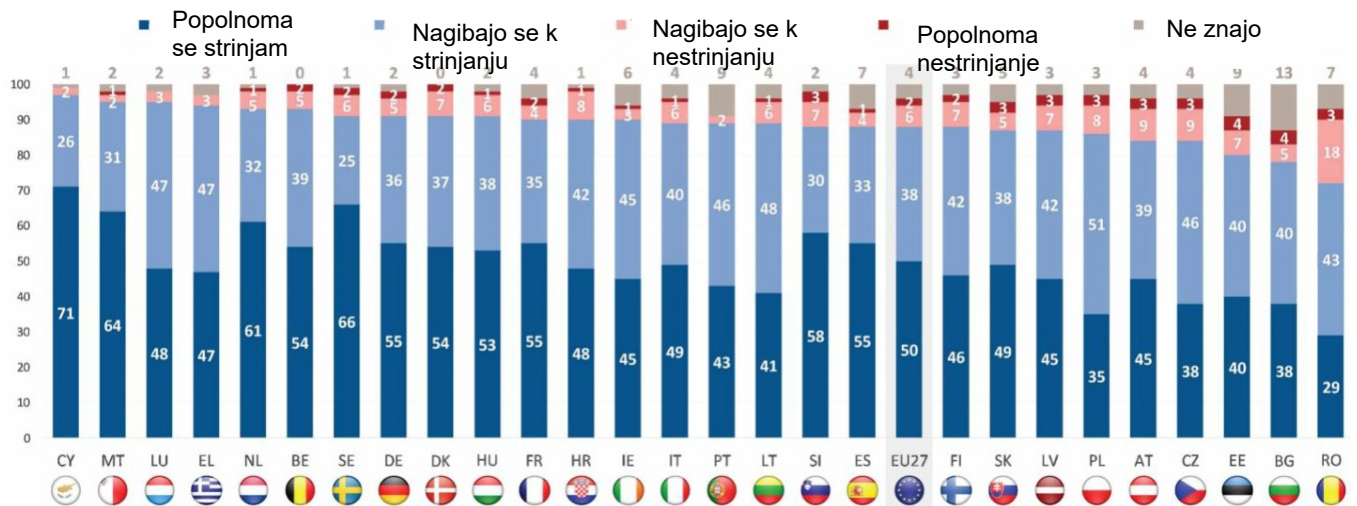
Večina vprašanih se strinja, da pri zelenem prehodu nihče ne sme biti zapostavljen, vendar je manjšina prepričana, da bodo do leta 2050 trajnostna energija, storitve in izdelki cenovno dostopni za vse.

Skoraj devet od desetih anketirancev (88 %) se strinja, da pri zelenem prehodu nihče ne bi smel biti zapostavljen, polovica (50 %) pa jih je izjavila, da se „popolnoma strinjajo“¹¹. Manj kot eden od desetih (8 %) se s to izjavo ne strinja, le 2 % pa jih pravi, da se „popolnoma ne strinjajo“.

Več kot sedem od desetih anketirancev v vsaki državi članici se strinja, da zaradi zelenega prehoda nihče ne bi smel biti zapostavljen, pri čemer deleži segajo od 97 % na Cipru in 95 % v Luksemburgu in na Malti do 72 % v Romuniji, 78 % v Bolgariji in 80 % v Estoniji.

QA1.2.: V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami? — Zeleni prehod ne bi smel nikogar pustiti zapostavljenega (% – EU-27)

QA1.2.: V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami? (% – zeleni prehod ne sme nikogar pustiti za sabo)

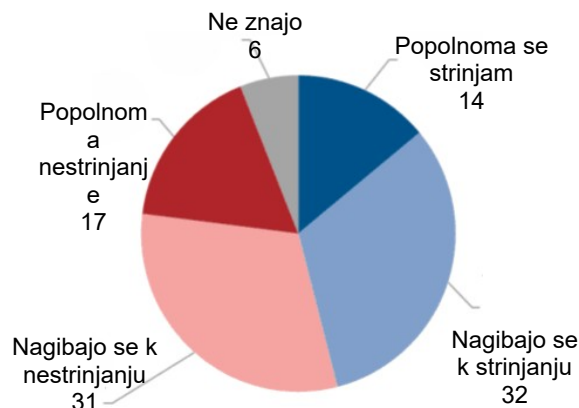
¹¹ QA1.2. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami? Zeleni prehod ne bi smel nikogar zanemariti

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

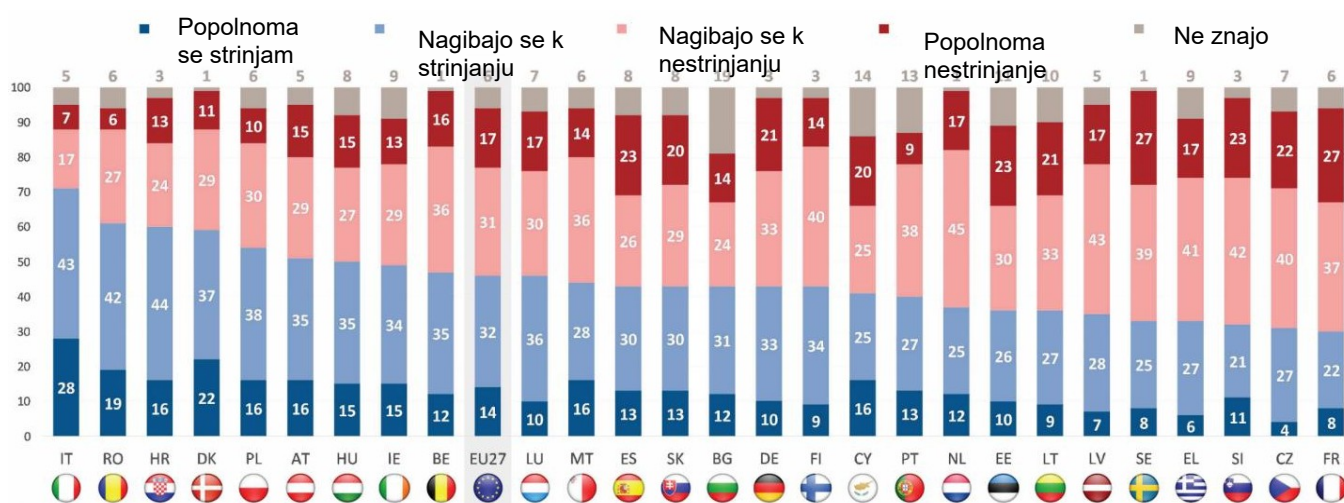
Zaupanje, da bodo do leta 2050 trajnostna energija, izdelki in storitve cenovno dostopni za vse, vključno z revnejšimi, je manj razširjeno, saj jih je 46 % izjavilo, da se strinjajo, vključno s 14 %, ki se popolnoma strinjajo¹². Skoraj toliko (48 %) se ne strinja, 17 % pa jih pravi, da se „popolnoma ne strinjajo“. Nekaj več kot eden od dvajsetih (6 %) pravi, da ne vedo.

V sedmih državah, vključno z Italijo (71 %), Romunijo (61 %) in Hrvaško (60 %), se večina strinja, da bodo do leta 2050 trajnostna energija, izdelki in storitve dostopni vsem. Nasprotno pa se s tem strinja le 30 % v Franciji, 31 % na Češkem in 32 % v Sloveniji.

(Lahko/junij 2022)

QA1.4. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami? Prepričani ste, da bodo do leta 2050 trajnostna energija, izdelki in storitve dostopni vsem, tudi revnejšim ljudem.

QA1.4. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami? (% – prepričani ste, da bodo do leta 2050 trajnostna energija, izdelki in storitve dostopni vsem, tudi revnejšim)

¹² QA1.4. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami? Prepričani ste, da bodo do leta 2050 trajnostna energija, izdelki in storitve dostopni vsem, tudi revnejšim.

Sociodemografska analiza na „na ravni EU“ ponazarja vrsto razlik. Mladi anketiranci, ki imajo le malo težav s plačevanjem računov, živijo v velikih mestih ali imajo pozitiven pogled na EU, so bolj verjetno prepričani, da bodo trajnostni energetske proizvodi in storitve do leta 2050 dostopni vsem.

- Mlajši kot je anketiranec, bolj verjetno je, da bodo prepričani, da bodo trajnostni energetske proizvodi in storitve do leta 2050 dostopni vsem. 52 % ljudi, starih od 15 do 24 let, je prepričanih, da bodo do leta 2050 trajnostna energija, izdelki in storitve cenovno dostopni, v primerjavi s 43 % starejših od 55 let.
- Višja kot je stopnja izobrazbe anketirancev, tem večji je dogovor, da zeleni prehod ne sme nikogar pustiti zapostavljenega. 92 % vprašanih z univerzitetno diplomom se na primer strinja, da pri zelenem prehodu nihče ne bi smel biti zapostavljen, v primerjavi s 74 % z izobrazbo, nižjo od srednješolske.
- Manj težav, ki jih imajo anketiranci pri plačevanju računov, bolj verjetno so prepričani, da bo do leta 2050 trajnostna energija izdelki in storitve bodo dostopni vsem. 46 % tistih, ki imajo najmanj finančnih težav, se na primer strinja, da bodo trajnostne energetske možnosti do leta 2050 dostopne vsem, v primerjavi s 34 % tistih, ki imajo največ težav.
- Anketiranci v velikih mestih (49 %) so bolj verjetno kot katera koli druga skupina prepričani, da bodo trajnostne energetske možnosti do leta 2050 dostopne vsem.
- Nazadnje, anketiranci s pozitivnim pogledom na EU (52 %) so bolj prepričani, da bodo trajnostni energetske proizvodi in storitve do leta 2050 cenovno dostopni za vse kot tisti z negativnim stališčem (34 %).

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dožemanje zelenega prehoda

	Zeleni prehod ne bi smel nikogar zanemariti	Do leta 2050 bo trajnostna energija, izdelki in storitve cenovno dostopni za vse
EU27	88	46
Spol		
Moški	88	47
Ženska	89	45
Starost		
„15–24	89	52
25–39	90	49
40–54	90	46
55+	87	43
Težave pri plačevanju računov		
Večino časa	86	34
Od časa do časa	86	50
Skoraj nikoli/nikoli	90	46
Podoba EU		
Skupaj „pozitivno“	93	52
Nevtralna	87	44
Skupaj „negativno“	82	34
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil		
1. kvintil	86	40
2. kvintil	89	42
3. kvintil	90	46
4. kvintil	91	49
5. kvintil	91	47
Zaposlitveni status		
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	91	48
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	88	45
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	86	63
Samozaposleni brez zaposlenih	89	43
Samozaposleni z zaposlenimi	88	48
Brezposelni	90	41
Upokojeni	86	42
Skrb za dom, neaktiven	83	44
Študent	91	55
Drugo	99	31
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)		
Pod sekundarno	74	37
Sekundarno	89	48
Post sekundarno	91	42
Univerza	92	45
Kateri od naslednjih najboljše opisuje območje, kjer živite?		
Veliko mesto	91	49
Predmestje ali obrobje velikega mesta	88	41
Mesto ali majhno mesto	89	47
Podeželska vas	87	44
Kmetija ali dom na podeželju	89	45
QA1 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami? (% – Skupaj se strinja)		

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Približno polovica vprašanih meni, da EU, nacionalne vlade in lokalne oblasti storijo dovolj za zagotovitev pravičnega zelenega prehoda.

Polovica (50 %) vseh anketirancev se strinja, da EU stori dovolj za zagotovitev pravičnega zelenega prehoda, 14 % pa jih je izjavilo, da se „popolnoma strinjajo“.¹³ Po drugi strani pa se 43 % ne strinja, 12 % pa se popolnoma ne strinja. Več kot eden od dvajsetih (7 %) pravi, da ne vedo.

Polovica (50 %) se strinja tudi, da njihovi regionalni, mestni ali lokalni javni organi storijo dovolj za zagotovitev pravičnega prehoda na zeleno gospodarstvo, 14 % pa jih je izjavilo, da se „popolnoma strinjajo“. Več kot štirje od desetih (45 %) se ne strinjajo, 12 % pa jih pravi, da se „popolnoma ne strinjajo“. Eden od dvajsetih (5 %) pravi, da ne ve.

Skoraj polovica (47 %) vseh anketirancev meni, da njihova nacionalna vlada stori dovolj za zagotovitev pravičnega prehoda na zeleno gospodarstvo, s 14 % pa se popolnoma strinja. Majhna večina (49 %) pa se ne strinja, 15 % pa jih pravi, da se „popolnoma ne strinjajo“, da njihova nacionalna vlada počne dovolj.

Štirje od desetih anketirancev (43 %) se strinjajo, da zasebna podjetja in podjetja storijo dovolj za zagotovitev pravičnega prehoda na zeleno gospodarstvo, 11 % pa jih je izjavilo, da se popolnoma strinjajo. Večina pa se ne strinja (52 %), 15 % pa jih pravi, da se „popolnoma ne strinjajo“. Eden od dvajsetih (5 %) pravi, da ne ve.

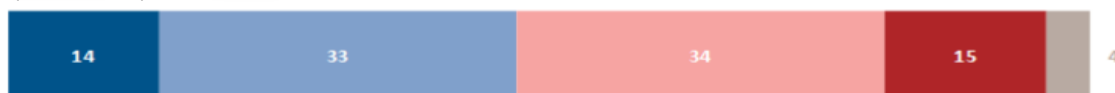
Vaši regionalni, mestni ali lokalni javni organi

Evropska unija

(Nacionalna) vlada

Zasebna podjetja, podjetja

■ Popolnoma se strinjam
 ■ Nagibajo se k strinjanju
 ■ Nagibajo se k nestrinjanju
 ■ Popolnoma nestrinjanje
 ■ Ne znajo

QA2. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate, da vsak od naslednjih akterjev stori dovolj, da zagotovi pravičen prehod na zeleno gospodarstvo? (% – EU)

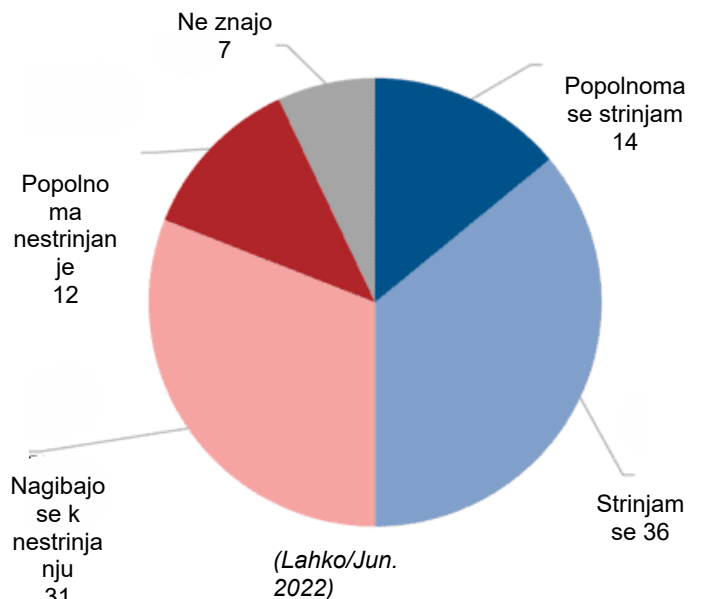
¹³ QA2. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate, da vsak od naslednjih akterjev stori dovolj, da zagotovi pravičen prehod na zeleno gospodarstvo? (2.1 Zasebna podjetja, podjetja. 2.2 Vaši regionalni, mestni ali lokalni javni organi. 2.3 (nacionalna) vlada. 2.4 Evropska unija)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

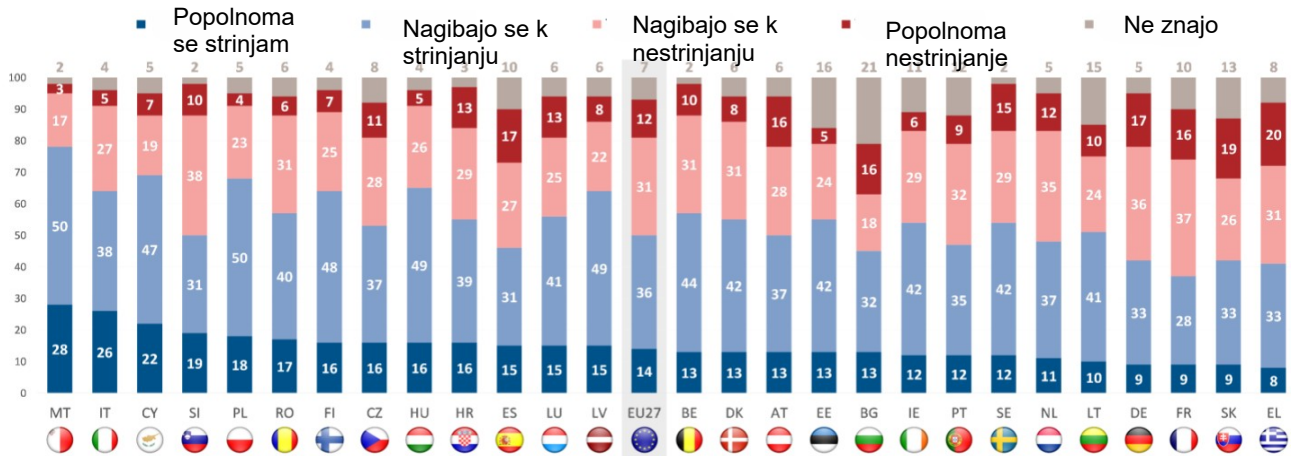
V 23 državah članicah EU večina vprašanih meni, da EU stori dovolj za zagotovitev pravičnega zelenega prehoda, čeprav deleži segajo od 78 % na Malti, 69 % na Cipru in 68 % na Poljskem do 45 % v Bolgariji. V preostalih štirih državah se strinja manjšina, saj jih je 37 % v Franciji, 41 % v Grčiji in 42 % v Nemčiji in na Slovaškem.

Opozoriti je treba, da več kot petina (21 %) v Bolgariji ne more odgovoriti.

QA2.4. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate, da vsak od naslednjih akterjev stori dovolj, da zagotovi pravičen prehod na zeleno gospodarstvo? EU (% – EU)

QA2.4. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate, da vsak od naslednjih akterjev stori dovolj, da zagotovi pravičen prehod na zeleno gospodarstvo? EU (% – EU)

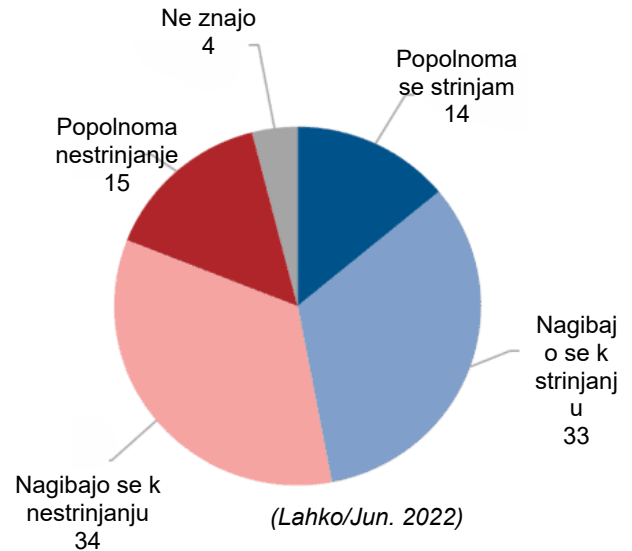
Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

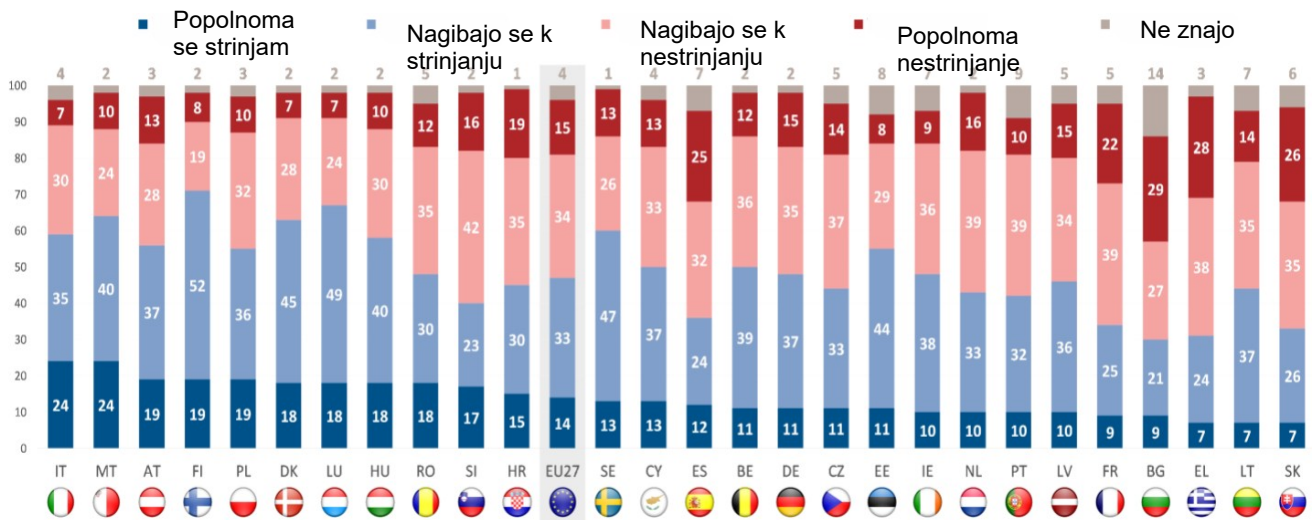
V 14 državah se večina anketirancev strinja, da njihova nacionalna vlada stori dovolj za zagotovitev pravičnega zelenega prehoda, pri čemer je najvišja raven sporazuma dosežena na Finskem (71 %), v Luksemburgu (67 %) in na Malti (64 %). Nasprotno pa se le 30 % v Bolgariji, 31 % v Grčiji in 33 % na Slovaškem strinja, da njihova vlada počne dovolj.

Obstajajo tudi nekateri grozdi držav, ki jih je mogoče izpostaviti. Na primer, nordijske države imajo običajno visoko podporo za svojo nacionalno vlado. Kot taka; vsaj šest od desetih anketirancev se strinja, da njihova nacionalna vlada dovolj dela na Finskem (71 %), na Danskem (63 %) in na Švedskem (60 %).

QA2.3 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate, da vsak od naslednjih akterjev stori dovolj, da zagotovi pravičen prehod na zeleno gospodarstvo?
Vlada (NATIONALITY) (% – EU-27)

QA2.3 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate, da vsak od naslednjih akterjev stori dovolj, da zagotovi pravičen prehod na zeleno gospodarstvo?
Vlada (NATIONALITY) (% – EU-27)

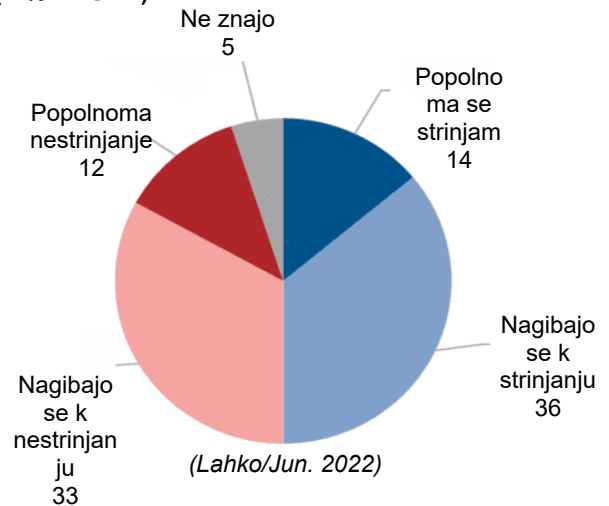
Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

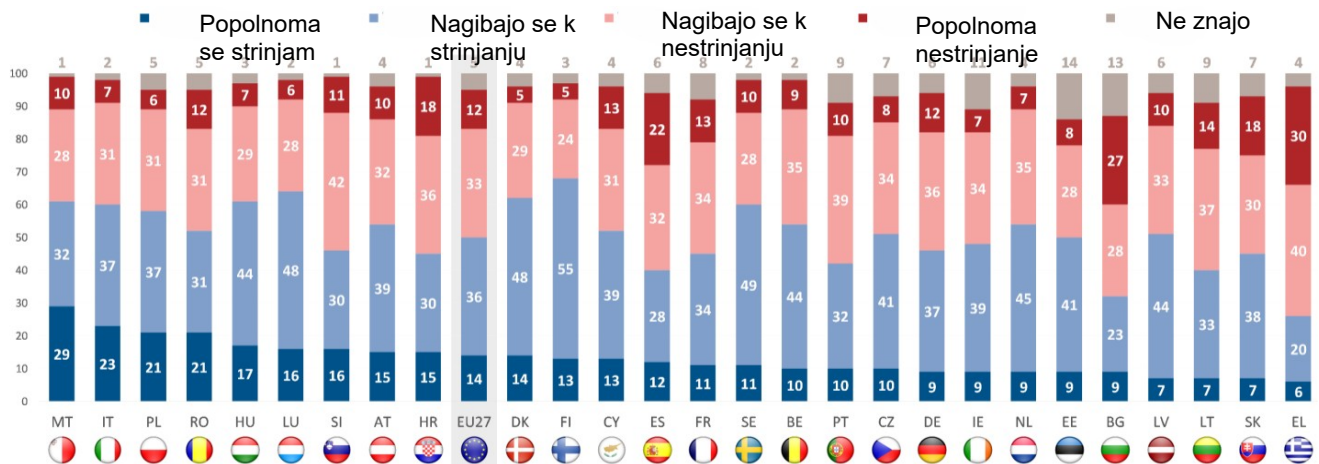
Med državami članicami EU obstajajo tudi precejšnje razlike, kar zadeva regionalne, mestne ali lokalne javne organe. V 17 državah se večina strinja, da ti organi storijo dovolj za zagotovitev pravičnega zelenega prehoda, čeprav se deleži razlikujejo od 68 % na Finskem, 64 % v Luksemburgu in 62 % na Danskem do 48 % na Irskem. Na drugi strani lestvice se strinja le 26 % v Grčiji, 32 % v Bolgariji ter 40 % v Litvi in Španiji.

Podobno kot podpora nacionalnim vladam imajo nordijske države običajno visoko stopnjo podpore regionalnim, mestnim ali lokalnim javnim organom, pri čemer vsaj šest od desetih vprašanih trdi, da se s tem strinja.

QA2.2 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate, da vsak od naslednjih akterjev stori dovolj, da zagotovi pravičen prehod na zeleno gospodarstvo? Vaši regionalni, mestni ali lokalni javni organi (V % – EU-27)

QA2.2 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate, da vsak od naslednjih akterjev stori dovolj, da zagotovi pravičen prehod na zeleno gospodarstvo? Vaši regionalni, mestni ali lokalni javni organi

Posebna raziskava Eurobarometra 527

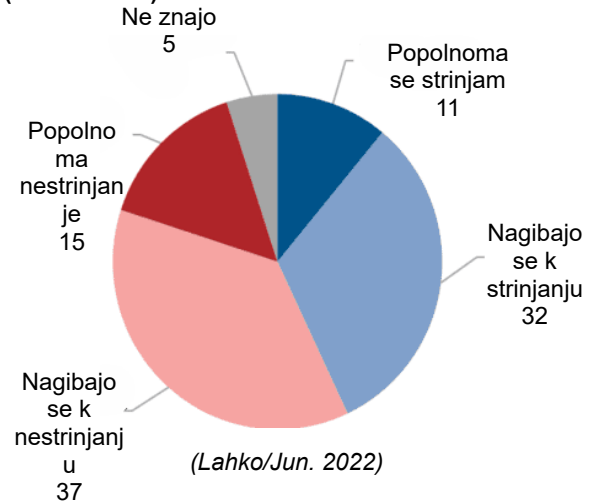
Pošteno doajmanje zelenega prehoda

Dogovor, da zasebna podjetja počnejo dovolj, se med državami zelo razlikuje. Večina se strinja v sedmih državah, z največjim deležem v Italiji (64 %), na Danskem, Madžarskem in Malti (54 %) ter na Finskem (53 %). Na drugi strani se le 25 % v Bolgariji, 27 % v Litvi in Grčiji ter 31 % v Franciji strinja, da zasebna podjetja in podjetja delajo dovolj.

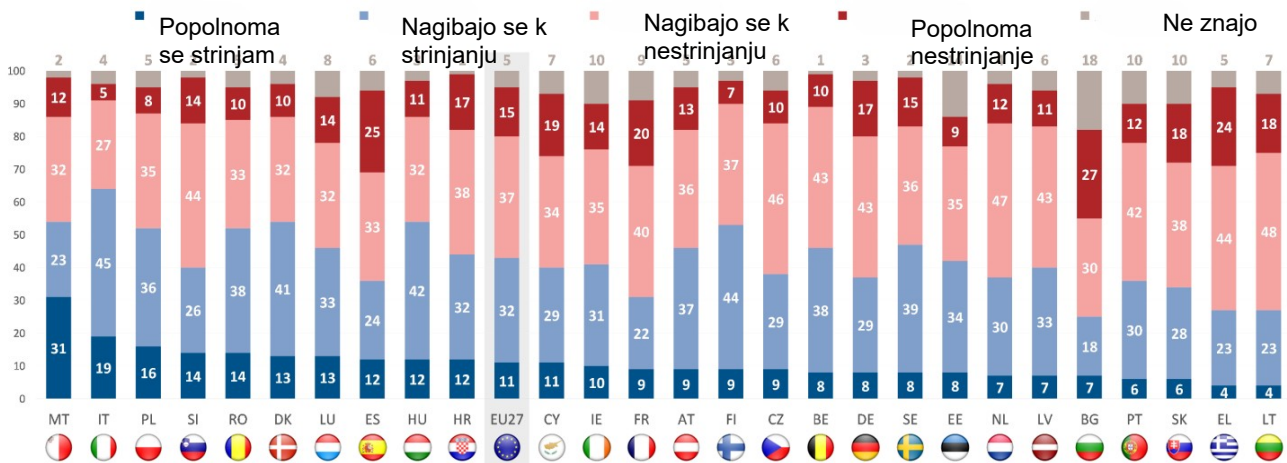
Treba je omeniti, da skoraj vsak peti (18 %) v Bolgariji pravi, da „ne vedo“.

QA2.2 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate, da vsak od naslednjih akterjev stori dovolj, da zagotovi pravičen prehod na zeleno gospodarstvo?

Zasebna podjetja, podjetja (V % – EU-27)

QA2.1 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate, da vsak od naslednjih akterjev stori dovolj, da zagotovi pravičen prehod na zeleno gospodarstvo?
(% – zasebna podjetja, podjetja)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Ocio-**demografska analiza** na ravni EU kaže, da mlajši kot je anketiranec, bolj verjetno je, da se bodo strinjali, da EU stori dovolj za zagotovitev pravičnega zelenega prehoda: Tako razmišlja 55 % 15–24-letnikov v primerjavi z 48 % starejših od 55 let. Poudarja tudi naslednje:

- Anketiranci, ki se soočajo z največ finančnimi težavami, se najmanj verjetno strinjajo, da vsak od teh akterjev dela dovolj. Na primer, 38 % tistih, ki imajo težave s plačevanjem računov večino časa meni, da njihova nacionalna vlada počne dovolj, v primerjavi s 47 % tistih, ki imajo manj težav.
- Poleg tega se anketiranci z razpoložljivim dohodkom v 1. kvintilu najmanj verjetno strinjajo, da vsak od teh akterjev dela dovolj.
- Anketiranci, ki živijo na kmetijah ali domovih na podeželju, se najverjetneje strinjajo, da vsak od teh akterjev dela dovolj. Na primer, 56 % tistih, ki živijo na kmetijah ali domovih na podeželju, meni, da njihova nacionalna vlada ne počne dovolj, v primerjavi z 48 % tistih, ki živijo v velikih mestih.
- Nazadnje je bolj verjetno, da bodo anketiranci s pozitivno podobo EU menili, da vsaka raven upravljanja dela dovolj. Na primer, 59 % s pozitivnim stališčem EU meni, da dela dovolj, v primerjavi z 32 % z negativnim stališčem.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

	Vaši regionalni, mestni ali lokalni javni organi	Evropska unija	(Nacionalna) vlada	Zasebna podjetja, podjetja
EU27	50	50	47	43
Spol				
Moški	51	51	48	45
Ženska	48	49	45	42
Starost				
15–24	51	55	47	43
25–39	50	53	47	44
40–54	50	51	47	43
55+	49	48	46	41
Težave pri plačevanju računov				
Večino časa	40	42	38	34
Od časa do časa	49	50	47	45
Skoraj nikoli/nikoli	51	52	47	43
Podoba EU				
Skupaj „pozitivno“	54	59	52	46
Nevtralna	49	47	45	42
Skupaj „negativno“	39	32	35	35
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil				
1. kvintil	45	45	43	37
2. kvintil	53	50	49	43
3. kvintil	51	51	46	42
4. kvintil	51	53	49	42
5. kvintil	52	56	51	44
Zaposlitveni status				
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	51	53	48	45
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	49	49	44	36
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	59	58	57	59
Samozaposleni brez zaposlenih	43	47	42	42
Samozaposleni z zaposlenimi	50	48	50	50
Brezposelni	45	47	41	42
Upokojeni	50	48	46	40
Skrb za dom, neaktiven	42	46	44	38
Študent	52	56	47	43
Drugo	48	37	34	39
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)				
Pod sekundarno	42	40	41	39
Sekundarno	51	52	48	44
Post sekundarno	49	46	43	41
Univerza	49	52	46	40
Kateri od naslednjih najboljše opisuje območje, kjer živite?				
Veliko mesto	51	54	48	44
Predmestje ali obrobje velikega mesta	46	44	43	37
Mesto ali majhno mesto	50	50	46	43
Podeželska vas	49	50	47	42
Kmetija ali dom na podeželju	55	55	56	52
QA2 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate, da vsak od naslednjih akterjev stori dovolj, da zagotovi pravičen prehod na zeleno gospodarstvo? (% – skupaj „strinjati“)				

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno doajmanje zelenega prehoda

2. Zaposlitvene možnosti ter znanja in spretnosti v zelenem prehodu

Večina vprašanih meni, da bodo politike za boj proti podnebnim spremembam ustvarile več delovnih mest, kot jih bodo odstranile, pa tudi več kakovostnih delovnih mest.

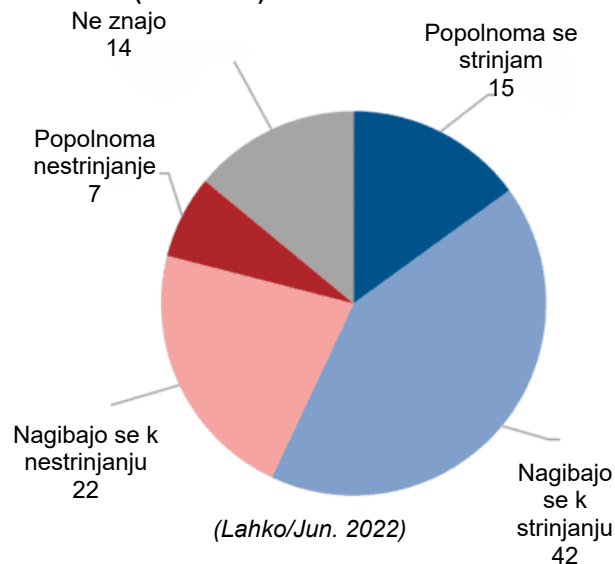
Skoraj šest od desetih anketirancev (57 %) se strinja, da bodo politike za boj proti podnebnim spremembam ustvarile več novih delovnih mest, kot jih bodo odstranili, 15 % pa jih bo popolnoma soglašalo.¹⁴ Skoraj trije od desetih (29 %) se ne strinjajo, 7 % pa jih pravi, da se „popolnoma ne strinjajo“. Več kot eden od desetih (14 %) pravi, da ne vedo.

V 25 državah se večina anketirancev strinja, da bodo politike za boj proti podnebnim spremembam ustvarile več novih delovnih mest, kot jih bodo odstranile, čeprav se deleži razlikujejo od 73 % na Malti, 72 % na Švedskem in 68 % v Italiji in na Danskem do 38 % v Estoniji. V Latviji (35 %) in na Češkem (39 %) se strinja le manjšina.

V Bolgariji (29 %), na Portugalskem in v Estoniji (oba 27 %) je treba omeniti, da tega ne vedo.

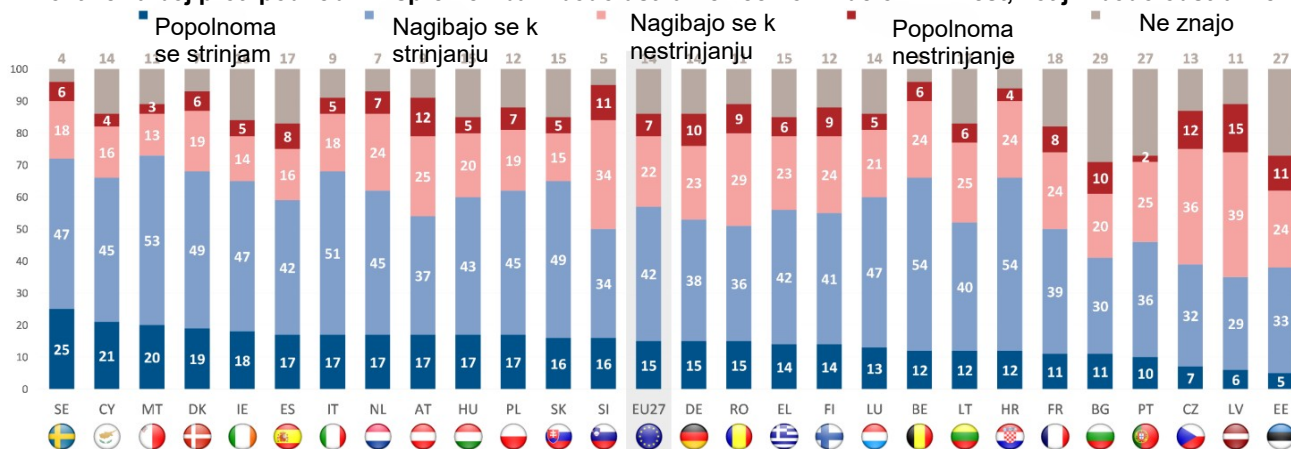
QA10.3 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu?

Politike za boj proti podnebnim spremembam bodo ustvarile več novih delovnih mest, kot jih bodo odstranile (% – EU-27)

QA10.3 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu?

Politike za boj proti podnebnim spremembam bodo ustvarile več novih delovnih mest, kot jih bodo odstranile

14 QA10.3. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu? Politike za boj proti podnebnim spremembam bodo ustvarile več novih delovnih mest, kot jih bodo odstranile

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Več kot šest od desetih (61 %) se strinja, da bodo politike za boj proti podnebnim spremembam ustvarile kakovostna delovna mesta, 16 % pa jih je izjavilo, da se „popolnoma strinjajo“.¹⁵ Po drugi strani pa se več kot četrtina (27 %) s to trditvijo ne strinja, 7 % pa se popolnoma ne strinja. Malo več kot eden od desetih (12 %) pravi, da ne vedo.

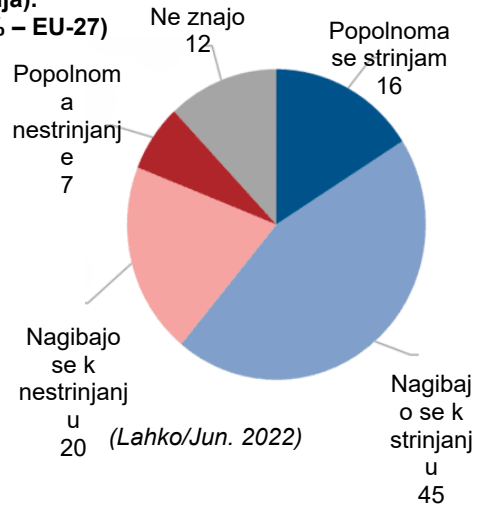
Večina anketirancev v 25 državah se strinja, da bodo politike za boj proti podnebnim spremembam ustvarile kakovostna delovna mesta, čeprav se deleži gibljejo od 80 % na Malti, 77 % na Cipru in 75 % na Švedskem do 45 % v Estoniji. Češka (43 %) in Latvija (42 %) sta edini državi, s katero se strinja manjšina.

Treba je omeniti, da obstajajo štiri države, v katerih vsaj ena od petih pravi, da ne vedo: Bolgarija (27 %), Portugalska (26 %), Estonija (25 %) in Litva (20 %).

QA10.4 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu?

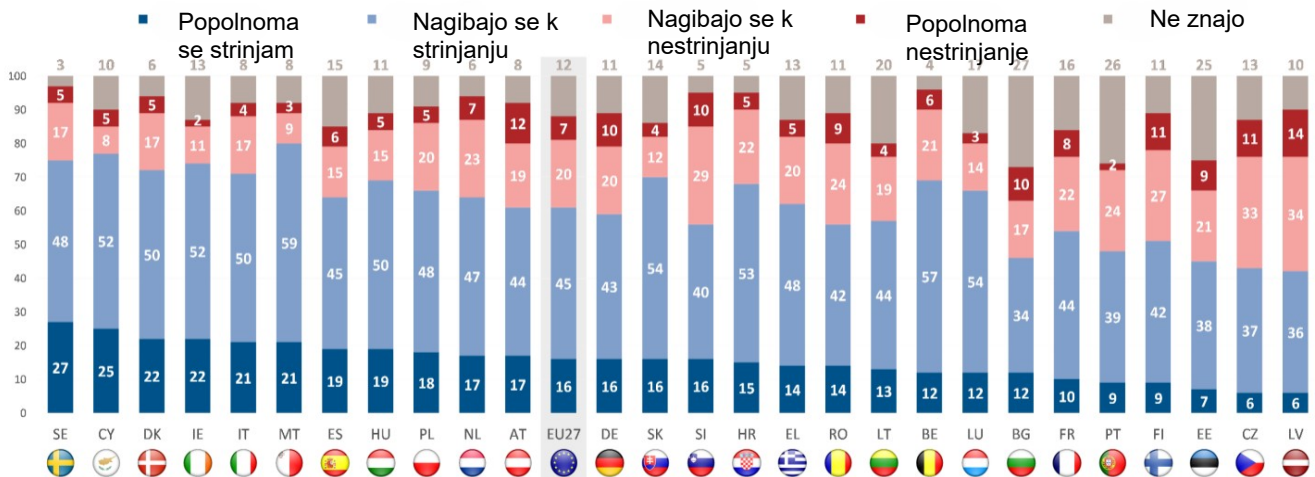
Politike za boj proti podnebnim spremembam bodo ustvarile kakovostna delovna mesta (v smislu zaslužka, varnosti zaposlitve in kakovosti delovnega okolja).

(V % – EU-27)

QA10.4 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu?

(% – politike za boj proti podnebnim spremembam bodo ustvarile kakovostna delovna mesta (v smislu zaslužka, varnosti zaposlitve in kakovosti delovnega okolja))

¹⁵ QA10.4. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu? Politike za boj proti podnebnim spremembam bodo ustvarile kakovostna delovna mesta (v smislu zaslužka, varnosti zaposlitve in kakovosti delovnega okolja).

Sociodemografska **analiza** na ravni EU ne kaže razlik na podlagi spola, vendar prikazuje naslednje: anketiranci z visoko uporabo interneta, visoko stopnjo izobrazbe, višjim razpoložljivim dohodkom ali pozitivno podobo EU se bodo bolj verjetno strinjali z obema izjavama.

- Mlajši kot je anketiranec, bolj verjetno je, da se bodo strinjali, da bodo politike za boj proti podnebnim spremembam ustvarile kakovostna delovna mesta ali da bodo politike ustvarile več novih delovnih mest, kot jih bodo odstranile. 66 % ljudi, starih od 15 do 39 let, se na primer strinja, da bodo politike ustvarile kakovostna delovna mesta, v primerjavi s 57 % starejših od 55 let.
- Anketiranci, ki veliko uporabljajo internet, se bolj verjetno strinjajo z obema izjavama. Na primer, 64 % ljudi, ki vsak dan uporabljajo internet, se strinja, da bodo politike za boj proti podnebnim spremembam ustvarile kakovostna delovna mesta, v primerjavi z 51 %, ki interneta nikoli ne uporabljajo.
- Anketiranci z visoko stopnjo izobrazbe se bolj verjetno strinjajo z obema izjavama. Tako se 64 % z univerzitetno izobrazbo strinja, da bodo politike za boj proti podnebnim spremembam ustvarile več delovnih mest, kot jih bodo odstranile, v primerjavi s 45 % s srednješolsko izobrazbo.
- Anketiranci, ki imajo največ težav s plačevanjem računov, so najmanj verjetno, da se strinjajo z vsako izjavo.
- Višji razpoložljivi dohodek, ki ga ima anketiranec, večja je verjetnost, da se bodo strinjali z vsakim izkazom. Na primer, 62 % v četrtem in petem kvintilu se strinja, da bodo politike ustvarile več novih delovnih mest, kot jih bodo odstranile, v primerjavi z 49 % v prvem kvintilu.
- Bolj kot je okolje anketiranca urbanizirano, večja je verjetnost, da se bodo strinjali z vsako izjavo. 67 % ljudi, ki živijo v velikih mestih, meni, da bodo politike ustvarile kakovostna delovna mesta, 57 % pa jih živi v podeželskih vaseh.
- Anketiranci s pozitivno podobo EU (71 %) se veliko bolj strinjajo, da bodo politike za boj proti podnebnim spremembam ustvarile kakovostna delovna mesta kot tista z negativnim stališčem (44 %). Tisti s pozitivno podobo (66 %) so prav tako bolj verjetno rekli, da bodo politike ustvarile več novih delovnih mest, kot jih bodo odstranile, v primerjavi s tistimi z negativnim pogledom (39 %).
- Anketiranci brez poklica in nekvalificirani ročni delavci se najmanj verjetno strinjajo z obema izjavama. Na primer, 53 % brez sedanjih poklicev se strinja, da bodo politike za boj proti podnebnim spremembam ustvarile kakovostna delovna mesta v primerjavi z 72 % delo kot samozaposlenih strokovnjakov.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

	Politike za boj proti podnebnim spremembam bodo ustvarile kakovostna delovna mesta (v smislu zaslužka, varnosti zaposlitve in kakovosti delovnega okolja).	Politike za boj proti podnebnim spremembam bodo ustvarile več novih delovnih mest, kot jih bodo odstranile
EU27	61	57
Spol		
Moški	63	58
Ženska	60	56
Starost		
15–24	66	63
25–39	66	61
40–54	62	58
55+	57	53
Težave pri plačevanju računov		
Večino časa	49	46
Od časa do časa	60	56
Skoraj nikoli/nikoli	64	59
Podoba EU		
Skupaj „pozitivno“	71	66
Nevtralna	57	54
Skupaj „negativno“	44	39
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil		
1. kvintil	52	49
2. kvintil	59	53
3. kvintil	62	59
4. kvintil	67	62
5. kvintil	67	62
Zaposlitveni status		
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	65	61
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	61	56
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	52	57
Samozaposleni brez zaposlenih	65	59
Samozaposleni z zaposlenimi	63	56
Brezposelni	56	52
Upokojeni	56	52
Skrb za dom, neaktiven	53	48

QA10 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu? (% – skupaj „strinjati“)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

	Politike za boj proti podnebnim spremembam bodo ustvarile kakovostna delovna mesta (v smislu zaslužka, varnosti zaposlitve in kakovosti delovnega okolja).	Politike za boj proti podnebnim spremembam bodo ustvarile več novih delovnih mest, kot jih bodo odstranile
EU27	61	57
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)		
Pod sekundarno	44	45
Sekundarno	59	55
Post sekundarno	66	60
Univerza	70	64
Kateri od naslednjih najbolj opisuje območje, kjer živite?		
Veliko mesto	67	62
Predmestje ali obrobje velikega mesta	61	58
Mesto ali majhno mesto	61	56
Podeželska vas	56	53
Kmetija ali dom na podeželju	59	59
Kakšna je vaša trenutna okupacija?		
Odgovoren za običajno nakupovanje in skrb za dom, ali brez trenutnega poklica, ne dela	53	49
Študent	69	64
Brezposelni ali začasno nezaposleni	56	53
Upokojeni ali nezmožni za delo zaradi bolezni	55	52
Samozaposleni kmet	59	54
Samozaposleni ribič	80	75
Samozaposleni strokovnjak (odvetnik, zdravnik, računovodja,	72	65
Lastnik trgovine, obrtnikov, drugih samozaposlenih oseb	68	62
Lastniki podjetja, lastnik (polni ali partner) podjetja	55	56
Zaposlen strokovnjak (zaposlen zdravnik, odvetnik, računovodja,	59	58
Delovno mesto, generalno vodstvo, direktor ali najvišje vodstvo (vodstveni direktorji, generalni direktorji, drugi direktorji)	71	71
Delovno mesto, srednje vodstvo, drugo vodstvo (vodja oddelka, nižji menedžer, učitelj, tehnik)	70	64
Delovno mesto, ki dela predvsem za mizo	68	63
Delovno mesto, ne za mizo, temveč za vožnjo (prodajalci, vozniki itd.)	62	61
Delovno mesto, ne za mizo, ampak v službi (bolnišnica,	62	57
Delovno mesto, nadzornik	67	64
Delovno mesto, usposobljeni ročni delavec	61	56
Drugi zaposleni (neznani) ročni delavec, uslužbenec	51	49
QA10 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu? (% – skupaj „strinjati“)		

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

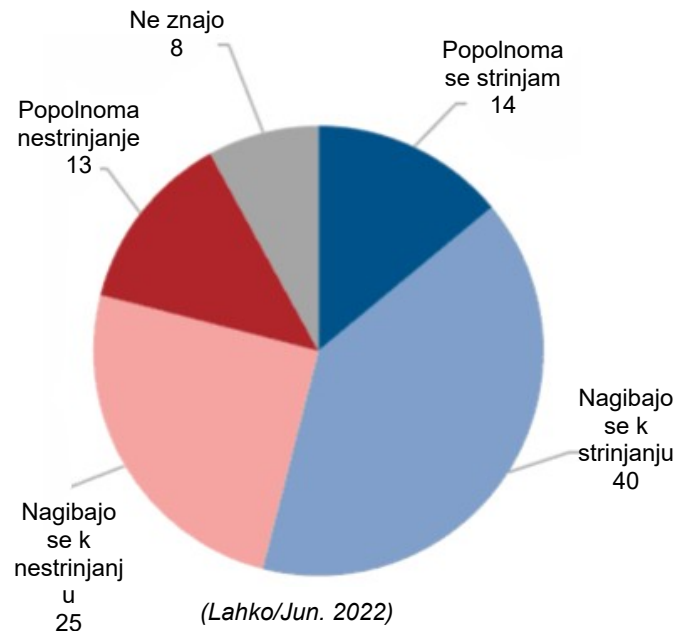
Zaposlitev, ki prispeva k zelenemu prehodu, je pomembna za večino anketirancev, vendar le približno tretjina meni, da k temu prispevajo njihova trenutna delovna mesta.

Večina (54 %) anketirancev se strinja, da jim trenutna znanja in spretnosti omogočajo, da prispevajo k zelenemu prehodu, 14 % pa jih pravi, da se „popolnoma strinjajo“. Skoraj štirje od desetih (38 %) se ne strinjajo, 13 % pa se popolnoma ne strinja. Skoraj eden od desetih (8 %) pravi, da ne ve.

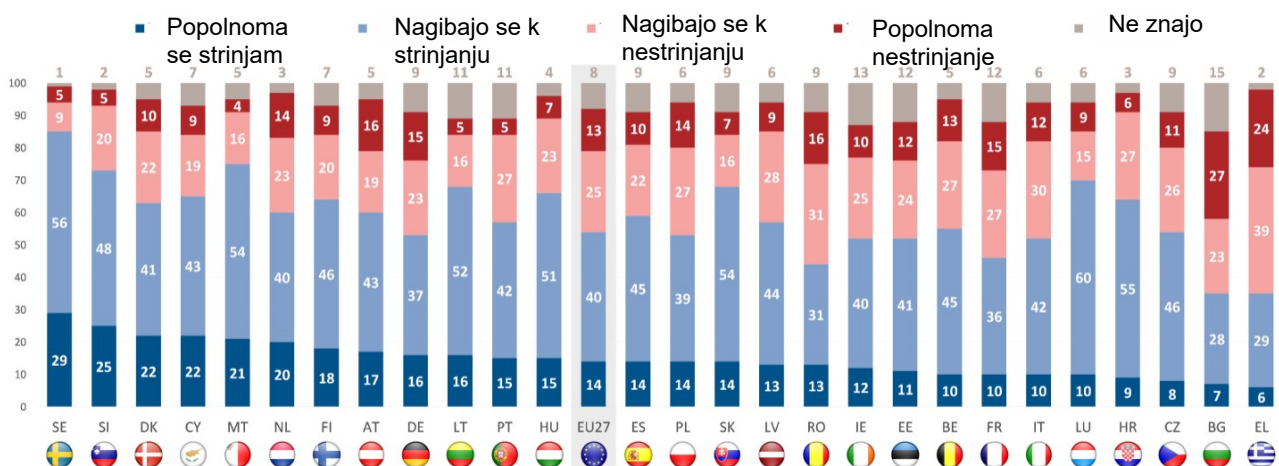
Večina anketirancev v 24 državah članicah EU se strinja, da jim sedanja znanja in spretnosti omogočajo, da prispevajo k zelenemu prehodu, čeprav deleži segajo od 85 % na Švedskem, 75 % na Malti in 73 % v Sloveniji do 46 % v Franciji. Nasprotno pa se strinja le manjšina v Grčiji, Bolgariji (35 %) in Romuniji (44 %).

Deleži, ki pravijo, da ne vedo, so še posebej visoki v Bolgariji (15 %) in na Irskem (13 %).

VA10.5 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu?
Vaša trenutna znanja in spretnosti vam omogočajo, da prispevate k zelenemu prehodu? (V % – EU-27)

VA10.5 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu?
 (% – vaša trenutna znanja in spretnosti vam omogočajo, da prispevate k zelenemu prehodu)

16 QA10.5. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu? Vaša trenutna znanja in spretnosti vam omogočajo, da prispevate k zelenemu prehodu.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

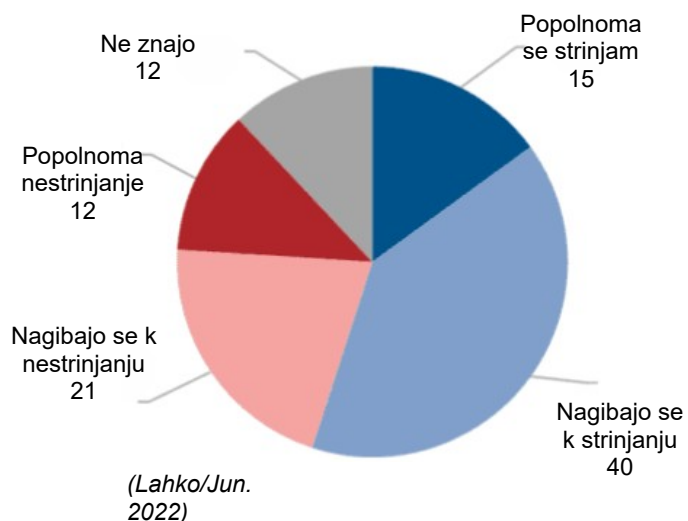
Več kot polovica (55 %) se strinja, da je delo, ki prispeva k napredku zelenega prehoda, zanje osebno pomembno, 15 % pa jih pravi, da se „popolnoma strinjajo“.¹⁷ Ena tretjina (33 %) se ne strinja, 12 % pa „popolnoma“, 12 % pa jih pravi, da ne vedo.

V 22 državah članicah se večina anketirancev strinja, da je za njih pomembno delovno mesto, ki prispeva k napredku pri zelenem prehodu, pri čemer so največji deleži zabeleženi v Sloveniji (83 %), Cipru (81 %) in na Malti (75 %). Soglasje je manjšinsko mnenje v Nemčiji (40 %), Bolgariji (41 %), na Nizozemskem (43 %) in na Danskem (43 %), v Avstriji pa je mnenje razdeljeno (44 % se strinja, 44 % pa se ne strinja).

Več kot petina v Estoniji (24 %) in Litvi (21 %) pravi, da tega ne vedo.

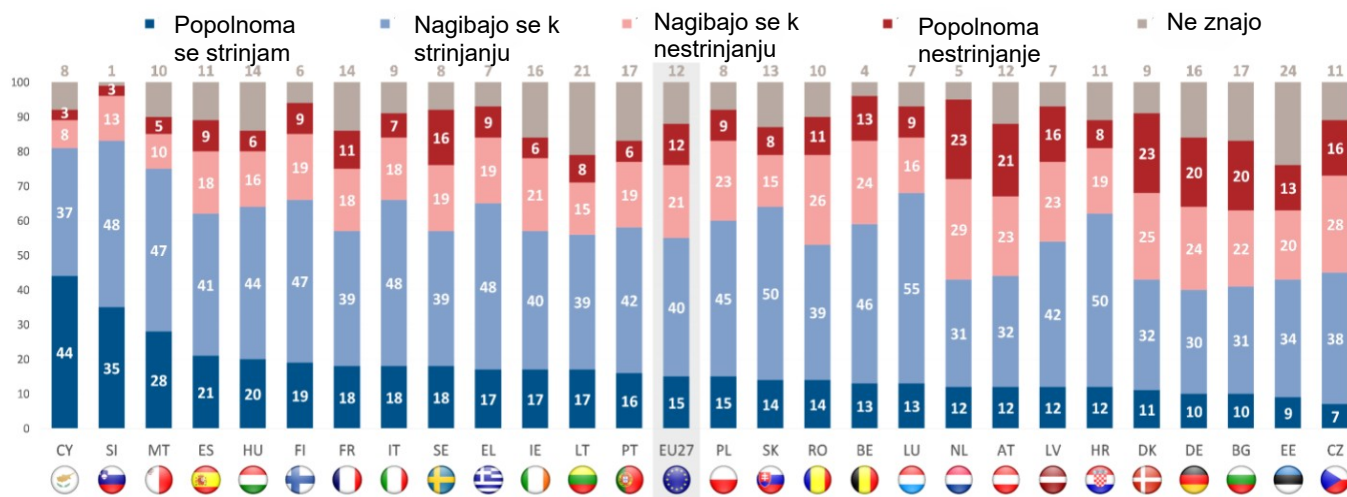
QA10.2 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu?

Za vas je pomembno, da ste na delovnem mestu, ki prispeva k napredku pri zelenem prehodu (% – EU-27).

QA10.2 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu?

(% – za vas je pomembno, da ste na delovnem mestu, ki prispeva k napredku zelenega prehoda)

¹⁷ QA10.2. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu? Biti na delovnem mestu, ki prispeva k napredku zelenega prehoda, je pomembno za vas osebno.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

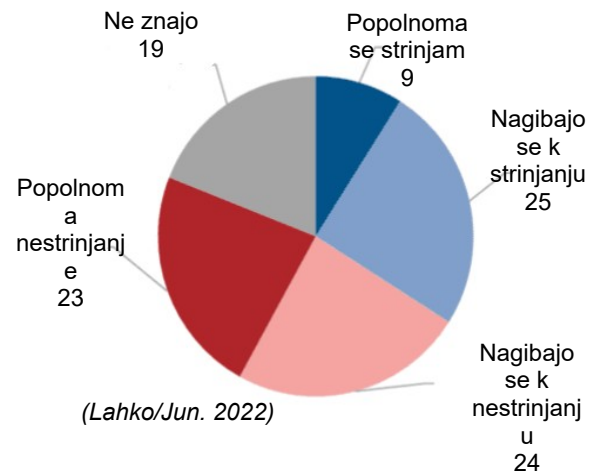
Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Čeprav (54 %) večina meni, da jim trenutna znanja in spretnosti omogočajo, da prispevajo k zelenemu prehodu, se le manjšina (34 %) strinja, da njihovo delo prispeva k napredku zelenega prehoda, pri čemer se 9 % strinja s tem.¹⁸ Skoraj polovica (47 %) se ne strinja, 23 % pa jih pravi, da se „popolnoma ne strinjajo“. Skoraj vsak peti (19 %) pravi, da ne ve.

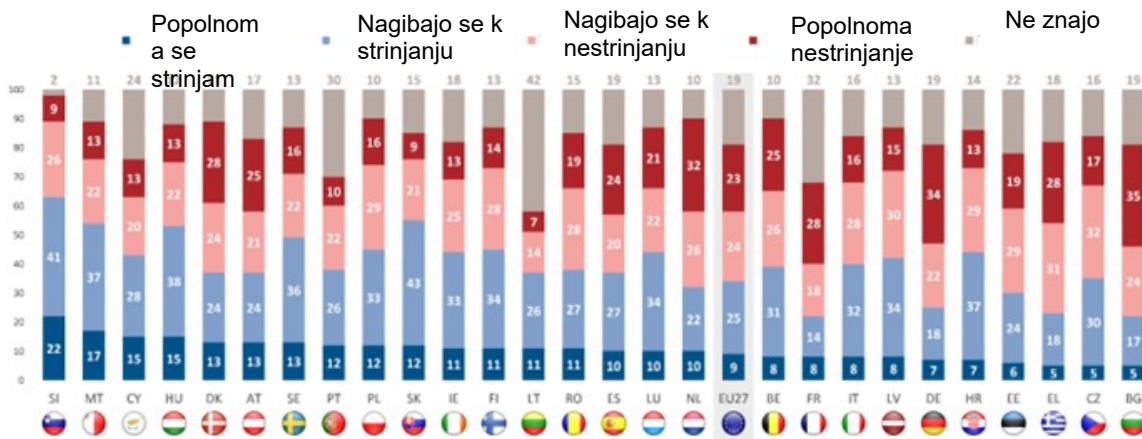
Delež anketirancev, ki se strinjajo, da njihovo delo prispeva k zelenemu prehodu, se med državami članicami zelo razlikuje. Strinja se vsaj polovica v Sloveniji (63 %), na Slovaškem (55 %), Malti (54 %) in na Madžarskem (53 %), v primerjavi z 22 % v Franciji in Bolgariji ter 23 % v Grčiji.

Več kot trije od desetih v Litvi (42 %), Franciji (32 %) in na Portugalskem (30 %) pravijo, da tega ne vedo.

QA10.1. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu? (% – vaše delovno mesto prispeva k napredku pri zelenem prehodu).

QA10.1. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu? (% – vaše delovno mesto prispeva k napredku pri zelenem prehodu).

¹⁸ QA10.1. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu? Vaše delo prispeva k pospeševanju zelenega prehoda.

Sociodemografska analiza na ravni EU kaže vrsto razlik: moški, anketiranci z visoko stopnjo izobrazbe, tisti, ki internet uporabljajo vsak dan, in tisti, ki imajo malo finančnih težav, se najverjetneje strinjajo, da jim njihova trenutna delovna mesta ali spretnosti omogočajo, da prispevajo k napredku zelenega prehoda.

- Moški (56 %) se pogosteje kot ženske (51 %) strinjajo, da jim sedanje znanje in spretnosti omogočajo, da prispevajo k zelenemu prehodu. Moški (37 %) so prav tako bolj verjetno kot ženske (31 %) rekli, da njihovo delo prispeva k napredku pri zelenem prehodu.
- Pri anketiranih, starih od 15 do 54 let, je bolj verjetno, da se bodo strinjali, da je zaposlitev, ki prispeva k pospeševanju zelenega prehoda, zanje pomembna ali da jim trenutna znanja in spretnosti omogočajo, da prispevajo k zelenemu prehodu. Tisti, stari od 25 do 54 let, se najverjetneje strinjajo, da njihovo delo prispeva k napredku zelenega prehoda: več kot štirje od desetih se strinjajo, v primerjavi s 30 % 15–24 let in 26 % tistih, starih 55 let.
- Anketiranci z univerzitetno izobrazbo se bodo najverjetneje strinjali s tremi izjavami v primerjavi z drugimi skupinami. Na primer, 41 % z univerzitetno izobrazbo se strinja, da njihova trenutna delovna mesta prispevajo k napredku zelenega prehoda, v primerjavi z 18 % z ravno pod sekundarno stopnjo.
- Anketiranci, ki uporabljajo internet vsak dan, so bolj verjetno, da se strinjajo s tremi izjavami. 59 % ljudi, ki vsak dan uporabljajo internet, meni, da je delo, ki prispeva k zelenemu prehodu, zanje osebno pomembno, v primerjavi s 43 %, ki internet pogosto/včasih uporabljajo, in 38 %, ki ga nikoli ne uporabljajo.
- Anketiranci, ki so samozaposleni z zaposlenimi (50 %), se najverjetneje strinjajo, da njihovo delo pospešuje zeleni prehod. Poleg tistih, ki so zaposleni s pogodbo za nedoločen čas, se tudi najbolj verjetno strinjajo, da jim trenutna znanja in spretnosti omogočajo, da prispevajo k zelenemu prehodu (obe 61 %).
- Anketiranci, ki se soočajo z največ finančnimi težavami, se najmanj verjetno strinjajo z vsako izjavo. Poleg tega je manj finančnih težav, ki jih ima anketiranec, večja je verjetnost, da se bodo strinjali, da jim trenutna znanja in spretnosti omogočajo, da prispevajo k zelenemu prehodu.
- Višji razpoložljivi dohodek, ki ga ima anketiranec, večja je verjetnost, da se bodo strinjali z vsakim izkazom. Na primer, 65 % v petem kvintilu se strinja, da jim trenutna znanja in spretnosti omogočajo, da prispevajo k zelenemu prehodu, v primerjavi s 43 % v prvem kvintilu.
- Anketiranci, ki živijo v velikih mestih (61 %), se bolj strinjajo, da je za njih pomembno delovno mesto, ki pospešuje zeleni prehod, kot tisti, ki živijo v manjših mestih (55 %) ali podeželskih vaseh (51 %).
- Kar zadeva poklic, obstajajo nekatere skupine, za katere je bolj verjetno, da menijo, da imajo trenutno znanje in spretnosti, ki prispevajo k zelenemu prehodu. Na primer samozaposleni ribiči (85 %); zaposleni strokovnjaki, kot so odvetniki, zdravniki, računovodje ali arhitekti (64 %); zaposleni na visokih (76 %) ali srednjih vodstvenih položajih (67 %) pogosteje kot druge skupine menijo, da imajo potrebne spretnosti za prispevanje k zelenemu prehodu.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

	Biti na delovnem mestu, ki prispeva k napredku zelenega prehoda, je pomembno za vas osebno.	Vaša trenutna znanja in spretnosti vam omogočajo, da prispevate k zelenemu prehodu	Vaše delo prispeva k pospeševanju zelenega prehoda
EU27	55	54	34
Spol			
Moški	55	56	37
Ženska	54	51	31
Starost			
15–24	64	55	30
25–39	63	60	43
40–54	61	58	42
55+	45	48	26
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	48	37	24
Od časa do časa	56	48	35
Skoraj nikoli/nikoli	55	58	36
Podoba EU			
Skupaj „pozitivno“	61	60	38
Nevtralna	52	51	33
Skupaj „negativno“	43	45	27
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil			
1. kvintil	47	43	23
2. kvintil	52	51	31
3. kvintil	58	57	36
4. kvintil	59	58	40
5. kvintil	59	65	44
Zaposlitveni status			
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	61	61	46
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	62	55	38
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	66	55	46
Samozaposleni brez zaposlenih	64	60	42
Samozaposleni z zaposlenimi	57	61	50
Brezposelni	57	52	27
Upokojeni	41	44	20
Skrb za dom, neaktiven	47	41	25
QA10 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu? (% – skupaj „strinjati“)			

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

	Biti na delovnem mestu, ki prispeva k napredku zelenega prehoda, je pomembno za vas osebno.	Vaša trenutna znanja in spretnosti vam omogočajo, da prispevate k zelenemu prehodu	Vaše delo prispeva k pospeševanju zelenega prehoda
EU27	55	54	34
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)			
Pod sekundarno	37	33	18
Sekundarno	54	50	32
Post sekundarno	59	61	38
Univerza	60	65	41
Kateri od naslednjih najboljše opisuje območje, kjer živite?			
Veliko mesto	61	56	37
Predmestje ali obrobje velikega mesta	54	58	31
Mesto ali majhno mesto	55	52	33
Podeželska vas	51	52	33
Kmetija ali dom na podeželju	56	65	52
Kakšna je vaša trenutna okupacija?			
Odgovoren za običajno nakupovanje in skrb za dom, ali brez trenutnega poklica, ne dela	48	42	25
Brezposelni ali začasno nezaposleni	57	53	26
Upokojeni ali nezmožni za delo zaradi bolezni	40	44	18
Samozaposleni kmet	65	55	65
Samozaposleni ribič	85	85	69
Samozaposleni strokovnjak (odvetnik, zdravnik, računovodja, arhitekt itd.)	65	63	42
Lastnik trgovine, obrtnikov, drugih samozaposlenih oseb	66	55	45
Lastniki podjetja, lastnik (polni ali partner) podjetja	52	61	40
Zaposlen strokovnjak (zaposlen zdravnik, odvetnik, računovodja, arhitekt)	60	64	45
Delovno mesto, generalno vodstvo, direktor ali najvišje vodstvo (vodstveni direktorji, generalni direktorji, drugi direktorji)	64	76	56
Delovno mesto, srednje vodstvo, drugo vodstvo (vodja oddelka, nižji menedžer, učitelj, tehnik)	59	67	46
Delovno mesto, ki dela predvsem za mizo	64	61	44
Delovno mesto, ne za mizo, temveč za vožnjo (prodajalci, vozniki itd.)	60	53	43
Delovno mesto, ne za mizo, ampak v službi (bolnišnica, restavracija, policija, gasilec itd.)	59	60	39
Delovno mesto, nadzornik	62	62	47
Delovno mesto, usposobljeni ročni delavec	61	57	45
Drugi zaposleni (neznani) ročni delavec, uslužbenec	54	43	30

Posebna raziskava Eurobarometra 527
Pošteno dojemanje zelenega prehoda

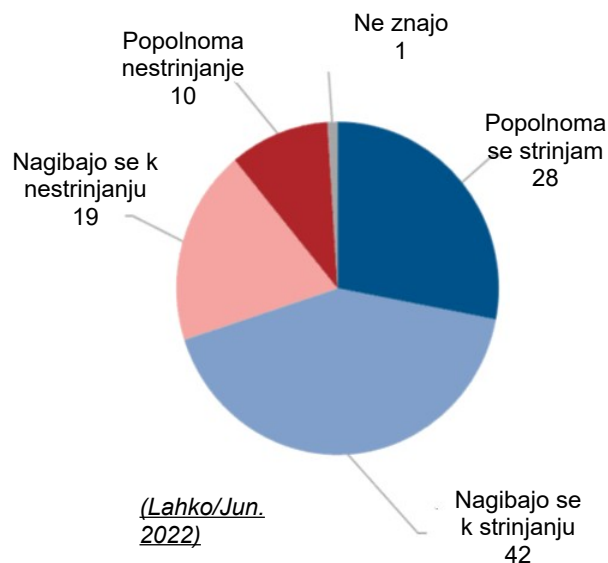
3. Skupna odgovornost za boj proti podnebnim spremembam

Tri četrtine anketirancev se boji podnebnih sprememb, več kot tri četrtine pa čuti osebno odgovornost za ukrepanje.

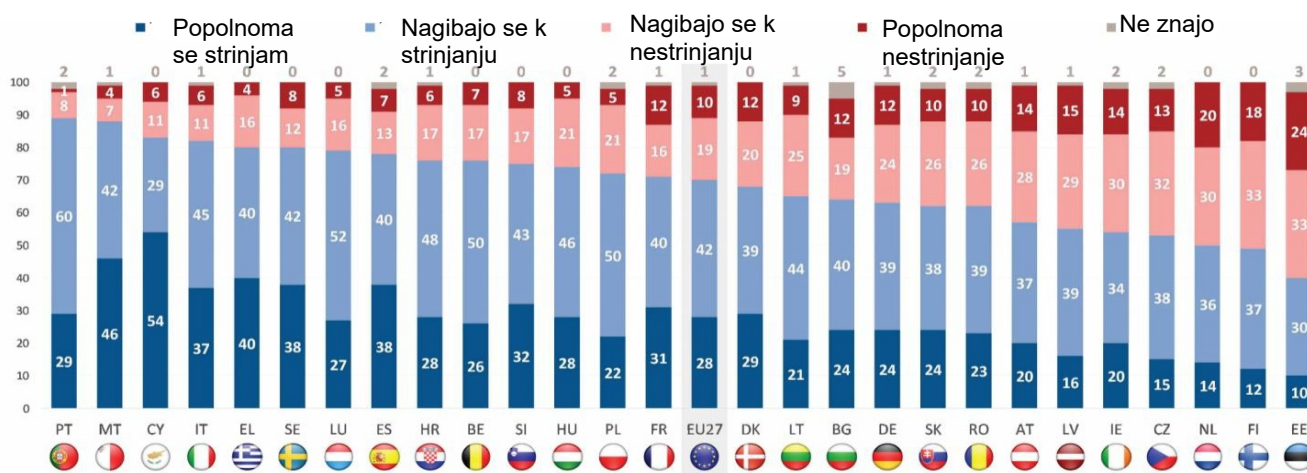
Sedem od desetih vprašanih se strinja, da so podnebne spremembe nekaj, kar jih prestraši, 28 % pa jih pravi, da se s to izjavo „popolnoma strinjajo“.¹⁹ Skoraj trije od desetih (29 %) se ne strinjajo, 10 % pa jih pravi, da se „popolnoma ne strinjajo“.

Čeprav se večina anketirancev v 24 državah članicah Evropske unije strinja, da jih podnebne spremembe prestrašijo, se deleži razlikujejo od 89 % na Portugalskem, 88 % na Malti in 83 % na Cipru do 53 % na Češkem. Južnoevropske države pogosto kažejo visoke ravni sporazumov: za Portugalsko in Malto; Najvišje ravni sporazuma imajo Ciper (83 %), Italija (82 %) in Grčija (80 %). Nasprotno pa se strinja le 40 % v Estoniji in 49 % na Finskem, na Nizozemskem pa je mnenje razdeljeno (50 % se strinja, 50 % pa se ne strinja).

V vsaki državi članici se vsaj eden od desetih „popolnoma strinja“ z izjavo, da jih podnebne spremembe prestrašijo.

QA1.3. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami? (% – podnebne spremembe so nekaj, kar vas prestraši.)

¹⁹ QA1.3. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami? Podnebne spremembe so nekaj, kar vas prestraši.

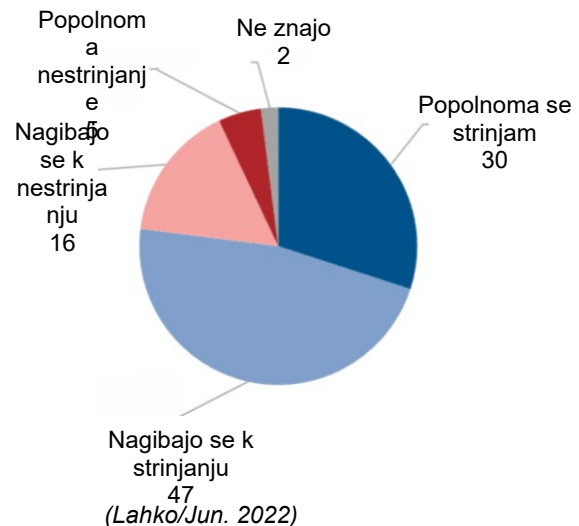
Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

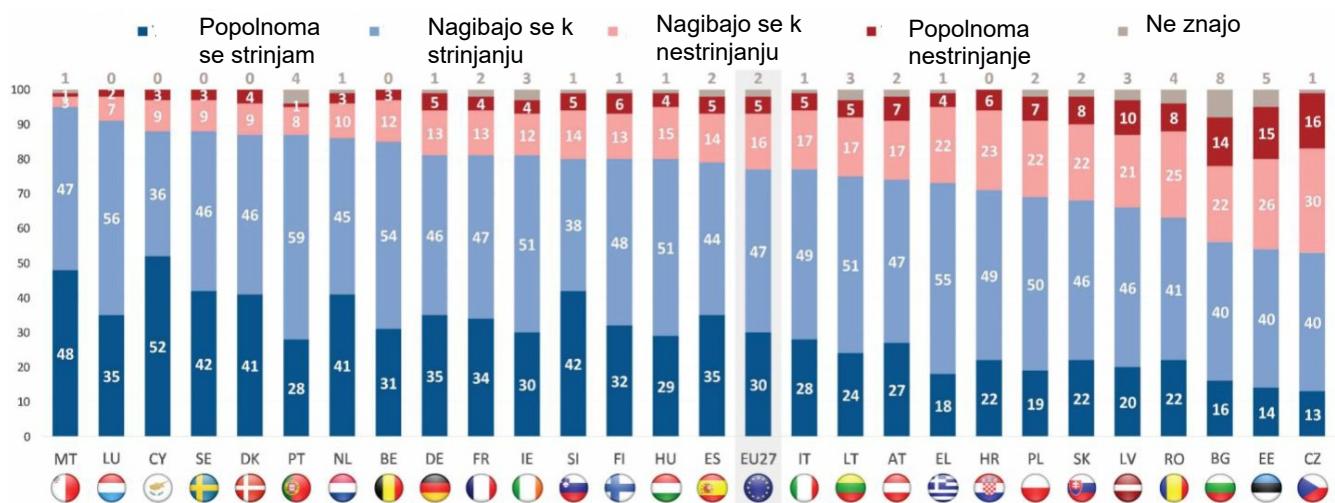
Več kot tri četrtine (77 %) anketirancev se strinja, da čutijo osebno odgovornost za omejevanje podnebnih sprememb, 30 % pa jih pravi, da se „popolnoma strinjajo“.²⁰ Le eden od petih (21 %) se s to izjavo ne strinja, 5 % pa jih pravi, da se „popolnoma ne strinjajo“.

Večina vprašanih v vsaki državi se strinja, da čutijo osebno odgovornost za omejevanje podnebnih sprememb. Deleži segajo od 95 % na Malti, 91 % v Luksemburgu in 88 % na Cipru in Švedskem do 53 % na Češkem, 54 % v Estoniji in 56 % v Bolgariji.

QA1.1. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami? Čutite osebno odgovornost, da ukrepate za omejitev podnebnih sprememb (% – EU-27)

QA1.1. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami? (% – čutite osebno odgovornost za omejevanje podnebnih sprememb)

²⁰ QA1.1. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami? Čutite osebno odgovornost, da ukrepate za omejevanje podnebnih sprememb.

Socialno-demografska analiza na ravni EU kaže vrsto razlik, kot je dejstvo, da se ženske in anketiranci z visoko stopnjo izobrazbe bolj bojijo podnebnih sprememb.

- Ženske (74 %) so bolj verjetno kot moški (66 %) dejale, da jih podnebne spremembe prestrašijo.
- Mlajši kot je anketiranec, bolj verjetno je, da se strinjajo, da čutijo osebno odgovornost za ukrepanje za omejevanje podnebnih sprememb. Na primer, 80 % 15–29-letnikov se strinja, da čutijo osebno odgovornost za ukrepanje, v primerjavi s 74 % starejših od 55 let.
- Anketiranci z visoko stopnjo izobrazbe so bolj verjetno rekli, da jih podnebne spremembe prestrašijo. Na primer, 72 % z univerzitetno izobrazbo in 73 % s posrednješolsko izobrazbo pravi, da jih podnebne spremembe prestrašijo, v primerjavi z 69 % anketirancev s srednješolsko ali nižjo izobrazbo.
- Manj težav, ko anketiranec doživi plačevanje računov, večja je verjetnost, da se strinjajo, da čutijo osebno odgovornost za ukrepanje. Na primer, 80 % tistih, ki imajo najmanj finančnih težav, se strinja, da čutijo osebno odgovornost, da ukrepajo za omejevanje podnebnih sprememb, v primerjavi z 68 % tistih, ki imajo največ težav.
- Več razpoložljivega dohodka ima anketiranec, večja je verjetnost, da se bodo strinjali, da čutijo osebno odgovornost za ukrepanje: 83 % v 5. kvintilu se počuti tako, v primerjavi z 71 % v prvem kvintilu.
- Bolj kot je urbanizirano okolje anketirancev, večja je verjetnost, da se bodo strinjali, da čutijo osebno odgovornost za ukrepanje za omejevanje podnebnih sprememb ali da so podnebne spremembe zastrašujoče za njih. Na primer, 73 % ljudi, ki živijo v velikih mestih, je prestrašenih zaradi podnebnih sprememb, medtem ko jih 66 % živi v podeželskih vaseh.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dožemanje zelenega prehoda

	Čutite osebno odgovornost, da ukrepate za omejevanje podnebnih sprememb	Podnebne spremembe so nekaj, kar vas prestraši
EU27	77	70
Spol		
Moški	76	66
Ženska	79	74
Starost		
15–24	80	71
25–39	80	71
40–54	79	72
55+	74	69
Težave pri plačevanju računov		
Večino časa	68	74
Od časa do časa	75	72
Skoraj nikoli/nikoli	80	69
Podoba EU		
Skupaj „pozitivno“	85	74
Nevtralna	75	70
Skupaj „negativno“	63	58
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil		
1. kvintil	71	67
2. kvintil	75	71
3. kvintil	79	70
4. kvintil	81	71
5. kvintil	83	69
Zaposlitveni status		
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	81	72
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	78	72
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	75	70
Samozaposleni brez zaposlenih	80	70
Samozaposleni z zaposlenimi	76	67
Brezposelni	74	67
Upokojeni	72	67
Skrb za dom, neaktiven	69	69
Študent	83	73
Drugo	75	53
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)		
Pod sekundarno	61	69
Sekundarno	75	69
Post sekundarno	83	73
Univerza	85	72
Kateri od naslednjih najboljše opisuje območje, kjer živite		
Veliko mesto	81	73
Predmestje ali obrobje velikega mesta	77	70
Mesto ali majhno mesto	77	71
Podeželska vas	73	66
Kmetija ali dom na podeželju	81	60

QA1 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami? (% – skupaj „strinjati“)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

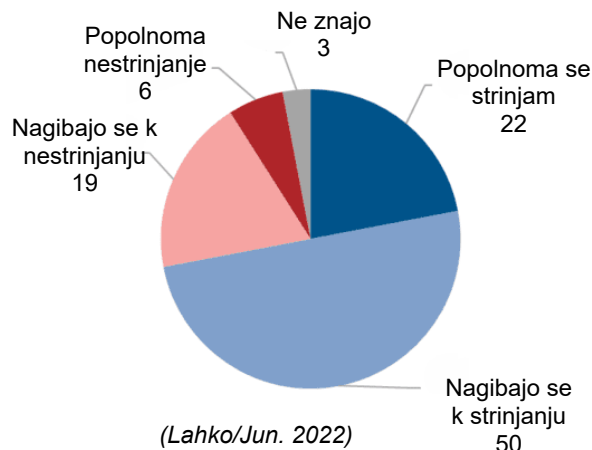
Več kot tri četrtine vprašanih se strinja, da bi morali osebno storiti več, da bi prispevali k zelenemu prehodu in boju proti podnebnim spremembam.

Več kot sedem od desetih anketirancev (72 %) meni, da bi morali osebno storiti več kot zdaj, da bi prispevali k zelenemu prehodu in boju proti podnebnim spremembam (na primer z manjšo porabo ali varčevanjem z energijo), ne glede na to, kaj drugi počnejo, 22 % pa jih je izjavilo, da se s to izjavo močno strinjajo. ²¹Četrtnina (25 %) se ne strinja, 6 % pa jih trdi, da se ne strinjajo. Manj kot eden od dvajsetih (3 %) pravi, da ne vedo.

Večina v vsaki državi meni, da bi morale osebno storiti več, da bi prispevale k zelenemu prehodu in se spopadle s podnebnimi spremembami, čeprav deleži segajo od 91 % na Malti, 89 % na Cipru in 84 % na Hrvaškem do 56 % v Estoniji, 62 % na Češkem in 63 % v Bolgariji.

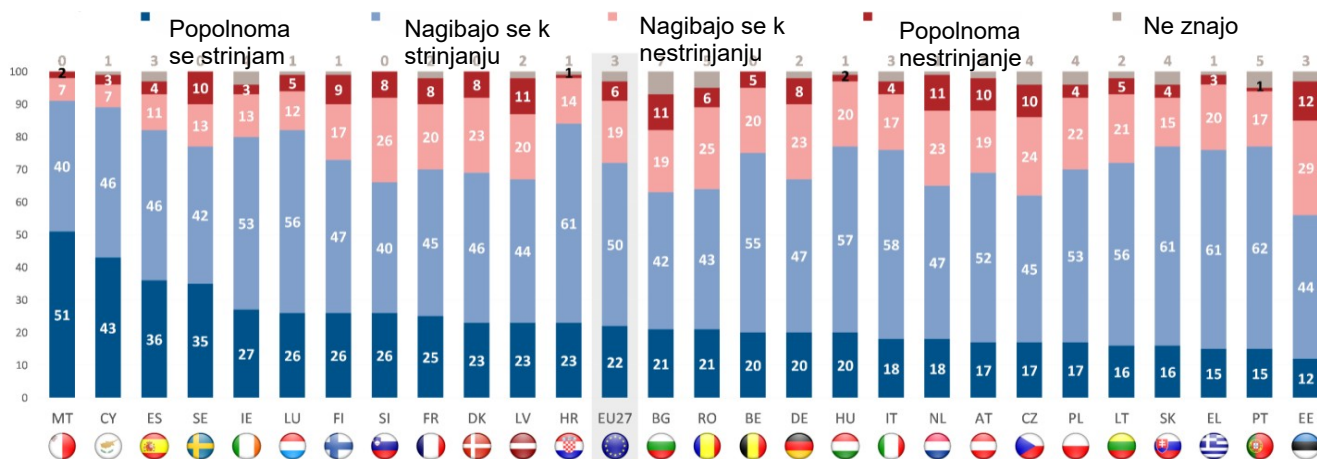
Vsaj ena tretjina na Malti (51 %), Ciper (43 %), Španija (36 % in Švedska (35 %)) pravijo, da se „popolnoma strinjajo“, da bi morali storiti več.

QA3. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o zelenem prehodu in boju proti podnebnim spremembam? 3.1 Osebno bi morali storiti več kot trenutno, da bi prispevali k zelenemu prehodu in boju proti podnebnim spremembam (na primer z manjšo porabo ali varčevanjem z energijo), ne glede na to, kaj drugi storijo. (V % – EU-27)

QA3.1 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o zelenem prehodu in boju proti podnebnim spremembam?

(% – osebno bi morali storiti več kot trenutno, da bi prispevali k zelenemu prehodu in boju proti podnebnim spremembam (na primer z manjšo porabo ali varčevanjem z energijo), ne glede na to, kaj drugi počnejo.

²¹ QA3. V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o zelenem prehodu in boju proti podnebnim spremembam? 3.1 Osebno bi morali storiti več kot trenutno, da bi prispevali k zelenemu prehodu in boju proti podnebnim spremembam (na primer z manjšo porabo ali varčevanjem z energijo), ne glede na to, kaj drugi storijo. 3.2 Za boj proti podnebnim spremembam vam ni treba osebno ukrepati, če tudi drugi v državi (naša država) ne ukrepajo. 3.3 (naša DRŽAVA) ni treba sprejeti ukrepov za boj proti podnebnim in okoljskim spremembam, če tudi druge države ne ukrepajo.

Socialno-demografska analiza na ravni EU kaže, da se bodo na primer mladi, tisti z visoko stopnjo izobrazbe, tisti z manj finančnimi težavami in tisti, ki živijo v velikih mestih, bolj verjetno strinjali z izjavo, da bi morali osebno storiti več, da bi prispevali k zelenemu prehodu in se spopadli s podnebnimi spremembami, ne glede na to, kaj drugi storijo.

- Mlajši kot je anketiranec, bolj verjetno je, da se strinjajo, da bi morali osebno storiti več, da bi prispevali k zelenemu prehodu in se spopadli s podnebnimi spremembami, pri čemer je največja razlika med 18–54-letniki in osebami, starimi 55 let (66 %).
- Anketiranci s posekundarno (78 %) ali univerzitetno diplomno (76 %) se bolj verjetno strinjajo, da bi morali osebno storiti več kot zdaj, da bi prispevali k zelenemu prehodu in se borili proti podnebnim spremembam, kot tisti, ki imajo sekundarno (70 %) ali nižjo sekundarno (59 %) stopnjo izobrazbe.
- Anketiranci z manj finančnimi težavami (73 %) se bodo bolj verjetno strinjali kot tisti, ki imajo večino časa težave s plačevanjem računov (65 %).
- Več razpoložljivega dohodka ima anketiranec, večja je verjetnost, da se bodo strinjali: 78 % v četrtem in petem kvintilu se strinja s 65 % v prvem kvintilu.
- Za zaposlene (76–78 %) je bolj verjetno, da se bodo strinjali kot druge zaposlitvene skupine, zlasti upokojenci (63 %).
- Anketiranci, ki živijo v velikih mestih (76 %), se bodo bolj verjetno strinjali kot tisti v majhnih ali srednje velikih mestih (72 %) ali podeželskih vaseh (68 %).
- Anketiranci, ki imajo pozitivno mnenje o EU (79 %), se bodo bolj verjetno strinjali kot tisti z negativnim stališčem (57 %).

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

	Popolnoma se strinjam	Nagibajo se k strinjanju	Nagibajo se k nestrinjanju	Popolnoma nestrinjam	Skupaj „dogovori“	Skupaj „Disagree“	Ne vem
EU27	22	50	19	6	72	25	3
Spol							
Moški	21	50	20	7	71	27	2
Ženska	23	50	19	5	73	24	3
Starost							
15–24	30	51	12	4	81	16	3
25–39	25	51	18	5	76	23	1
40–54	23	51	18	6	74	24	2
55+	18	48	23	8	66	31	3
Težave pri plačevanju računov							
Večino časa	20	45	21	10	65	31	4
Od časa do časa	21	51	21	5	72	26	2
Skoraj nikoli/nikoli	23	50	19	6	73	25	2
Podoba EU							
Skupaj „pozitivno“	26	53	15	4	79	19	2
Nevtralna	20	49	22	6	69	28	3
Skupaj „negativno“	16	41	26	15	57	41	2
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil							
1. kvintil	21	44	22	9	65	31	4
2. kvintil	20	48	23	7	68	30	2
3. kvintil	22	51	19	6	73	25	2
4. kvintil	23	55	16	5	78	21	1
5. kvintil	27	51	16	5	78	21	1
Zaposlitveni status							
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	23	53	18	5	76	23	1
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	23	53	19	4	76	23	1
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	29	49	14	7	78	21	1
Samozaposleni brez zaposlenih	24	48	19	7	72	26	2
Samozaposleni z zaposlenimi	24	47	15	11	71	26	3
Brezposelni	27	45	18	8	72	26	2
Upokojeni	17	46	24	9	63	33	4
Skrb za dom, neaktiven	18	50	21	8	68	29	3
Študent	31	51	11	4	82	15	3
Drugo	15	44	23	8	59	31	10
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)							
Pod sekundarno	13	46	26	7	59	33	8
Sekundarno	20	50	21	6	70	27	3
Post sekundarno	28	50	14	7	78	21	1
Univerza	27	49	16	7	76	23	1
Kateri od naslednjih najboljše opisuje območje, kjer živite							
Veliko mesto	26	50	16	6	76	22	2
Predmestje ali obrobje velikega mesta	24	49	19	7	73	26	1
Mesto ali majhno mesto	22	50	20	6	72	26	2
Podeželska vas	19	49	22	7	68	29	3
Kmetija ali dom na podeželju	22	51	13	12	73	25	2

QA3.1 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o zelenem prehodu in boju proti podnebnim spremembam? **Osebo bi morali storiti več kot trenutno, da bi prispevali k zelenemu prehodu in boju proti podnebnim spremembam (na primer z manjšo porabo ali varčevanjem z energijo), ne glede na to, kaj drugi počnejo.** (% – EU)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

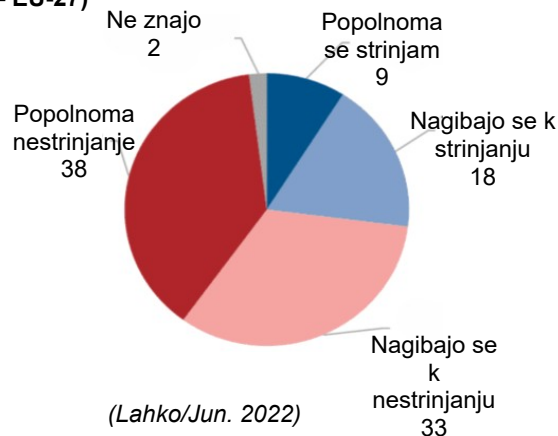
Približno četrtina (27 %) anketirancev se strinja, da jim ni treba osebno ukrepati v boju proti podnebnim spremembam, če tudi drugi v njihovi državi ne ukrepajo, pri čemer jih 9 % pravi, da se popolnoma strinjajo. Vendar se večina (71 %) s to trditvijo ne strinja, 38 % pa se popolnoma ne strinja.

Romunija (48 % se strinja, 47 % se ne strinja) je edina država, v kateri se večina strinja, da jim ni treba osebno ukrepati za boj proti podnebnim spremembam, če drugi v svoji državi ne ukrepajo – v resnici se 21 % „popolnoma strinja“ s to izjavo. V preostalih državah članicah se strinja le manjšina, čeprav se deleži gibljejo od 42 % na Poljskem, 37 % v Bolgariji in 35 % v Avstriji do 11 % na Nizozemskem, 14 % na Danskem in 16 % na Švedskem in v Grčiji.

QA3.2 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o zelenem prehodu in boju proti podnebnim spremembam?

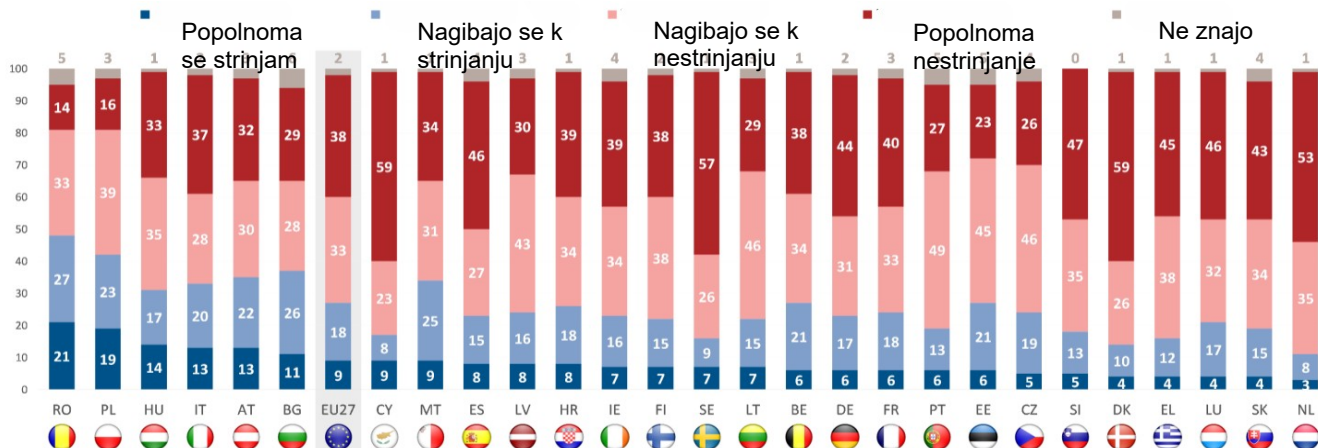
Ni vam treba osebno ukrepati v boju proti podnebnim spremembam, če tudi drugi v državi (naša država) ne ukrepajo.

(V % – EU-27)

QA3.2 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o zelenem prehodu in boju proti podnebnim spremembam?

(% – za boj proti podnebnim spremembam vam ni treba osebno ukrepati, če tudi drugi v državi (naša država) ne ukrepajo)

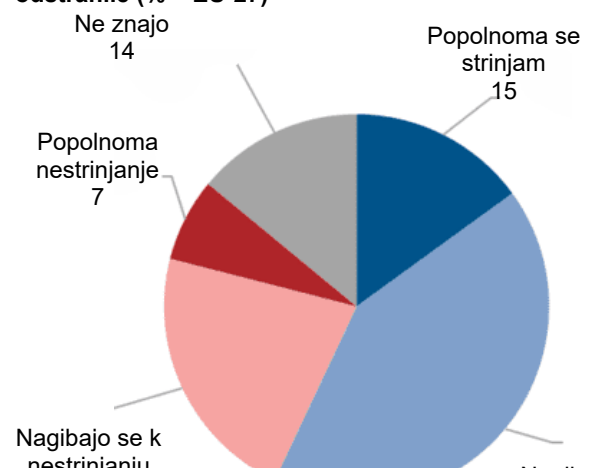

Sociodemografska analiza na ravni EU kaže več razlik med anketiranci. Na primer, anketiranci z nižjo stopnjo izobrazbe, tisti, ki imajo težave s plačevanjem računov, tisti z nižjim razpoložljivim dohodkom ali tisti, ki živijo v podeželskih vaseh, se bolj verjetno strinjajo, da ne bi smeli osebno ukrepati v boju proti podnebnim spremembam, če tudi drugi ljudje v njihovi državi ne ukrepajo.

- Anketiranci z višjo stopnjo izobrazbe, kot sta posrednješolska izobrazba (23 %) ali univerza (20 %), se manj verjetno strinjajo, da ne bi smeli osebno ukrepati za boj proti podnebnim spremembam, če tudi drugi v njihovi državi ne ukrepajo, kot anketiranci z nižjo stopnjo izobrazbe, bodisi srednješolsko (30 %) bodisi pod sekundarno (35 %).
- Tisti, ki imajo občasno težave s plačevanjem računov ali najpogostejše (31 %), se bodo bolj verjetno strinjali kot tisti, ki redko ali nikoli nimajo teh težav (25 %).
- Manj razpoložljivega dohodka ima anketiranec, večja je verjetnost, da se bodo strinjali: 30 % v prvem kvintilu to stori, v primerjavi z 21 % v 5. kvintilu.
- Anketiranci, zaposleni pri agenciji za začasno delo/spletni platformi (45 %), se bodo veliko bolj verjetno strinjali kot anketiranci iz drugih poklicnih skupin.
- Manj kot je urbanizirano okolje anketiranca, večja je verjetnost, da se bodo strinjali: 31 % jih živi v podeželskih vaseh, medtem ko jih 25 % živi v velikih mestih.
- Tisti z negativno podobo EU se bodo bolj verjetno strinjali (36 %) kot tisti s pozitivno podobo (22 %).

QA10.3 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o vlogi dela in delovnih mest pri zelenem prehodu?

Politike za boj proti podnebnim spremembam bodo ustvarile več novih delovnih mest, kot jih bodo odstranile (% – EU-27)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dožemanje zelenega prehoda

	Popolnoma se strinjam	Nagibajo se k strinjanju	Nagibajo se k nestrinjanju	Popolnoma nestrinjanje	Skupaj „dogovori“	Skupaj „Disagree“	Ne vem
EU27	9	18	33	38	27	71	2
Starost							
Moški	10	19	33	36	29	69	2
Ženska	8	17	32	40	25	72	3
Spol							
15–24	9	13	30	45	22	75	3
25–39	10	17	32	40	27	72	1
40–54	9	18	33	39	27	72	1
55+	9	19	33	35	28	68	4
Težave pri plačevanju računov							
Večino časa	11	20	33	33	31	66	3
Od časa do časa	11	20	34	32	31	66	3
Skoraj nikoli/nikoli	8	17	32	41	25	73	2
Podoba EU							
Skupaj „pozitivno“	7	15	32	44	22	76	2
Nevtralna	10	20	34	33	30	67	3
Skupaj „negativno“	14	22	32	30	36	62	2
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil							
1. kvintil	10	20	32	35	30	67	3
2. kvintil	8	20	34	35	28	69	3
3. kvintil	9	18	34	37	27	71	2
4. kvintil	9	15	33	42	24	75	1
5. kvintil	7	14	32	46	21	78	1
Zaposlitveni status							
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	9	17	33	39	26	72	2
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	7	20	31	40	27	71	2
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	18	27	25	29	45	54	1
Samozaposleni brez zaposlenih	10	15	29	43	25	72	3
Samozaposleni z zaposlenimi	14	17	32	35	31	67	2
Brezposelni	12	18	30	38	30	68	2
Upokojeni	10	20	33	33	30	66	4
Skrb za dom, neaktiven	8	18	39	31	26	70	4
Študent	6	11	30	50	17	80	3
Drugo	5	12	31	46	17	77	6
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)							
Pod sekundarno	7	28	31	26	35	57	8
Sekundarno	11	19	35	32	30	67	3
Post sekundarno	8	15	30	45	23	75	2
Univerza	7	13	28	51	20	79	1
Kateri od naslednjih najbolj opisuje območje, kjer živite?							
Veliko mesto	10	15	31	42	25	73	2
Predmestje ali obrobje velikega mesta	7	15	30	46	22	76	2
Mesto ali majhno mesto	9	18	33	38	27	71	2
Podeželska vas	10	21	35	31	31	66	3
Kmetija ali dom na podeželju	12	22	29	34	34	63	3

QA3.2 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o zelenem prehodu in boju proti podnebnim spremembam? **Za boj proti podnebnim spremembam vam ni treba osebno ukrepati, če tudi drugi v državi (naša država) ne ukrepajo (% – EU).**

Posebna raziskava Eurobarometra 527

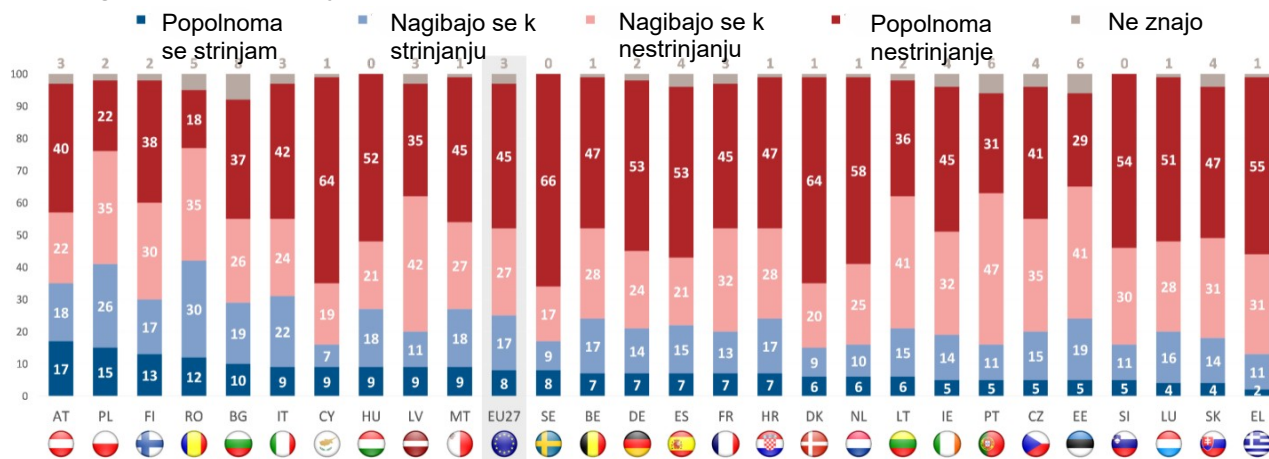
Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Četrtnina vprašanih (25 %) se strinja, da njihovi državi ni treba sprejeti ukrepov za boj proti podnebnim in okoljskim spremembam, če tudi druge države ne ukrepajo, pri čemer se 8 % vprašanih popolnoma strinja. Vendar se večina (72 %) ne strinja, skoraj polovica (45 %) pa pravi, da se s to izjavo „popolnoma ne strinjajo“.

Le manjšina v vsaki državi se strinja, da njihovi državi ni treba sprejeti ukrepov za boj proti podnebnim in okoljskim spremembam, če druge države ne ukrepajo, pri čemer deleži segajo od 42 % v Romuniji, 41 % na Poljskem in 35 % v Avstriji do 13 % v Grčiji, 15 % na Danskem in 16 % na Cipru, Nizozemskem, Portugalskem in v Sloveniji.

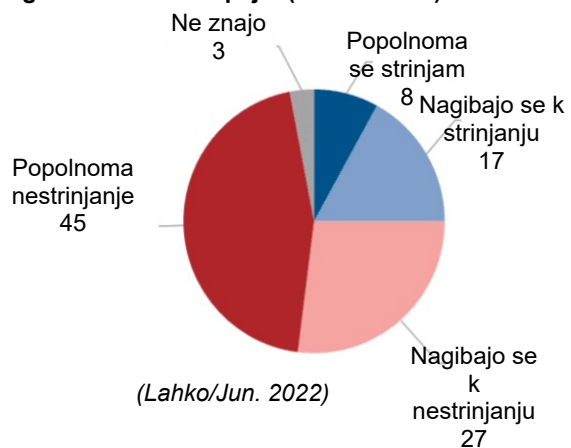
Obstaja pet držav, v katerih se vsaj ena od desetih „popolnoma strinja“ s to izjavo: Avstrija (17 %), Poljska (15 %), Finska (13 %), Romunija (12 %) in Bolgarija (10 %).

QA3.3 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o zelenem prehodu in boju proti podnebnim spremembam?
(% – (naša država) ne potrebuje ukrepov za boj proti podnebnim in okoljskim spremembam, če tudi druge države ne ukrepajo.)

QA3.3 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o zelenem prehodu in boju proti podnebnim spremembam?

(Naša država) ne potrebuje ukrepov za boj proti podnebnim in okoljskim spremembam, če tudi druge države ne ukrepajo. (V % – EU-27)

Socialno-demografska analiza na ravni EU kaže na več razlik med anketiranci. Najbolj očitna razlika je med anketiranci s pozitivnim in negativnim pogledom na EU. Poleg tega obstajajo tudi razlike, ki temeljijo na stopnji izobrazbe, finančnih težavah, zaposlovanju in urbanizaciji.

- Anketiranci z nižjo stopnjo izobrazbe, bodisi pod srednješolsko ali srednješolsko (oba 27 %), se bolj strinjajo, da njihovi državi ni treba sprejeti ukrepov za boj proti podnebnim spremembam in okoljskim spremembam, če druge države ne sprejmejo ukrepov, v primerjavi s tistimi z višjo stopnjo izobrazbe, bodisi posrednješolsko (23 %) ali univerzitetno (19 %).
- Tisti, ki imajo občasno težave s plačevanjem računov (31 %), se bodo najverjetneje strinjali, zlasti v primerjavi s tistimi, ki redko ali nikoli nimajo teh težav (23 %).
- Anketiranci, zaposleni pri agenciji za začasno delo/spletni platformi (45 %), se veliko bolj verjetno strinjajo kot tisti z drugimi zaposlitvenimi statusi.
- Anketiranci v urbaniziranih območjih, kot so velika mesta (23 %) ali predmestja (21 %), se manj verjetno strinjajo kot anketiranci, ki živijo na podeželskih območjih, kot so podeželske vasi (28 %) ali kmetije ali domovi na podeželju (33 %).
- Anketiranci z negativnim stališčem EU se bodo bolj verjetno (34 %) strinjali kot tisti s pozitivnim stališčem (20 %).

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

	Popolnoma se strinjam	Nagibajo se k strinjanju	Nagibajo se k nestrinjanju	Popolnoma nestrinjanje	Skupaj „dogovori“	Skupaj „Disagree“	Ne vem
EU27	8	17	27	45	25	72	3
Spol							
Moški	9	18	28	43	27	71	2
Ženska	8	16	27	46	24	73	3
Starost							
15–24	7	13	24	53	20	77	3
25–39	9	17	26	47	26	73	1
40–54	9	17	27	45	26	72	2
55+	8	18	29	41	26	70	4
Težave pri plačevanju računov							
Večino časa	11	15	30	40	26	70	4
Od časa do časa	10	21	28	38	31	66	3
Skoraj nikoli/nikoli	8	15	27	48	23	75	2
Subjektivna urbanizacija							
Podeželska vas	9	19	31	37	28	68	4
Majhno/majhno mesto	8	17	28	44	25	72	3
Veliko mesto	8	15	24	51	23	75	2
Podoba EU							
Skupaj „pozitivno“	6	14	26	52	20	78	2
Nevtralna	9	19	30	39	28	69	3
Skupaj „negativno“	14	20	27	36	34	63	3
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil							
1. kvintil	9	16	29	42	25	71	4
2. kvintil	8	19	29	42	27	71	2
3. kvintil	8	17	29	44	25	73	2
4. kvintil	8	15	27	49	23	76	1
5. kvintil	7	14	24	54	21	78	1
Zaposlitveni status							
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	8	18	27	46	26	73	1
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	9	16	27	46	25	73	2
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	16	29	23	30	45	53	2
Samozaposleni brez zaposlenih	9	13	24	51	22	75	3
Samozaposleni z zaposlenimi	13	15	32	38	28	70	2
Brezposelni	13	15	26	43	28	69	3
Upokojeni	9	17	30	40	26	70	4
Skrb za dom, neaktiven	7	18	33	37	25	70	5
Študent	5	12	23	57	17	80	3
Drugo	13	8	12	57	21	69	10
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (NEKDANJA)							
Pod sekundarno	7	20	32	31	27	63	10
Sekundarno	9	18	30	40	27	70	3
Post sekundarno	8	15	24	51	23	75	2
Univerza	6	13	22	58	19	80	1
Kateri od naslednjih najbolj opisuje območje, kjer živite							
Veliko mesto	8	15	24	51	23	75	2
Predmestje ali obrobje velikega mesta	6	15	23	54	21	77	2
Mesto ali majhno mesto	8	17	28	44	25	72	3
Podeželska vas	9	19	31	37	28	68	4
Kmetija ali dom na podeželju	10	23	26	39	33	65	2
QA3.3 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi izjavami o zelenem prehodu in boju proti podnebnim spremembam?							
(Naša država) ne potrebuje ukrepov za boj proti podnebnim in okoljskim spremembam, če tudi druge države ne ukrepajo. (% – EU)							

II. ZMANJŠANJE PORABE ENERGIJE NA PRAVIČEN NAČIN

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Cene energije so za večino ljudi resen problem. V nekaterih državah članicah vsi anketiranci menijo tako.

Več kot devet od desetih (93 %) anketirancev v EU meni, da je raven cen energije za ljudi v njihovi državi resen problem. Dejstvo je, da večina (58 %) meni, da je to „zelo resen problem“.²²

Osem od desetih (80 %) pravi, da so trenutni stroški goriva za njihove potrebe po prevozu problem, 47 % pa je resen. Skoraj toliko (79 %) pravi, da so trenutni stroški energetskih potreb njihovega gospodinjstva problem, saj jih 44 % opisuje kot „zelo resen problem“.

QA17. Kako resen je po vašem mnenju vsak od naslednjih vidikov? (% – EU)

Raven cen energije za ljudi (naša DRŽAVA) na splošno

Trenutni stroški goriva za vaše potrebe po prevozu (javni prevoz, zvišanje cen vozovnic, osebni avtomobili, dnevne ali manj pogoste potrebe po mobilnosti itd.)

Trenutni stroški energetskih potreb vašega gospodinjstva (razsvetljava, kuhanje, ogrevanje, hlajenje, tekaški aparati itd.)

■ Zelo resen problem ■ Precej resen problem ■ Ni zelo resen problem
■ Sploh ni resen problem ■ Ne znajo

²² QA17 Po vašem mnenju, kako resen problem je vsak od naslednjih vidikov? 17.1 Raven cen energije za ljudi (naša DRŽAVA) na splošno. 17.2 Trenutni stroški energetskih potreb vašega gospodinjstva (razsvetljava, kuhanje, ogrevanje, hlajenje, tekoče naprave itd.). 17.3 Trenutni stroški goriva za vaše prevozne potrebe (javni prevoz, zvišanje cen vozovnic, osebni avtomobili, dnevne ali manj pogoste potrebe po mobilnosti itd.).

Posebna raziskava Eurobarometra 527

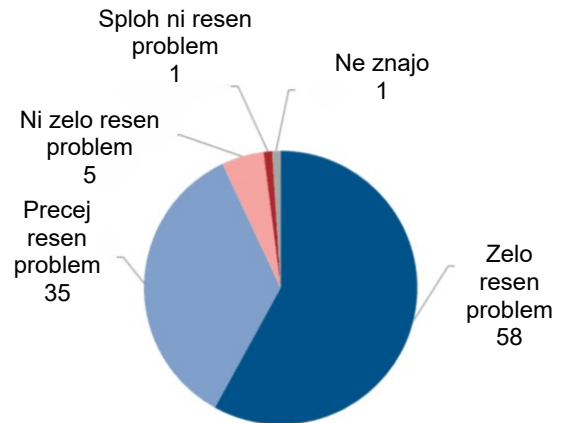
Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Na nacionalni ravni več kot tri četrtine anketirancev v vsaki državi članici pravi, da je raven cen energije v njihovi državi resen problem za ljudi na splošno. Tako menijo vsi anketiranci v Grčiji (100 %), tako kot 99 % v Španiji, na Cipru in Portugalskem ter 98 % na Irskem v primerjavi s 76 % na Malti, 82 % na Švedskem in 83 % na Finskem.

V 19 državah vsaj polovica vseh vprašanih meni, da so cene energije v njihovi državi „zelo resen problem“, pri čemer so največji deleži zabeleženi v Grčiji (89 %), Cipru (83 %) in na Irskem (79 %).

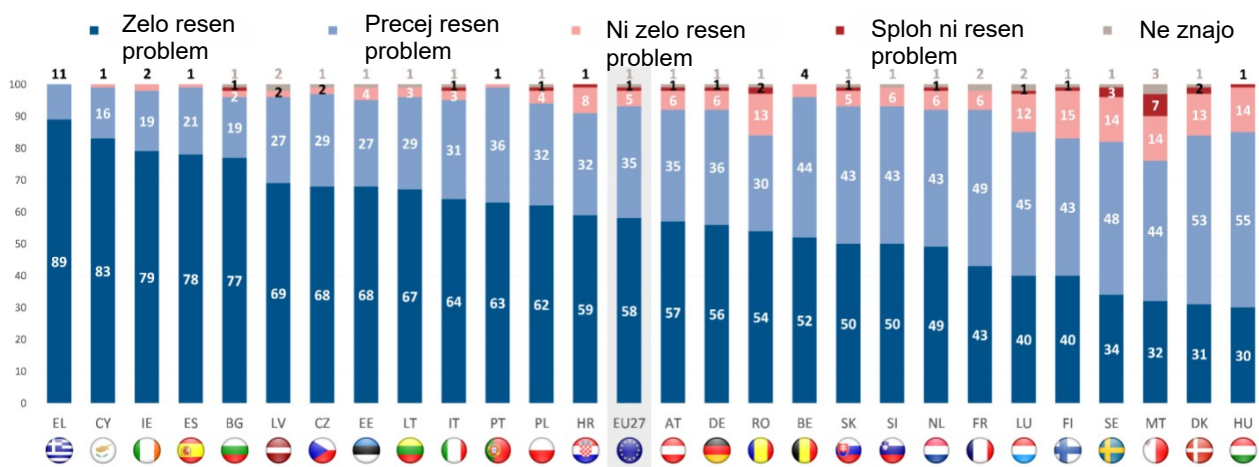
QA17.1 Kako resen je po vašem mnenju vsak od naslednjih vidikov?

Raven cen energije za ljudi (NAŠA DRŽAVA) na splošno (% – EU-27)

(Lahko/Jun. 2022)

QA17.1 Kako resen je po vašem mnenju vsak od naslednjih vidikov? (% – raven cen energije za ljudi (naša DRŽAVA) na splošno)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

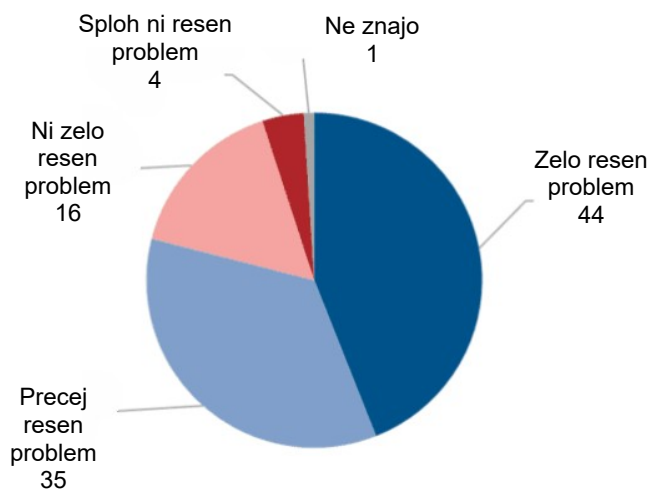
Delež anketirancev, ki pravijo, da so trenutni stroški energetskih potreb njihovega gospodinjstva resen problem, se zelo razlikuje: od 99 % anketirancev v Grčiji, 96 % na Cipru in 94 % v Španiji in Italiji do 36 % na Švedskem, 46 % na Nizozemskem in 51 % na Danskem.

Vsaj sedem od desetih v Grčiji (83 %), na Cipru (76 %), v Španiji (71 %) in na Irskem (70 %) pravi, da so stroški energetskih potreb njihovih gospodinjstev „zelo resen problem“.

Anketiranci v južnoevropskih državah in nekaterih vzhodnoevropskih državah bolj verjetno pravijo, da so trenutni stroški njihovih gospodinjstev potreb po energiji problem v primerjavi s severno in zahodnoevropskimi državami. Podoben vzorec velja za tekoče stroške goriva za potrebe prevoza.

QA17.2 Po vašem mnenju, kako resen problem je vsak od naslednjih vidikov?

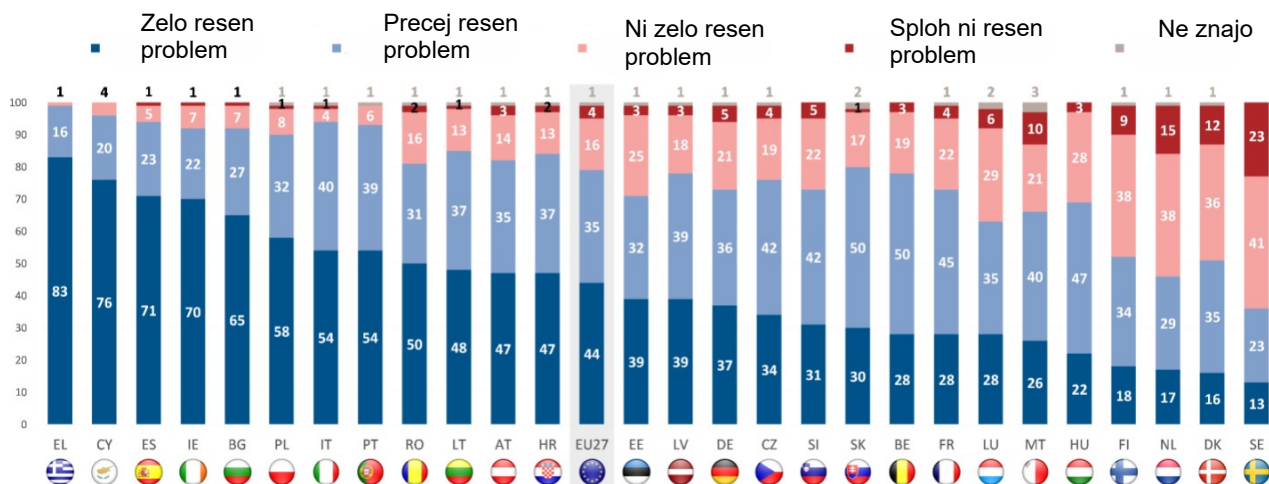
Trenutni stroški energetskih potreb vašega gospodinjstva (razsvetljava, kuhanje, ogrevanje, hlajenje, tekalne naprave itd.) (% – EU-27)

(Lahko/Jun. 2022)

QA17.2 Po vašem mnenju, kako resen problem je vsak od naslednjih vidikov?

(% – trenutni stroški za energetske potrebe vašega gospodinjstva (razsvetljava, kuhanje, ogrevanje, hlajenje, tekoče naprave itd.)

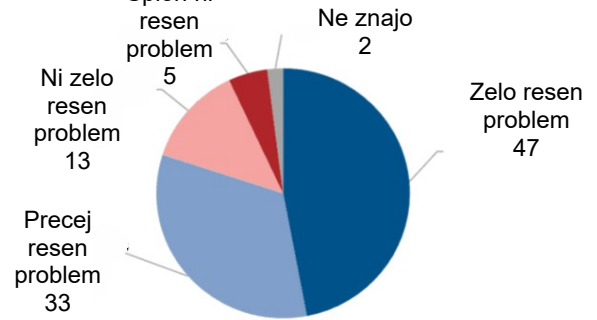
Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

V vseh državah razen v eni državi večina vprašanih meni, da so stroški goriva za njihove potrebe po prevozu resen problem, kar je najbolj razširjeno v Grčiji, na Cipru (97 %) in na Portugalskem (95 %). Na drugi strani lestvice 46 % v Luksemburgu, 54 % na Švedskem in 56 % na Danskem meni enako.

Več kot osem od desetih v Grčiji (82 %) in na Cipru (81 %) pravi, da so stroški goriva za njihove potrebe po prevozu „zelo resen problem“.

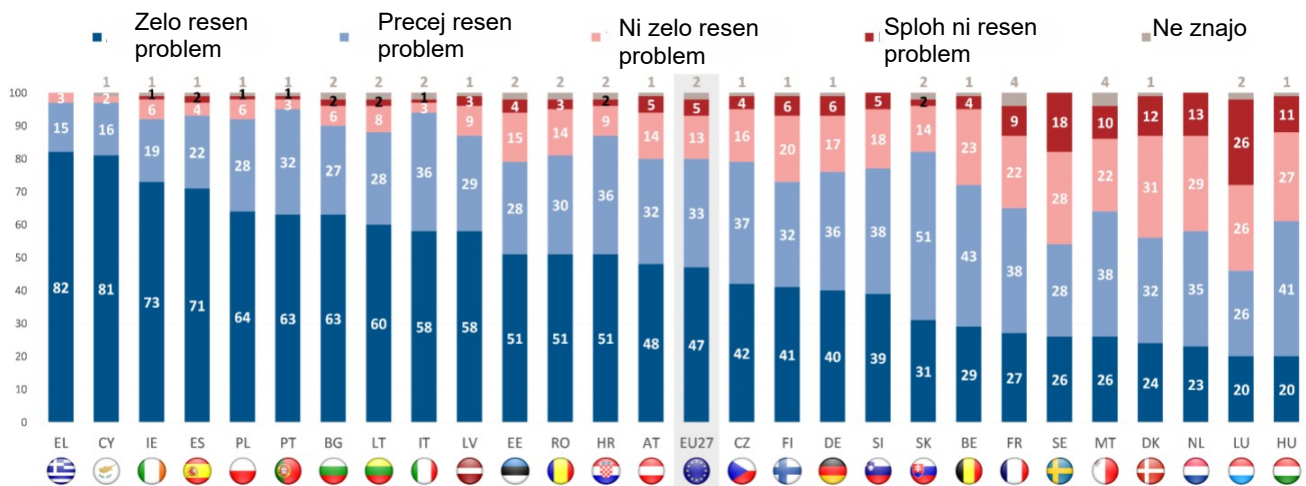
QA17.3 Po vašem mnenju, kako resen problem je vsak od naslednjih vidikov?
Trenutni stroški goriva za vaše potrebe po prevozu (javni prevoz, zvišanje cen vozovnic, osebni avtomobili, dnevne ali manj pogoste potrebe po mobilnosti itd.) (% – EU-27)

(Lahko/Jun. 2022)

QA17.3 Po vašem mnenju, kako resen problem je vsak od naslednjih vidikov?

(% – trenutni stroški goriva za vaše potrebe po prevozu (javni prevoz, zvišanje cen vozovnic, osebni avtomobili, dnevne ali manj pogoste potrebe po mobilnosti itd.)

Socialno-demografska analiza na ravni EU kaže na več razlik med anketiranci, ob upoštevanju spola, starosti, izobrazbe, zaposlenosti, finančnih težav, dohodka, pa tudi gospodinjstev in stalnega prebivališča. Te razlike so prisotne v treh izjavah.

- Pri ženskah (82 %) je bolj verjetno, da bodo kot moški (77 %) dejale, da so trenutni stroški energetskega potreb njihovega gospodinjstva resen problem.
- Ljudje, stari od 25 do 54 let, bolj verjetno kot druge starostne skupine pravijo, da so trenutni stroški goriva za njihove prevozne potrebe resen problem. Na primer, to pravi 85 % od 25–34-letnikov v primerjavi s 77 % starejših od 55 let.
- Anketiranci z nižjo stopnjo izobrazbe pogosteje pravijo, da so trenutni stroški goriva za njihove potrebe po prevozu ali trenutni stroški energetskega potreb njihovega gospodinjstva resen problem. Na primer, 91 % z nižjo srednješolsko izobrazbo pravi, da so trenutne potrebe gospodinjstev po energiji resen problem v primerjavi z 69 % z univerzitetno izobrazbo.
- Pri hišnih osebah (89 %) in brezposelnih (87 %) je bolj verjetno, da bodo kot druge zaposlitvene skupine trdile, da so trenutni stroški energetskega potreb gospodinjstva resen problem.
- Čim več finančnih težav doživlja anketiranec, večja je verjetnost, da bodo stroški energetskega potreb njihovega gospodinjstva resen problem. Poleg tega je bolj verjetno, da tisti, ki imajo občasno težave pri plačevanju računov (87 %) ali večino časa (88 %), pravijo, da so trenutni stroški goriva za njihove prevozne potrebe resen problem v primerjavi s tistimi, ki imajo redko težave (77 %).
- Anketiranci z najbolj razpoložljivim dohodkom (68 %) najmanj verjetno pravijo, da so trenutni stroški njihovih potreb po energiji v gospodinjstvu resen problem, zlasti v primerjavi s tistimi z najnižjim razpoložljivim dohodkom (84 %).
- Anketiranci, ki imajo neporavnano hipoteko (75 %) so manj verjetno kot katera koli druga skupina, da bi rekli, da so trenutni stroški energetskega potreb njihovega gospodinjstva resen problem.
- Gospodinjstva z otroki (84 %) so bolj verjetno kot katera koli druga skupina izjavila, da so trenutni stroški goriva za njihove prevozne potrebe resen problem.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

	Raven cen energije za ljudi (naša DRŽAVA) na splošno	Trenutni stroški goriva za vaše prevozne potrebe (javni prevoz, zvišanje cen vozovnic, osebni avtomobili, dnevne ali manj pogoste potrebe po mobilnosti itd.)	Trenutni stroški energetskih potreb vašega gospodinjstva (razsvetljava, kuhanje, ogrevanje, hlajenje, tekaški aparati itd.)
EU27	93	80	79
Spol			
Moški	92	80	77
Ženska	94	81	82
Starost			
15–24	89	77	77
25–39	93	85	80
40–54	93	83	82
55+	94	77	79
Razmere v gospodinjstvih			
Enostanovanjsko gospodinjstvo brez otrok	92	77	79
Enostanovanjsko gospodinjstvo z otroki	94	81	83
Večstanovanjsko gospodinjstvo brez otrok	93	81	79
Gospodinjstvo z otroki	94	84	81
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	95	88	93
Od časa do časa	93	87	88
Skoraj nikoli/nikoli	93	77	74
Podoba EU			
Skupaj „pozitivno“	93	79	77
Nevtralna	93	82	81
Skupaj „negativno“	94	83	84
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil			
1. kvintil	92	78	84
2. kvintil	95	82	81
3. kvintil	94	83	81
4. kvintil	92	80	75
5. kvintil	92	73	68
Zaposlitveni status			
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	94	84	79
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	91	82	80
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	84	86	82
Samozaposleni brez zaposlenih	92	82	80
Samozaposleni z zaposlenimi	88	81	78
Brezposelni	95	83	87
Upokojeni	94	73	78
Skrb za dom, neaktiven	95	88	89
Študent	89	77	78
Drugo	97	76	80
QA17 Po vašem mnenju, kako resen problem je vsak od naslednjih vidikov? (% – skupaj „resno“)			

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dožemanje zelenega prehoda

	Raven cen energije za ljudi (naša DRŽAVA) na splošno	Trenutni stroški goriva za vaše prevozne potrebe (javni prevoz, zvišanje cen vozovnic, osebni avtomobili, dnevne ali manj pogoste potrebe po mobilnosti itd.)	Trenutni stroški energetskih potreb vašega gospodinjstva (razsvetljava, kuhanje, ogrevanje, hlajenje, tekaški aparati itd.)
EU27	93	80	79
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)			
Pod sekundarno	95	83	91
Sekundarno	93	83	83
Post sekundarno	94	81	78
Univerza	91	71	69
Kaj od naštetega velja za kraj, kjer živite?			
V lasti vas, vašega gospodinjstva, brez nepravilne hipoteke	93	81	82
Vi, vaše gospodinjstvo, z nepravilno hipoteko	93	79	75
Vi, vaše gospodinjstvo so najemniki ali podnajemniki, ki plačujejo najemnino po tržni ceni.	92	79	79
Vi, vaše gospodinjstvo so najemniki ali podnajemniki, ki plačujejo najemnino po znižani ceni	91	78	80
Vaša nastanitev je na voljo brezplačno, najem brezplačno	90	84	82
Kateri od naslednjih najboljše opisuje območje, kjer živite?			
Veliko mesto	93	78	79
Predmestje ali obrobje velikega mesta	93	78	75
Mesto ali majhno mesto	93	80	81
Podeželska vas	92	81	80
Kmetija ali dom na podeželju	94	86	81
QA17 Po vašem mnenju, kako resen problem je vsak od naslednjih vidikov? (% – skupaj „resno“)			

Več kot polovica vprašanih je prepričana, da bi lahko zmanjšala svojo porabo energije.

Več kot pet od desetih (53 %) je prepričanih, da bi lahko porabili manj energije kot zdaj. Več kot petina (22 %) je „zelo samozavestna“, medtem ko jih je 31 % „namesto samozavestnih“. Skoraj polovica (46 %) ni prepričana, 27 % jih je „namesto da ne zaupa“ in 19 % „ni zelo samozavestnih“.²³

Nasprotno pa je le manjšina (37 %) prepričana, da je veliko ljudi na njihovem območju pripravljenih omejiti porabo energije, da bi omejili podnebne spremembe, pri čemer je 12 % „zelo samozavestnih“ in 25 % „prepričanih“. Večina (61 %) ni prepričana: 35 % jih je „nezaupnih“ in 26 % jih je „zelo nezaupljivih“.

QA5. Kako ste prepričani ali ne glede teh izjav o zmanjšanju porabe energije? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni „niso samozavestni“, 10 pa „popolnoma samozavestno“. Preostale številke označujejo nekaj med tema dvema položajema. (% – EU)

Na splošno, kako samozavestni ste osebno, da bi lahko porabili manj energije, kot jo zdaj?

5.2 Na splošno ste prepričani, da je veliko ljudi (naša DRŽAVA) pripravljeni omejiti svojo porabo energije, da bi omejili podnebne spremembe?

■ Skupaj „Zelo samozavestno“ (8+9+10) ■ Skupaj „Rather samozavest“ (6+7) ■ Skupaj „Ne zaupaj“ (4+5)
■ Skupaj „Zelo nezaupljiv“ (1+2+3) ■ Zavrnitev (SPONTANEOUS) ■ Ne znajo

23 QA5. Kako ste prepričani ali ne glede teh izjav o zmanjšanju porabe energije? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni „niso samozavestni“, 10 pa „popolnoma samozavestno“. Preostale številke označujejo nekaj med tema dvema položajema. 5.1 Kako ste na splošno prepričani, da bi lahko porabili manj energije kot zdaj? 5.2 Na splošno ste prepričani, da je veliko ljudi (naša DRŽAVA) pripravljeni omejiti svojo porabo energije, da bi omejili podnebne spremembe?

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

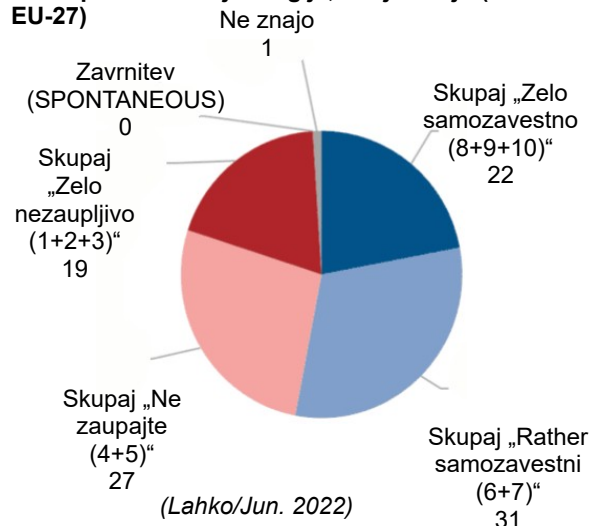
Po vsej EU ima nekaj več kot polovica (53 %) določeno stopnjo zaupanja, da bi lahko porabili manj energije kot zdaj, v 19 državah pa ima večina tudi zaupanje, da bi to lahko storile. Deleži so najvišji v Italiji (69 %), na Irskem (68 %) in na Cipru (67 %), najnižji pa v Romuniji (37 %), na Poljskem (40 %) in na Češkem (41 %). Treba je omeniti, da tri nordijske države kažejo visoko raven vprašanih, ki so prepričani: vsaj trije od desetih anketirancev so „zelo prepričani“, da bi lahko osebno zmanjšali porabo energije na Švedskem (39 %), na Danskem (36 %) in na Finskem (35 %).

Največji delež anketirancev, ki so „zelo samozavestni“, ki bi lahko porabili manj energije, je viden na Švedskem (39 %), Cipru (38 %) ter na Irskem in Danskem (obe 37 %), najnižjih pa v Romuniji (12 %), na Češkem (14 %) in na Poljskem (16 %).

Treba je omeniti, da so več kot trije od desetih v Romuniji in Estoniji (obe 33 %) „zelo nezaupljivi“, da bi lahko porabili manj energije, kot jo zdaj.

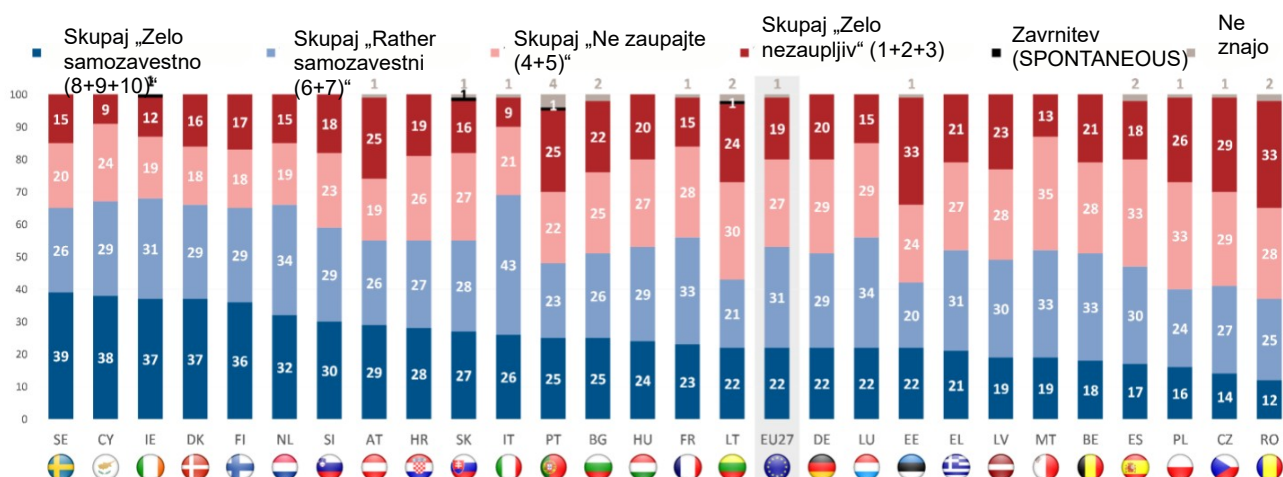
QA5.1 Kako ste prepričani ali ne glede teh izjav o zmanjšanju porabe energije? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni „niso samozavestni“, 10 pa „popolnoma samozavestno“. Preostale številke označujejo nekaj med tema dvema položajema.

Na splošno, kako samozavestni ste osebno, da bi lahko porabili manj energije, kot jo zdaj? (V % – EU-27)

QA5.1 Kako ste prepričani ali ne glede teh izjav o zmanjšanju porabe energije? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni „niso samozavestni“, 10 pa „popolnoma samozavestno“. Preostale številke označujejo nekaj med tema dvema položajema.

(% – na splošno, kako ste prepričani, da bi lahko porabili manj energije kot zdaj?)

Socialno-demografska analiza na ravni EU izpostavlja naslednje razlike: anketiranci, ki so bolj verjetno prepričani, da bi lahko zmanjšali porabo energije, so mladi, tisti z višjo stopnjo izobrazbe, manj finančnih težav ali tisti, ki živijo v majhnih/srednjih ali velikih mestih.

- Mlajši kot je anketiranec, bolj verjetno je, da bodo prepričani, da bi lahko osebno porabili manj energije, saj tako razmišlja 62 % 15–24-letnikov v primerjavi s 50 % starejših od 55 let.
- Pri samskih gospodinjstvih z otroki (21 %) je najbolj verjetno, da menijo, da „zelo niso prepričani“, da bi lahko zmanjšali porabo energije.
- Anketiranci z nižjo stopnjo izobrazbe pogosteje pravijo, da niso prepričani, da bi lahko zmanjšali porabo energije. Anketiranci z nižjo srednješolsko izobrazbo (21 %) so na primer „zelo nezaupljivi“, da bi lahko zmanjšali porabo energije, medtem ko bi lahko z univerzitetno izobrazbo zmanjšali porabo energije za 14 %.
- Manj finančnih težav, ki jih ima anketiranec, večja je verjetnost, da bodo prepričani, da lahko zmanjšajo porabo energije. Na primer, 55 % z najmanjšimi težavami je prepričanih, da bi lahko porabili manj energije, v primerjavi s 44 % tistih, ki imajo največ težav.
- Več razpoložljivega dohodka kot ima anketiranec, bolj so prepričani, da bi lahko osebno porabili manj energije: 58 % v 4. in 5. kvintilu je samozavestnih, v primerjavi s 47 % v 1. kvintilu. • Anketiranci, ki živijo v majhnih/srednjih (55 %) ali velikih (57 %) mestih, so bolj prepričani, da bi lahko zmanjšali porabo energije kot tisti, ki živijo v podeželskih vaseh (48 %).

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

	Skupaj „Zelo nezaupljiv“	Skupaj: „Nikoli ne zaupaj“	Skupaj „raje samozavestno“	Skupaj „Zelo samozavestno“	Ne vem
EU27	19	27	31	22	1
Spol					
Moški	19	26	31	23	1
Ženska	19	27	31	22	1
Starost					
15–24	12	25	35	27	1
25–39	17	26	34	23	0
40–54	19	28	31	21	1
55+	21	28	28	22	1
Razmere v gospodinjstvih					
Enostanovanjsko gospodinjstvo brez otrok	19	27	30	23	1
Enostanovanjsko gospodinjstvo z otroki	21	30	27	21	1
Večstanovanjsko gospodinjstvo brez otrok	18	26	33	22	1
Gospodinjstvo z otroki	18	27	32	22	1
Sestava gospodinjstva					
1	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0
3	23	27	26	23	1
4	18	26	32	23	1
Težave pri plačevanju računov					
Večino časa	27	27	25	19	2
Od časa do časa	20	28	31	20	1
Skoraj nikoli/nikoli	18	26	32	23	1
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil					
1. kvintil	24	27	28	19	2
2. kvintil	19	28	31	21	1
3. kvintil	19	26	32	22	1
4. kvintil	17	25	33	25	0
5. kvintil	17	25	32	26	0
Zaposlitveni status					
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	16	28	33	23	0
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	18	25	34	22	1
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	33	23	31	12	1
Samozaposleni brez zaposlenih	19	23	31	26	1
Samozaposleni z zaposlenimi	30	18	24	26	2
Brezposelni	21	27	29	22	1
Upokojeni	24	27	26	22	1
Skrb za dom, neaktiven	19	27	34	19	1
Študent	9	24	36	29	2
Drugo	27	33	14	26	0
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)					
Pod sekundarno	21	29	26	20	4
Sekundarno	20	27	31	21	1
Post sekundarno	18	27	29	25	0
Univerza	14	25	34	27	0
Kateri od naslednjih najbolj opisuje območje, kjer živite					
Veliko mesto	16	26	32	25	1
Predmestje ali obrobje velikega mesta	19	25	30	26	0
Mesto ali majhno mesto	17	27	33	22	1
Podeželska vas	23	29	28	19	1
Kmetija ali dom na podeželju	21	23	30	25	0

QA5.1 Kako ste prepričani ali ne glede teh izjav o zmanjšanju porabe energije? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni „niso samozavestni“, 10 pa „popolnoma samozavestno“. Preostale številke označujejo nekaj med tema dvema položajema. **Na splošno, kako samozavestni ste osebno, da bi lahko porabili manj energije, kot jo zdaj?** (% – EU)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

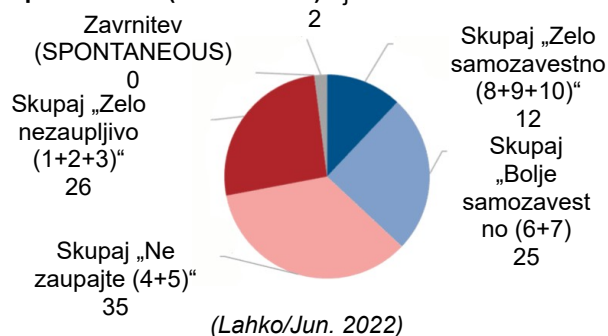
Le manjšina (37 %) v EU kot celoti je prepričana, da je veliko število v njihovi državi pripravljeni omejiti porabo energije, da bi omejili podnebne spremembe.

Na nacionalni ravni sta Italija (56 %) in Irska (50 %) edini državi, v kateri je vsaj polovica do neke mere samozavestna, na Finskem pa 49 %. Na drugi strani lestvice je 12 % na Češkem, 24 % v Latviji in 25 % na Malti prepričanih, da je veliko ljudi v svoji državi pripravljenih zmanjšati porabo energije.

Irska (25 %) in Ciper (21 %) sta edini državi, v kateri je vsaj ena od petih držav „zelo samozavestna“. Nasprotno pa je na Češkem 55 % „zelo nezaupljivih“ veliko število ljudi v svoji državi, ki so pripravljeni omejiti svojo porabo energije, na splošno pa vsaj eden od petih v 23 državah tako razmišlja.

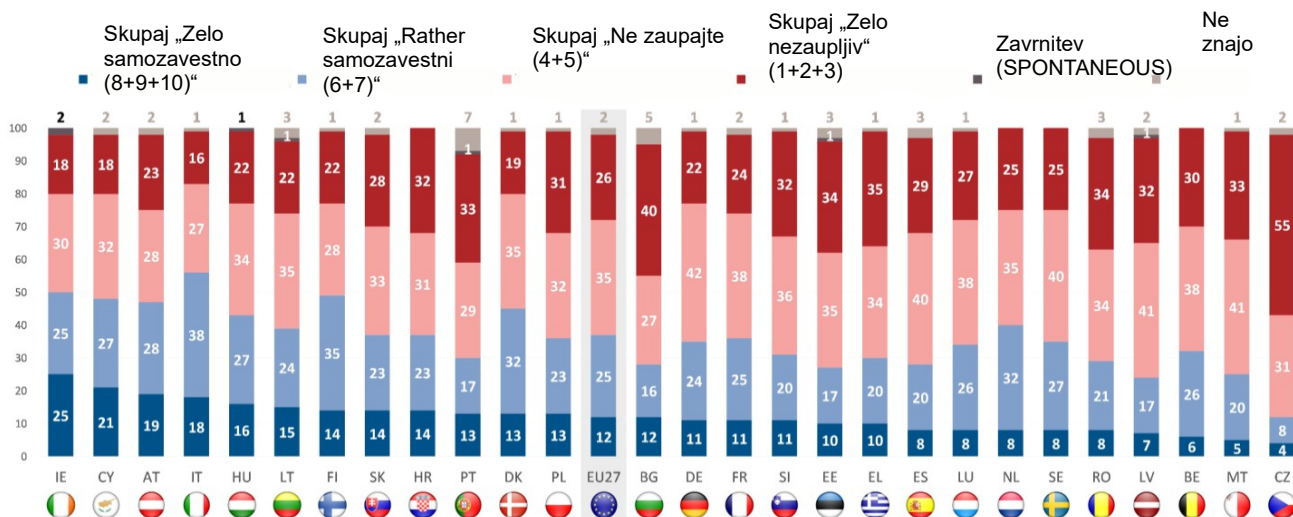
QA5.2 Kako ste prepričani ali ne glede teh izjav v zvezi z zmanjšanjem porabe energije? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni „niso samozavestni“, 10 pa „popolnoma samozavestno“. Preostale številke označujejo nekaj med tema dvema položajema.

Kako ste nasplošno prepričani, da je veliko število ljudi (naša DRŽAVA) pripravljeni omejiti svojo porabo energije, da bi omejili podnebne spremembe? (V % – EU27)

QA5.2 Kako ste prepričani ali ne glede teh izjav v zvezi z zmanjšanjem porabe energije? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni „niso samozavestni“, 10 pa „popolnoma samozavestno“. Preostale številke označujejo nekaj med tema dvema položajema.

(% – na splošno ste prepričani, da je veliko število ljudi (naša država) pripravljeni omejiti svojo porabo energije, da bi omejili podnebne spremembe?)

Socialno-demografska analiza na ravni EU kaže nekaj razlik. Za primer, pri finančnih težavah, zaposlovanju ali gospodinjstvih obstajajo pomembne razlike.

- Anketiranci, stari od 15 do 24 let (41 %), so najverjetneje prepričani, da je veliko število vprašanih v njihovi državi pripravljenih omejiti porabo energije.
- Samozaposleni brez zaposlenih in upokojeni (38 %) najverjetneje menijo, da so prepričani, da je veliko število ljudi v svoji državi pripravljenih zmanjšati porabo energije, zlasti v primerjavi z brezposelnimi (30 %).
- Manj finančnih težav, ki jih ima anketiranec, večja je verjetnost, da bodo prepričani, da je veliko ljudi v njihovi državi pripravljenih zmanjšati porabo energije. Na primer, 38 % z najmanjšimi težavami je samozavestnih, 31 % pa jih ima največ težav.
- Pri samskih gospodinjstvih z otroki je manj verjetno, da se bodo kot druge skupine počutili prepričani, da je veliko ljudi v njihovi državi pripravljenih omejiti porabo energije, da bi omejili podnebne spremembe. Na primer, samska gospodinjstva z otroki (22 %) pravijo, da so „bolj samozavestna“ v primerjavi z več gospodinjstvi brez otrok (26 %).

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

	Skupaj „Zelo nezaupljiv“	Skupaj: „Nikoli ne zaupaj“	Skupaj „raje samozavestno“	Skupaj „Zelo samozavestno“	Ne vem
EU27	26	35	25	12	2
Spol					
Moški	26	35	26	12	1
Ženska	24	37	25	12	2
Starost					
15–24	22	35	28	13	2
25–39	28	35	26	10	1
40–54	27	34	26	12	1
55+	26	36	24	12	2
Razmere v gospodinjstvih					
Enostanovanjsko gospodinjstvo brez otrok	25	36	24	12	2
Enostanovanjsko gospodinjstvo z otroki	26	39	22	11	1
Večstanovanjsko gospodinjstvo brez otrok	25	36	26	11	2
Gospodinjstvo z otroki	27	34	26	12	1
Sestava gospodinjstva					
1	0	0	0	0	0
2	0	0	0	0	0
3	25	38	22	12	3
4	25	35	27	12	1
Težave pri plačevanju računov					
Večino časa	32	34	20	11	3
Od časa do časa	27	36	25	11	1
Skoraj nikoli/nikoli	25	36	26	12	1
Podoba EU					
Skupaj „pozitivno“	23	35	28	13	1
Nevtralna	26	37	24	11	2
Skupaj „negativno“	37	32	20	10	1
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil					
1. kvintil	25	38	23	12	2
2. kvintil	24	36	26	12	2
3. kvintil	25	37	27	10	1
4. kvintil	27	34	27	12	0
5. kvintil	28	36	25	11	0
Zaposlitveni status					
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	26	36	26	11	1
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	27	36	27	9	1
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	36	28	27	7	2
Samozaposleni brez zaposlenih	28	33	25	13	1
Samozaposleni z zaposlenimi	31	34	22	11	2
Brezposelni	32	36	21	9	1
Upokojeni	24	35	25	13	3
Skrb za dom, neaktiven	23	37	23	14	3
Študent	20	37	28	14	1
Drugo	30	36	19	13	2
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)					
Pod sekundarno	22	38	19	12	8
Sekundarno	25	35	26	13	1
Post sekundarno	26	36	25	12	1
Univerza	26	36	26	11	1
Kateri od naslednjih najbolj opisuje območje, kjer ste					
Veliko mesto	27	35	24	13	1
Predmestje ali obrobje velikega mesta	26	35	25	13	1
Mesto ali majhno mesto	24	36	27	11	2
Podeželska vas	27	35	24	12	2
Kmetija ali dom na podeželju	26	35	21	17	1

QA5.2 Kako ste prepričani ali ne glede na izjav v zvezi z zmanjšanjem porabe energije? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni „niso samozavestni“, 10 pa „popolnoma samozavestno“. Preostale številke označujejo nekaj med tema dvema položajema. **Kako ste na splošno prepričani, da je veliko število ljudi (naša DRŽAVA) pripravljeni omejiti svojo porabo energije, da bi omejili podnebne spremembe? (% – EU)**

Gospodarski razlogi so dejavnik za zmanjšanje porabe energije med anketiranci.

Varčevanje z denarjem je glavni motivator za zmanjšanje porabe energije, čeprav so za mnoge pomembna okoljska vprašanja.²⁴ Na splošno več kot šest od desetih (62 %) pravi, da bi svojo porabo energije zmanjšale predvsem ali samo iz ekonomskih razlogov, 36 % pa bi to storilo predvsem ali samo iz okoljskih razlogov. Skoraj štirje od desetih (37 %) pravijo, da bi zmanjšali svojo porabo energije predvsem iz gospodarskih razlogov, da bi prihranili denar, do neke mere pa zaradi okoljskih razlogov, da bi pomagali pri spopadanju s podnebnimi spremembami. Približno četrtina (26 %) bi zmanjšala porabo energije predvsem iz okoljskih razlogov, da bi pomagala pri spopadanju s podnebnimi spremembami in do neke mere iz gospodarskih razlogov prihranila denar. Četrtna (25 %) bi zmanjšala porabo samo iz ekonomskih razlogov, da bi prihranila denar. Vsak deseti (10 %) bi zmanjšal porabo energije izključno iz okoljskih razlogov, da bi prispeval k boju proti podnebnim spremembam.

V treh državah anketiranci najpogosteje pravijo, da bi svojo porabo energije zmanjšali **le iz ekonomskih razlogov**: Bolgarija (47 %), Latvija (40 %) in Litva (37 %). Nasprotno pa 12 % v Sloveniji in 13 % na Švedskem in Nizozemskem pravi enako.

V 18 državah so anketiranci najverjetneje rekli, da bi zmanjšali svojo porabo energije **predvsem iz gospodarskih razlogov, da bi prihranili denar, do neke**

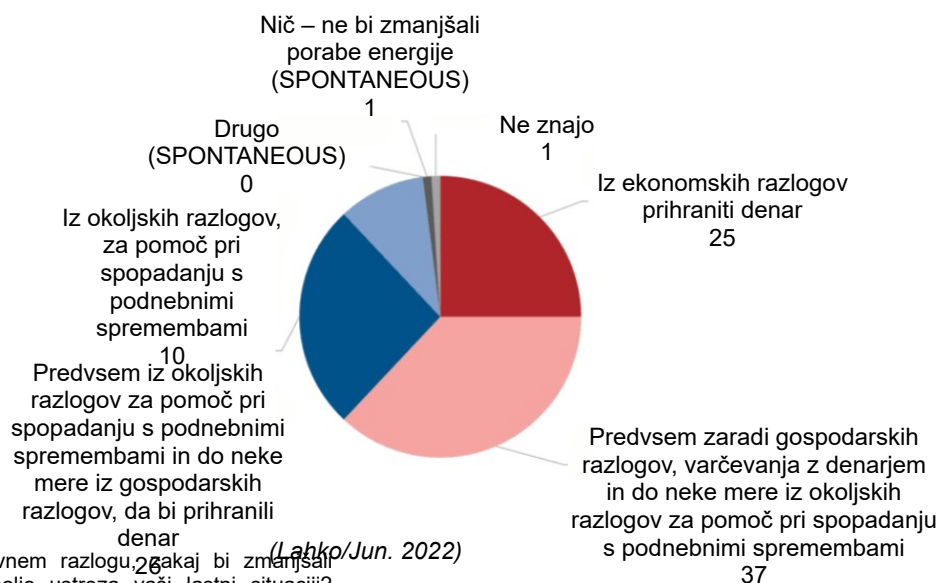
mere pa zaradi okoljskih razlogov za pomoč pri spopadanju s podnebnimi spremembami. To stališče je najbolj razširjeno v Grčiji (50 %), na Portugalskem (47 %) in na Slovaškem (44 %). V nasprotju s tem je to razlog za to navedlo 31 % na Švedskem in Irskem.

Švedska, Nizozemska (obe 39 %) in Danska (36 %) so edine države, kjer je najpogostejši odgovor, da bi zmanjšali porabo **predvsem iz okoljskih razlogov in do neke mere iz gospodarskih razlogov**. Na drugi strani lestvice je to razlog 12 % v Bolgariji in 15 % v Estoniji, Latviji in na Poljskem.

V 15 državah je vsaj eden od desetih anketirancev dejal, da bi svojo porabo energije zmanjšali samo **iz okoljskih razlogov**, pri čemer je najvišja raven na Švedskem (16 %), na Danskem (14 %) in v Sloveniji (13 %).

Širši pregled kaže, da so v 24 državah gospodarski razlogi glavni ali edini razlog za zmanjšanje porabe energije, nasprotno pa so okoljski razlogi najpogostejše glavni ali edini vidik na Švedskem, Danskem in Nizozemskem.

QA4. Razmišljate o glavnem razlogu, zakaj bi zmanjšali porabo energije, ki najbolj ustreza vaši lastni situaciji? Zmanjšali boste porabo energije:
(V % – EU-27)

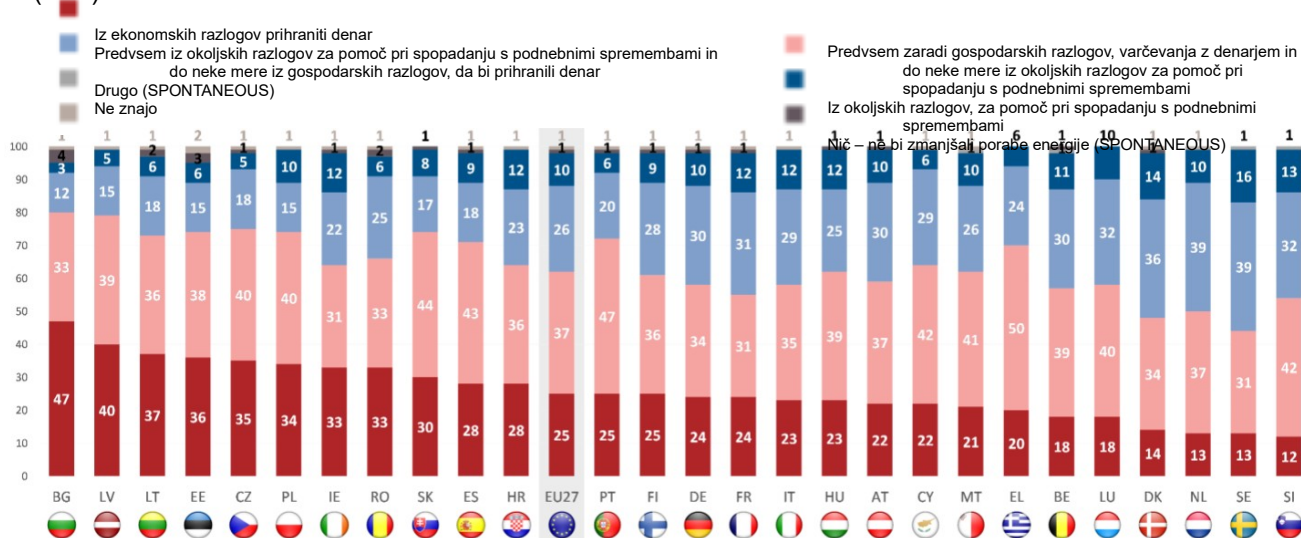
²⁴ QA4. Razmišljate o glavnem razlogu, zakaj bi zmanjšali porabo energije, ki najbolj ustreza vaši lastni situaciji? Zmanjšali boste porabo energije: (Lahko/Jun. 2022)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

QA4. Razmišljate o glavnem razlogu, zakaj bi zmanjšali porabo energije, ki najbolj ustreza vaši lastni situaciji? Zmanjšali boste porabo energije:

(V %)

samo okoljske razloge v primerjavi s 30 % v prvem kvintilu.

Socialno-demografska analiza na ravni EU kaže, da bodo mlajši anketiranci, tisti z visoko stopnjo izobrazbe, tisti z manj finančnimi težavami in tisti, ki imajo pozitiven pogled na EU, najverjetneje omenili predvsem ali le okoljske razloge za zmanjšanje porabe energije. V podrobnostih:

- Mlajša kot je nasprotna stranka, večja je verjetnost, da bodo kot primarni ali edini razlog omenili okoljske razloge. Na primer, 31 % oseb, starih od 15 do 24 let, bi zmanjšalo porabo predvsem iz okoljskih razlogov, vendar do neke mere iz gospodarskih razlogov, v primerjavi s 24 % oseb, starih 55 let in več. Poleg tega, starejši kot je nasprotna stranka v pritožbenem postopku, bolj verjetno je, da navajajo le gospodarske razloge.
- Višja kot je stopnja izobrazbe anketirancev, večja je verjetnost, da bodo okoljski razlogi navedeni kot primarni ali edini razlogi, in manj verjetno je, da omenjajo le gospodarske razloge. Na primer, 36 % tistih, ki imajo univerzitetno izobrazbo, pravi, da bi zmanjšali svojo porabo energije iz večinoma okoljskih razlogov, v primerjavi z 11 % tistih z izobrazbo, ki je nižja od srednješolske.
- Manj finančnih težav, ki jih ima anketiranec, bolj verjetno je, da omenjajo okoljske razloge kot primarni ali edini razlog za zmanjšanje potrošnje, manj verjetno pa je, da omenjajo le gospodarske razloge. Na primer, 22 % tistih, ki nikoli ali skoraj nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, bi zmanjšali porabo samo iz ekonomskih razlogov, v primerjavi s 40 %, ki imajo težave večino časa.
- Več razpoložljivega dohodka kot ima anketiranec, večja je verjetnost, da bodo okoljske razloge omenili kot primarni ali edini razlog za zmanjšanje potrošnje. Na primer, 47 % v 5. kvintilu omenja predvsem ali

- Tisti, ki imajo pozitiven pogled na EU, veliko pogosteje omenjajo predvsem okoljske razloge (31 %) in manj verjetno, da bi omenili only gospodarskih razlogov (20 %) kot tiste z negativnim stališčem (20 % oziroma 36 %).

Posebna raziskava Eurobarometra 527
Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Posebna raziskava Eurobarometra 527
Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

	Iz ekonomskih razlogov prihraniti denar	Predvsem zaradi gospodarskih razlogov, varčevanja z denarjem in do neke mere iz okoljskih razlogov za pomoč pri spopadanju s podnebnimi spremembami	Predvsem iz okoljskih razlogov za pomoč pri spopadanju s podnebnimi spremembami in do neke mere iz gospodarskih razlogov, da bi prihranili denar	Iz okoljskih razlogov, za pomoč pri spopadanju s podnebnimi spremembami	Drugo (SPONTANEOUS)	Nič – ne bi zmanjšali porabe energije (SPONTANEOUS)	Predvsem iz ekonomskih razlogov	Predvsem iz okoljskih razlogov	Ne vem
EU27	25	37	26	10	0	1	62	36	1
Spol									
Moški	26	36	26	10	0	1	62	36	1
Ženska	25	37	27	9	0	1	62	36	1
Starost									
15–24	18	34	31	15	0	1	52	46	1
25–39	22	39	29	9	0	1	61	38	0
40–54	24	39	26	10	0	1	63	36	0
55+	30	34	24	10	0	1	64	34	1
Razmere v gospodinjstvih									
Enostanovanjsko gospodinjstvo brez otrok	27	34	26	11	0	1	61	37	1
Enostanovanjsko gospodinjstvo z otroki	27	39	25	8	0	0	66	33	1
Večstanovanjsko gospodinjstvo brez otrok	26	36	27	9	0	1	62	36	1
Gospodinjstvo z otroki	23	40	26	10	0	1	63	36	0
Težave pri plačevanju računov									
Večino časa	40	36	16	6	0	1	76	22	1
Od časa do časa	30	38	22	8	0	1	68	30	1
Skoraj nikoli/nikoli	22	36	29	11	0	1	58	40	1
Podoba EU									
Skupaj „pozitivno“	20	38	31	11	0	0	58	42	0
Nevtralna	28	36	24	10	0	1	64	34	1
Skupaj „negativno“	36	33	20	8	1	1	69	28	1
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil									
1. kvintil	36	32	22	8	0	1	68	30	1
2. kvintil	27	39	24	8	0	1	66	32	1
3. kvintil	24	39	27	9	0	1	63	36	0
4. kvintil	22	39	29	9	0	1	61	38	0
5. kvintil	16	36	32	15	0	1	52	47	0
Zaposlitveni status									
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	23	40	28	9	0	0	63	37	0
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	23	38	28	10	0	0	61	38	1
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	23	30	38	7	1	1	53	45	0
Samozaposleni brez zaposlenih	19	39	29	11	0	1	58	40	1
Samozaposleni z zaposlenimi	20	34	31	11	0	2	54	42	2
Brezposelni	32	37	19	10	0	1	69	29	1
Upokojeni	31	34	23	10	0	1	65	33	1
Skrb za dom, neaktiven	35	34	22	6	0	1	69	28	2
Študent	17	32	33	16	0	1	49	49	1
Drugo	29	36	18	13	0	4	65	31	0
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)									
Pod sekundarno	42	35	11	7	1	2	77	18	2
Sekundarno	29	37	24	9	0	1	66	33	0
Post sekundarno	19	38	30	12	0	1	57	42	0
Univerza	15	35	36	13	0	1	50	49	0
Kateri od naslednjih najboljše opisuje območje, kjer živite?									
Veliko mesto	23	37	29	10	0	1	60	39	0
Predmestje ali obrobje velikega mesta	20	39	29	10	0	1	59	39	1
Mesto ali majhno mesto	26	37	25	10	0	1	63	35	1
Podeželska vas	29	34	25	9	0	2	63	34	1
Kmetija ali dom na podeželju	30	36	25	8	0	0	66	33	1

QA4 Razmišljanje o glavnem razlogu, zakaj bi zmanjšali porabo energije, ki najbolj ustreza vaši situaciji? Zmanjšali boste porabo energije: (% – EU)

QA18 Ali bi bili pripravljeni plačati višje cene energije, če bi to pomagalo pospešiti zeleni prehod?

(V % – EU-27)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Večina (64 %) anketirancev ni pripravljena plačati višjih cen energije, da bi pospešila zeleni prehod.²⁵ Skoraj polovica (46 %) jih ni pripravljena, ker si ne morejo privoščiti več, 18 % pa jih ni pripravljenih, vendar bi si to lahko privoščili. Nekaj več kot tretjina (34 %) bi bila pripravljena plačati več: 21 % bi plačalo do 10 % več, 8 % bi plačalo do 20 % več, 3 % do 30 % več in 2 % več.

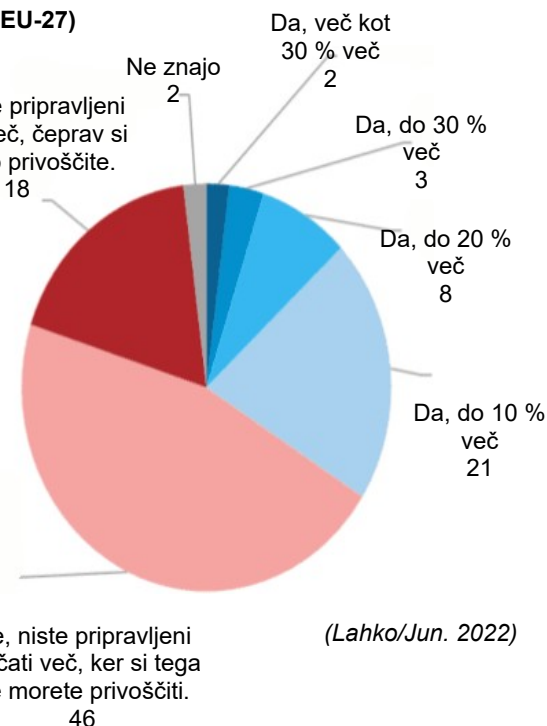
povišanje plač za več kot 30 %.

V samo štirih državah bi bila večina vprašanih pripravljena plačati višje cene energije, da bi pospešila zeleni prehod: Nizozemska, Švedska (obe 56 %), Danska (54 %) in Malta (49 % v primerjavi s 47 % ne). Nasprotno pa bi bilo 14 % v Bolgariji in na Portugalskem ter 23 % na Poljskem pripravljenih plačati več.

V vseh državah, razen v Romuniji, bi bil več kot eden od desetih anketirancev **pripravljen plačati do 10 % več**, pri čemer je največ podpore v Sloveniji (31 %), na Danskem in v Nemčiji (obe 30 %).

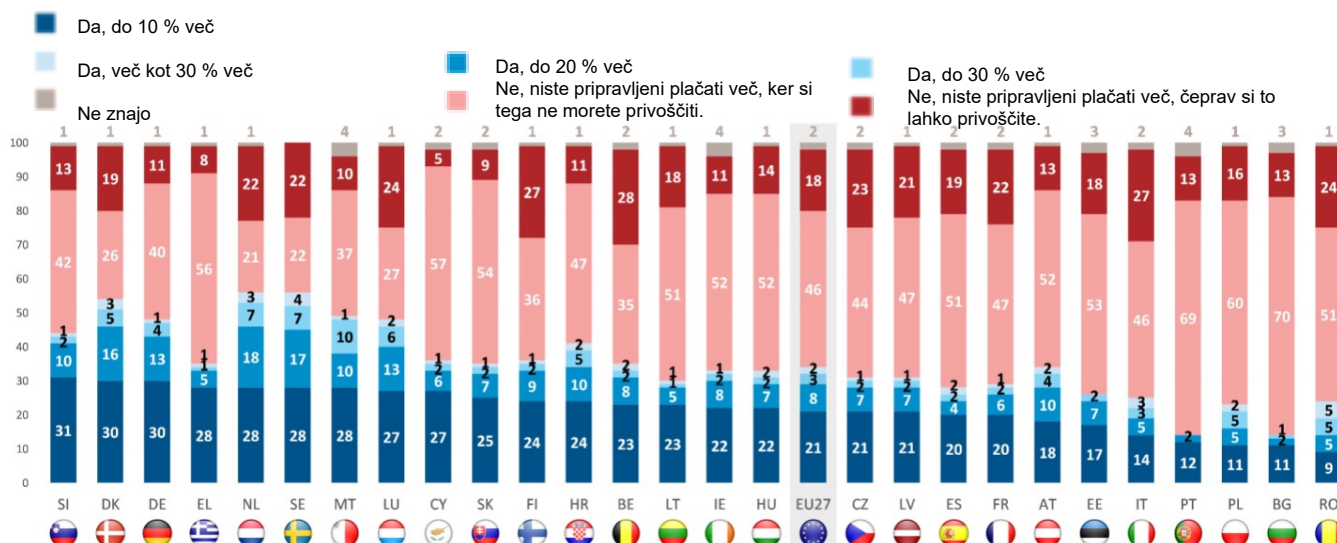
V devetih državah bi bil vsaj eden od desetih **pripravljen plačati do 20 % več**, kar velja zlasti za Nizozemsko (18 %), Švedsko (17 %) in Dansko (16 %). Malta (10 %) je edina država, v kateri bi bil vsaj eden od desetih držav **pripravljen plačati do 30 % več** za energijo, da bi pospešil zeleni prehod, medtem ko so tiste v Romuniji (5 %) najverjetneje pripravljene plačati **povečanje za 30 % ali več**.

V vseh državah, razen na Nizozemskem in Švedskem, je bolj verjetno, da anketiranci ne bodo pripravljeni plačati, ker si tega ne morejo privoščiti, namesto da bi bili nepripravljeni, vendar bi lahko plačali več. Države z največjo vrzeljo med tistimi, ki ne želijo, ker si ne morejo privoščiti ali si lahko privoščijo več, so Bolgarija (70 % nepripravljenih in si je ne more privoščiti v primerjavi s 13 %, vendar si to lahko privoščijo), Portugalska (69 % v primerjavi s 13 %) in Ciper (57 % in 5 %).

(Lahko/Jun. 2022)

QA18 Ali bi bili pripravljeni plačati višjo ceno energije, če bi to pomagalo pospešiti zeleni prehod? (V %)

25 QA18. Ali bi bili pripravljeni plačati višje cene energije, če bi to pripomoglo k pospešitvi zelenega prehoda?

Socialno-demografska analiza na ravni EU kaže, da je le manjšina v večini skupin pripravljena plačati višje cene energije, da bi pospešila zeleni prehod, vendar obstajajo nekatere zanimive razlike, zlasti v zvezi z zaposlovanjem, urbanizacijo ali pogledom na EU.

- Mlajši kot je anketiranec, večja je verjetnost, da bodo pripravljeni plačati več: 39 % od 15–24-letnikov pravi, da so, v primerjavi s 30 % tistih, starih 55 let.
- Anketiranci z visoko stopnjo izobrazbe so veliko bolj verjetno pripravljeni plačati višje cene energije, da bi pospešili zeleni prehod. Na primer, 29 % anketirancev z univerzitetno ravno pravi, da so pripravljeni plačati višje cene energije v primerjavi z 10 % tistih z izobrazbo, nižjo od srednješolske.
- Manj finančnih težav, ki jih ima anketiranec, večja je verjetnost, da bodo pripravljeni plačati več: 39 % tistih, ki imajo najmanj težav, je pripravljenih, v primerjavi s 15 % tistih, ki imajo največ težav.
- Več razpoložljivega dohodka ima anketiranec, večja je verjetnost, da bodo pripravljeni plačati več: 52 % v 5. kvintilu je pripravljenih, v primerjavi s 23 % v 1. kvintilu.
- Samozaposleni z zaposlenimi (47 %) so veliko bolj verjetno pripravljeni plačati več – zlasti v primerjavi s hišnimi osebami (17 %).
- Anketiranci, ki živijo v velikih mestih (40 %), so bolj verjetno pripravljeni plačati več kot tisti v majhnih/srednjih mestih (32 %) ali podeželskih vaseh (27 %).
- Tisti, ki imajo pozitiven pogled na EU (41 %), so bolj verjetno pripravljeni plačati več kot tisti z negativnim stališčem (20 %).

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

	Da, do 10 % več	Da, do 20 % več	Da, do 30 % več	Da, več kot 30 % več	Ne, niste pripravljeni plačati več, ker si tega ne morete privoščiti.	Ne, niste pripravljeni plačati več, čeprav si to lahko privoščite.	Skupaj „da“	Skupaj „ne“	Ne vem
EU27	21	8	3	2	46	18	34	64	2
Spol									
Moški	21	9	3	2	42	21	35	63	2
Ženska	21	7	3	1	51	16	32	67	1
Starost									
15–24	25	9	3	2	43	13	39	56	5
25–39	22	9	4	2	44	18	37	62	1
40–54	20	8	3	2	46	20	33	66	1
55+	19	7	3	1	49	20	30	69	1
Težave pri plačevanju računov									
Večino časa	9	3	2	1	74	11	15	85	0
Od časa do časa	16	4	3	2	59	15	25	74	1
Skoraj nikoli/nikoli	24	10	3	2	38	21	39	59	2
Podoba EU									
Skupaj „pozitivno“	26	10	4	1	40	17	41	57	2
Nevtralna	18	7	3	2	51	18	30	69	1
Skupaj „negativno“	12	4	2	2	53	26	20	79	1
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil									
1. kvintil	15	5	2	1	64	12	23	76	1
2. kvintil	19	7	3	2	53	15	31	68	1
3. kvintil	23	8	2	2	45	19	35	64	1
4. kvintil	25	11	5	2	35	21	43	56	1
5. kvintil	28	15	6	3	25	22	52	47	1
Zaposlitveni status									
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	23	9	3	2	42	20	37	62	1
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	18	10	5	1	52	13	34	65	1
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	8	11	7	10	48	15	36	63	1
Samozaposleni brez zaposlenih	21	7	5	3	38	24	36	62	2
Samozaposleni z zaposlenimi	27	7	6	7	23	28	47	51	2
Brezposelni	15	4	1	2	64	14	22	78	0
Upokojeni	19	7	3	1	50	19	30	69	1
Skrb za dom, neaktiven	11	4	1	1	65	16	17	81	2
Študent	28	10	2	2	39	13	42	52	6
Drugo	14	0	6	1	63	16	21	79	0
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)									
Pod sekundarno	10	2	1	0	69	15	13	84	3
Sekundarno	18	6	2	2	52	18	28	70	2
Post sekundarno	24	8	3	2	41	21	37	62	1
Univerza	29	14	6	3	27	20	52	47	1
Kateri od naslednjih najbolj opisuje območje, kjer živite?									
Veliko mesto	24	10	4	2	41	17	40	58	2
Predmestje ali obrobje velikega mesta	25	10	4	1	39	19	40	58	2
Mesto ali majhno mesto	20	7	3	2	47	19	32	66	2
Podeželska vas	16	6	2	2	54	19	26	73	1
Kmetija ali dom na podeželju	16	7	1	3	48	24	27	72	1
QA18 Ali bi bili pripravljeni plačati višje cene energije, če bi to pomagalo pospešiti zeleni prehod? (% – EU)									

Posebna raziskava Eurobarometra 527
Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Polovica vprašanih meni, da bi moralo 50 % najbogatejših povečati svoja prizadevanja za zmanjšanje porabe energije.

Večina vprašanih v EU meni, da bi si morali zlasti bogatejši ljudje bolj prizadevati za zmanjšanje porabe energije.²⁶ Polovica (50 %) meni, da bi se morali najbogatejši 50 % bolj potruditi, 25 % pa jih meni, da bi se morali najbogatejši 20 % bolj potruditi, 12 % pa jih meni, da bi se morali najbogatejši 10 % bolj potruditi. Približno eden od desetih (9 %) meni, da bi morali vsi narediti več, ne glede na svoje bogastvo.

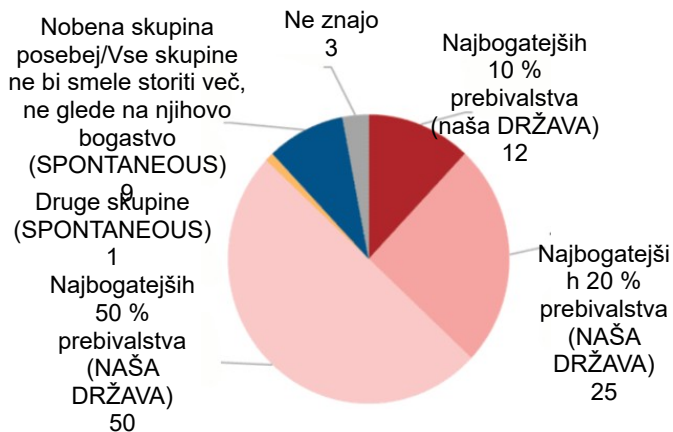
V 27 državah anketiranci najpogosteje pravijo, da si mora **najbogatejših 50 %** prebivalstva v svoji državi bolj prizadevati za zmanjšanje porabe energije, čeprav se deleži gibljejo od 62 % na Cipru, 61 % v Španiji in 60 % na Nizozemskem in Švedskem do 29 % v Estoniji, 35 % v Bolgariji in 41 % na Portugalskem.

Na Poljskem (41 %), Romuniji (37 %) in Avstriji (32 %) anketiranci najpogosteje menijo, da bi moralo biti **najbogatejših 20 %** več, ta možnost pa je široko omenjena tudi na Hrvaškem (33 %), v Grčiji (32 %), na Slovaškem (31 %) in v Bolgariji (30 %). Na splošno več kot eden od desetih v vsaki državi meni, da bi moralo 20 % najbogatejših narediti več.

V 19 državah vsaj eden od desetih meni, da bi si morali **najbogatejši 10 %** bolj prizadevati za zmanjšanje porabe energije, pri čemer so najvišje ravni na Poljskem (23 %), v Avstriji (22 %) in v Romuniji (19 %).

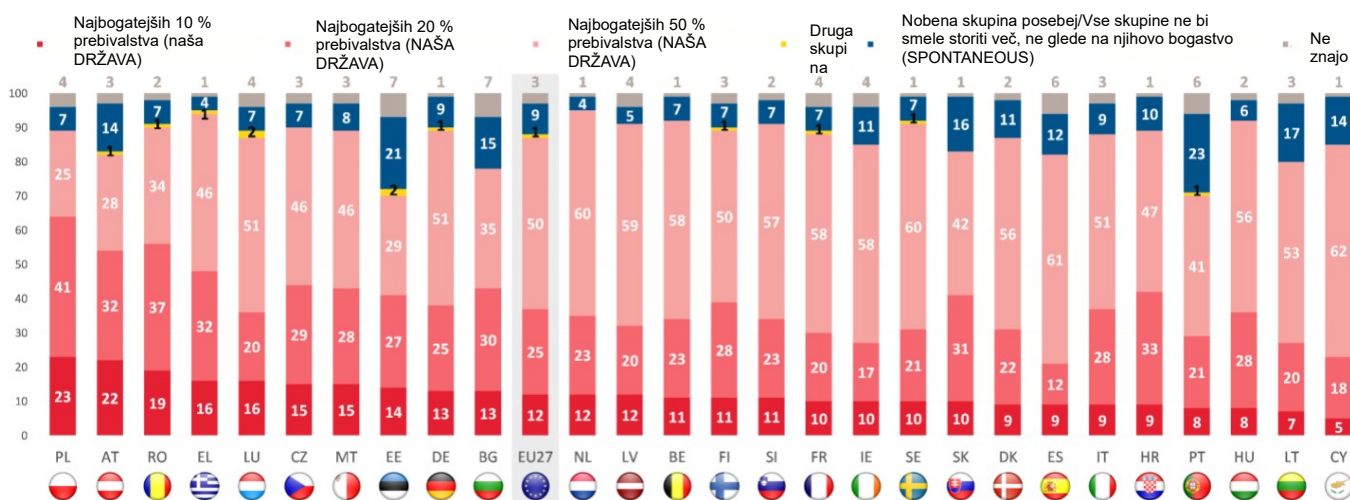
V 11 državah vsaj eden od desetih anketirancev spontano pravi, da **bi morali vsi delati več, ne glede na bogastvo**, pri čemer so najvišje ravni zabeležene na Portugalskem (23 %), v Estoniji (21 %) in Litvi (17 %).

VA7 Katera od naslednjih skupin prebivalstva (NAŠA DRŽAVA) menite, da bi si morali še posebej prizadevati za zmanjšanje porabe energije? (V % – EU-27)

(Lahko/Jun. 2022)

QA7. Katera od naslednjih skupin prebivalstva (naša DRŽAVA) bi si morala po vašem mnenju še bolj prizadevati za zmanjšanje porabe energije? (V %)

²⁶ QA7. Katera od naslednjih skupin prebivalstva (naša DRŽAVA) bi si morala po vašem mnenju še bolj prizadevati za zmanjšanje porabe energije?

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Socialno-demografska analiza na ravni EU kaže zelo malo razlik v mnenjih med skupinami. Najbolj opazno je, da se mlajši anketiranci bolj verjetno strinjajo, da bi si morali najbogatejši 20 % v svoji državi bolj prizadevati za zmanjšanje porabe energije: 30 % od 15–24-letnikov razmišlja tako, v primerjavi z 22 % tistih, starih 55 let in več. Poleg tega anketiranci s srednješolsko izobrazbo (27 %) najverjetneje menijo, da bi si morali najbogatejši 20 % bolj prizadevati za zmanjšanje svoje energije v primerjavi z 18 % tistih, ki imajo raven pod sekundarno ali 21 % tistih s posekundarno ravno. Treba je omeniti, da je v dohodkovnih skupinah zelo malo razlik v mnenjih, čeprav je vprašanje vezano na to sociodemografsko diferenciacijo.

	Najbogatejših 10 % prebivalstva (naša DRŽAVA)	Najbogatejših 20 % prebivalstva (NAŠA DRŽAVA)	Najbogatejših 50 % prebivalstva (NAŠA DRŽAVA)	Druge skupine	Nobena skupina posebej/Vse skupine ne bi smele storiti več, ne glede na njihovo bogastvo (SPONTANEOUS)	Ne vem
EU27	12	25	50	1	9	3
Spol						
Moški	13	26	49	0	9	3
Ženska	12	25	51	0	9	3
Starost						
15–24	12	30	48	0	7	3
25–39	13	29	48	0	8	2
40–54	11	25	52	1	9	2
55+	13	22	50	1	10	4
Težave pri plačevanju računov						
Večino časa	14	23	53	0	7	3
Od časa do časa	13	28	47	1	8	3
Skoraj nikoli/nikoli	12	24	51	0	10	3
Podoba EU						
Skupaj „pozitivno“	12	25	51	0	10	2
Nevtralna	11	26	50	0	9	4
Skupaj „negativno“	15	23	49	1	9	3
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil						
1. kvintil	9	24	54	1	7	5
2. kvintil	13	25	52	1	7	2
3. kvintil	12	27	50	1	8	2
4. kvintil	13	29	49	0	7	2
5. kvintil	12	26	51	0	10	1
Zaposlitveni status						
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	13	27	49	0	9	2
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	11	29	50	1	7	2
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	5	40	43	0	6	6
Samozaposleni brez zaposlenih	11	25	51	0	11	2
Samozaposleni z zaposlenimi	10	26	47	2	15	0
Brezposelni	11	20	57	0	8	4
Upokojeni	13	22	50	0	10	5
Skrb za dom, neaktiven	11	22	51	0	10	6
Študent	10	32	47	0	8	3
Drugo	5	19	41	0	34	1
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)						
Pod sekundarno	12	18	48	0	12	10
Sekundarno	12	27	49	0	9	3
Post sekundarno	12	21	54	1	10	2
Univerza	13	24	52	0	10	1
Kateri od naslednjih najboljše opisuje območje, kjer živite						
Veliko mesto	12	27	48	0	10	3
Predmestje ali obrobje velikega mesta	12	23	50	0	12	3
Mesto ali majhno mesto	10	25	52	1	9	3
Podeželska vas	16	25	47	0	8	4
Kmetija ali dom na podeželju	14	22	54	0	7	3
VA7 Katera od naslednjih skupin prebivalstva (NAŠA DRŽAVA) menite, da bi si morali še posebej prizadevati za zmanjšanje porabe energije? (% – EU)						

Večina vprašanih ocenjuje, da je njihova poraba energije nižja od porabe drugih ljudi.

Večina anketirancev svojo porabo energije ocenjuje kot manjšo od drugih ljudi v svoji državi.²⁷ Skoraj polovica (49 %) pravi, da je „preveč nizka“ v primerjavi z drugimi v njihovi državi, 21 % pa kot „zelo nizko“. Skoraj četrtina (23 %) pravi, da je njihova poraba precej visoka, 5 % pa jih pravi, da je zelo visoka. Samo 2 % jih ni zmožnih odgovoriti.

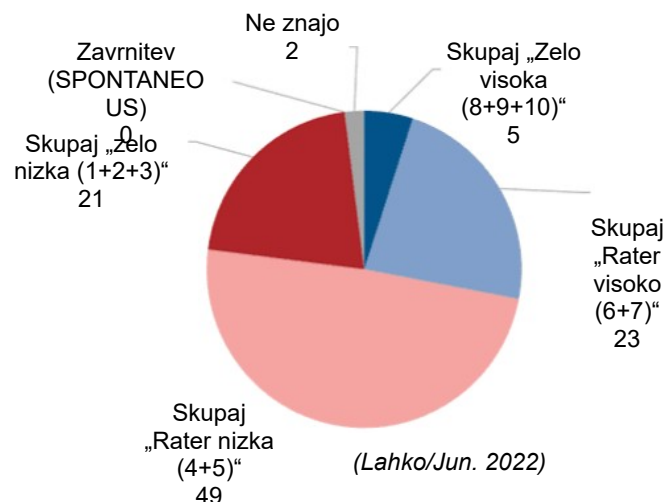
Z izjemo Italije anketiranci v vsaki državi najpogosteje opisujejo svojo porabo energije kot „preveč nizko“ v primerjavi z drugimi v njihovi državi. Deleži segajo od 60 % na Češkem, 57 % v Nemčiji in 55 % v Španiji do 40 % v Avstriji in 41 % v Sloveniji in Romuniji.

Italija (42 %) je edina država, v kateri večina svoje porabe energije ocenjuje kot „preveč visoka“ v primerjavi z drugimi v svoji državi, čeprav se 36 % v Romuniji, 33 % na Malti in 30 % na Hrvaškem prav tako uvršča v to kategorijo. Nasprotno pa se v to kategorijo uvršča 11 % na Češkem, 14 % v Estoniji in 15 % v Sloveniji in Nemčiji.

V 16 državah je vsaj eden od petih anketirancev svojo porabo energije ocenil kot „zelo nizko“ v primerjavi z drugimi v njihovi državi, pri čemer so anketiranci v Estoniji (40 %), Sloveniji (39 %) in na Finskem (33 %) najverjetnejši. Na drugi strani lestvice 9 % v Italiji, 13 % na Poljskem ter 14 % na Malti in v Romuniji prav tako ocenjuje njihovo uporabo kot „zelo nizko“.

Poljska (14 %) je edina država, v kateri vsaj eden od desetih opisuje svojo porabo energije kot „zelo visoko“ v primerjavi z drugimi v svoji državi.

Širši pogled na te rezultate kaže, da imajo Češka, Estonija, Nemčija, Litva in Slovenija največji delež anketirancev, ki svojo porabo energije ocenjujejo kot nižjo od drugih v svoji državi. Nasprotno pa je za anketirance v Italiji, Romuniji, na Poljskem in Malti najbolj verjetno, da bodo svojo porabo ocenili kot višjo od drugih v svoji državi. „zelo nizko“.

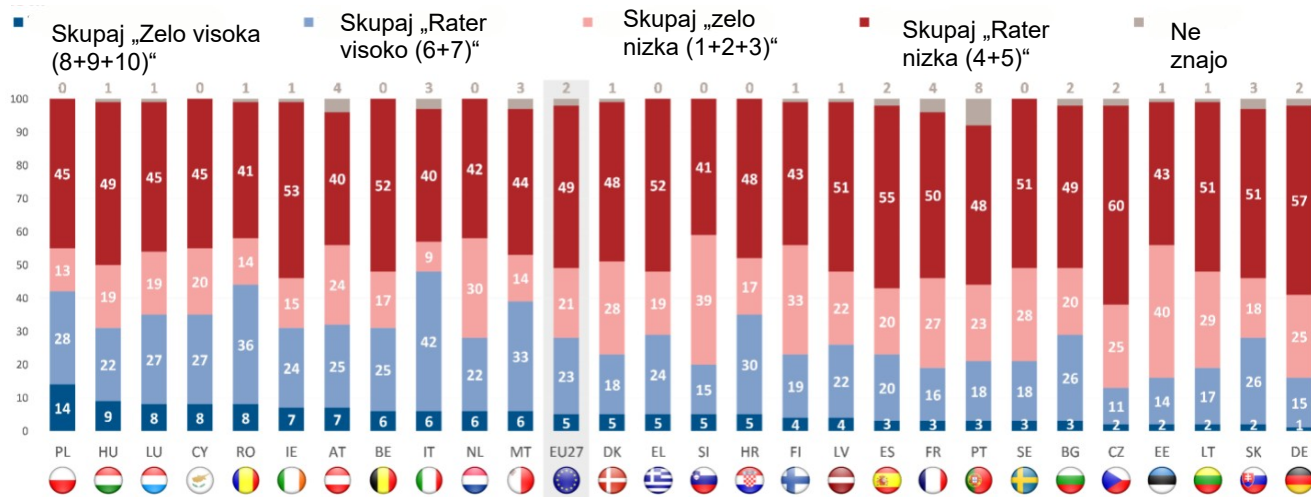
QA6. Zdaj pa se pogovorimo o vaši porabi energije. Kako se vaša poraba energije primerja s porabo energije drugih ljudi (naša država)? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni „med najnižjimi v primerjavi z drugimi osebami v državi (NAŠA DRŽAVA)“, 10 pa „med najvišjimi v primerjavi z drugimi osebami v državi (NAŠA DRŽAVA)“. Preostale številke označujejo nekaj med tema dvema položajema. (V % – EU-27)

²⁷ QA6. Zdaj pa se pogovorimo o vaši porabi energije. Kako se vaša poraba energije primerja s porabo energije drugih ljudi (naša država)? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni „med najnižjimi v primerjavi z drugimi osebami v državi (NAŠA DRŽAVA)“, 10 pa „med najvišjimi v primerjavi z drugimi osebami v državi (NAŠA DRŽAVA)“. Preostale številke označujejo nekaj med tema dvema položajema.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

QA6. Zdaj pa se pogovorimo o vaši porabi energije. Kako se vaša poraba energije primerja s porabo energije drugih ljudi (naša država)? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni „med najnižjimi v primerjavi z drugimi osebami v državi (NAŠA DRŽAVA)“, 10 pa „med najvišjimi v primerjavi z drugimi osebami v državi (NAŠA DRŽAVA)“. Preostale številke označujejo nekaj med tema dvema položajema.

- Več razpoložljivega dohodka ima anketiranec, bolj verjetno je, da je njihova poraba energije „preveč visoka“ in manj verjetno je, da je „zelo nizka“.

Rezultati **socialno-demografske analize na ravni EU** kažejo, da bodo anketiranci v vsaki skupini najverjetneje ocenili svojo uporabo kot „preveč nizko“ v primerjavi z drugimi. Vendar pa razkriva nekaj zanimivih razlik v tistih, ki odgovarjajo „zelo nizko“ ali „preveč visoko“:

- Anketiranci, stari 55 let, so najpogosteje ocenili svojo porabo kot „zelo nizko“ (27 %) in najmanj verjetno, da jo bodo ocenili kot „preveč visoko“ (18 %) v primerjavi z drugimi starostnimi skupinami.
- Anketiranci z izobrazbo, nižjo od 30 %, so bolj verjetno kot katera koli druga skupina ocenili svojo porabo kot „zelo nizko“. Na primer, 30 % tistih z izobrazbo, nižjo od srednješolske, pravi, da je njihova poraba energije „zelo nizka“, v primerjavi z 20 % tistih, ki imajo univerzitetno raven.
- Upokojenci (28 %) in brezposelne osebe (27 %) so bolj verjetno kot druge zaposlitvene skupine izjavile, da je njihova poraba „zelo nizka“. Anketiranci, zaposleni pri agenciji za začasno delo/spletni platformi (34 %), najverjetneje pravijo, da je njihova poraba „preveč visoka“.
- Anketiranci, ki živijo v gospodinjstvih z otroki, bodo bolj verjetno ocenili svojo porabo kot „preveč visoko“ (30 %) in manj verjetno, da jo bodo ocenili kot „zelo nizko“ (13 %) v primerjavi s tistimi, ki živijo v gospodinjstvih brez otrok.
- Tisti, ki večino časa težko plačujejo račune, je bolj verjetno, da bodo svojo porabo ocenili kot „zelo nizko“ (32 %) in jo najmanj verjetno ocenili kot „preveč visoko“ (18 %) kot tisti, ki imajo manj finančnih težav.

- Lastniki stanovanj (bodisi s hipoteko ali brez nje) so bolj verjetno, da pravijo, da je njihova poraba „preveč visoka“ in manj verjetno, da bi rekli, da je „zelo nizka“ v primerjavi s tistimi, ki plačujejo najemnino.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

	Skupaj "Zelo nizka (1+2+3)	Skupaj "Rater nizka (4+5)	Skupaj "Rater visoko (6+7)	Skupaj "Zelo visoka (8+9+10)	Ne vem
EU27	21	49	23	5	2
Spol					
Moški	20	49	24	5	2
Ženska	22	49	22	5	2
Starost					
15–24	16	51	24	6	3
25–39	16	50	27	5	2
40–54	18	49	27	5	1
55+	27	49	18	4	2
Težave pri plačevanju računov					
Večino časa	32	45	18	3	2
Od časa do časa	18	48	27	5	2
Skoraj nikoli/nikoli	21	51	22	4	2
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil					
1. kvintil	33	47	15	2	3
2. kvintil	24	51	19	5	1
3. kvintil	20	53	22	4	1
4. kvintil	14	52	29	4	1
5. kvintil	15	48	29	7	1
Zaposlitveni status					
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	16	50	28	5	1
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	23	52	19	4	2
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	14	42	34	9	1
Samozaposleni brez zaposlenih	17	51	26	5	1
Samozaposleni z zaposlenimi	13	46	31	10	0
Brezposelni	27	51	18	3	1
Upokojeni	28	48	16	5	3
Skrb za dom, neaktiven	23	45	22	6	4
Študent	15	52	25	4	4
Drugo	24	41	21	4	10
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)					
Pod sekundarno	30	43	16	4	7
Sekundarno	19	50	23	6	2
Post sekundarno	22	51	21	4	2
Univerza	20	49	26	4	1
Kaj od naštetega velja za kraj, kjer živite?					
V lasti vas, vašega gospodinjstva, brez neporavnane hipoteke	19	49	26	4	2
Vi, vaše gospodinjstvo, z neporavnano hipoteko	18	48	27	5	2
Vi, vaše gospodinjstvo so najemniki ali podnajemniki, ki plačujejo najemnino po tržni ceni.	24	52	18	4	2
Vi, vaše gospodinjstvo so najemniki ali podnajemniki, ki plačujejo najemnino po znižani ceni	31	46	16	5	2
Vaša nastanitev je na voljo brezplačno, najem brezplačno	17	47	24	11	1
Kateri od naslednjih najbolje opisuje območje, kjer živite?					
Veliko mesto	22	48	24	5	1
Predmestje ali obrobje velikega mesta	25	50	19	4	2
Mesto ali majhno mesto	19	50	24	5	2
Podeželska vas	22	49	21	6	2
Kmetija ali dom na podeželju	25	39	27	9	0

QA6 Zdaj se pogovorimo o vaši porabi energije. Kako se vaša poraba energije primerja s porabo energije drugih ljudi (naša država)? Uporabite lestvico od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni „med najnižjimi v primerjavi z drugimi osebami v državi (NAŠA DRŽAVA)“, 10 pa „med najvišjimi v primerjavi z drugimi osebami v državi (NAŠA DRŽAVA)“. Preostale številke označujejo nekaj med tema dvema položajema. (% – EU)

III. POUDAREK NA POSEBNIH RAZSEŽNOSTIH, KI DRŽAVLJANOM OMOGOČAJO USPEH V ZELENEM PREHODU

1. Energetsko učinkovita stanovanja

Več kot tretjina anketirancev je sprejela ukrepe za povečanje energetske učinkovitosti svojih domov v zadnjih petih letih. V istem obdobju je 1 od 10 prejel finančno pomoč za izboljšanje energetske učinkovitosti svojega doma.

V zadnjih petih letih je 35 % anketirancev sprejelo enega ali več ukrepov za večjo energetsko učinkovitost svojega doma (npr. toplotna izolacija, menjava vrat in oken ali ogrevalni sistem), večina (63 %) pa jih ni.

V istem obdobju je 10 % anketirancev prejelo javna sredstva, subvencije ali finančno pomoč, da bi njihov dom postal bolj trajnosten ali energetsko učinkovit. Velika večina (87 %) pa ne.

Štirje od desetih anketirancev (40 %) menijo, da njihov dom potrebuje energetsko učinkovito prenovo.²⁸ Več kot polovica (56 %) pravi, da ne, 4 % pa jih ne ve.

QA8. Za vsako od naslednjih trditev, prosimo, sporočite, če vam ustreza. (% – EU)

Verjamete, da vaš dom potrebuje energetsko učinkovito prenovo

V zadnjih petih letih ste sprejeli enega ali več ukrepov za večjo energetsko učinkovitost vašega doma (npr. toplotna izolacija, menjava vrat in oken ali ogrevalni sistem).

V zadnjih petih letih ste prejeli javna sredstva, subvencije ali finančno pomoč, da bi vaša hiša postala bolj trajnostna ali energetsko učinkovita.

■ Ja

■ Ne

■ Ne znajo

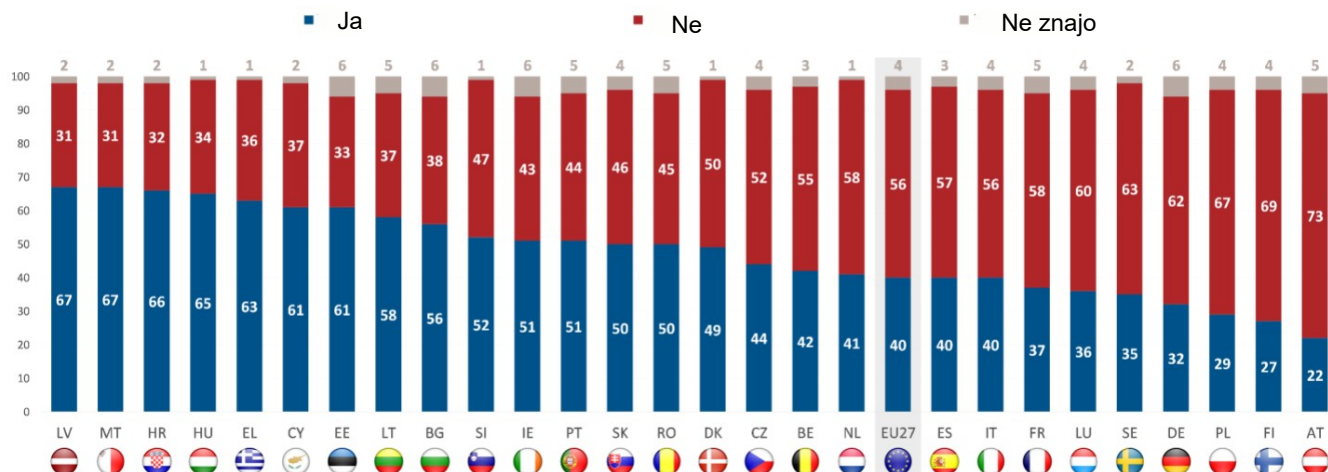
²⁸ QA8. Za vsako od naslednjih trditev navedite, ali to velja za vas. 8.1 V zadnjih petih letih ste sprejeli enega ali več ukrepov za večjo energetsko učinkovitost vašega doma (npr. toplotna izolacija, menjava vrat in oken ali ogrevalni sistem) 8.2 V zadnjih petih letih ste prejeli javna sredstva, subvencije ali finančno pomoč, da bi njihova hiša postala bolj trajnostna ali energetsko učinkovita. 8.3 Verjamete, da vaš dom potrebuje energetsko učinkovito prenovo

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojetanje zelenega prehoda

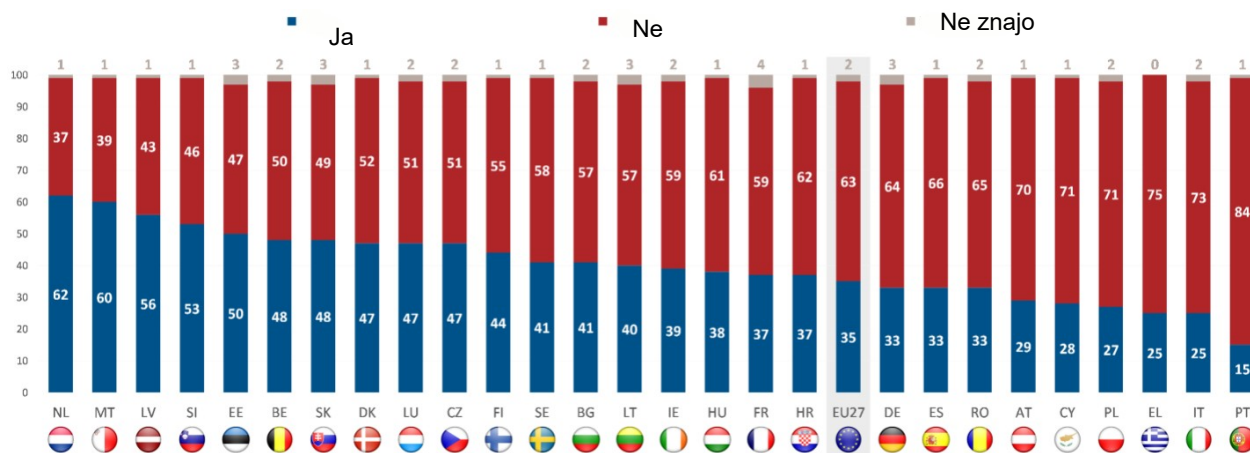
V 14 državah članicah večina vprašanih meni, da njihov dom potrebuje prenovo energetske učinkovitosti, pri čemer je to mnenje najbolj razširjeno v Latviji, na Malti (oboje 67 %) in na Hrvaškem (66 %). Nasprotno pa 22 % v Avstriji, 27 % na Finskem in 29 % na Poljskem razmišlja enako.

QA8. Za vsako od naslednjih trditev navedite, ali to velja za vas.
(% – menite, da vaš dom potrebuje energetske prenovo)

Na nacionalni ravni obstajajo precejšnje razlike v deležu, ki je v zadnjih petih letih sprejel enega ali več ukrepov, da bi bil njihov dom energijsko učinkovitejši, in le pet držav je to storilo: Nizozemska (62 %), Malta (60 %), Latvija (56 %), Slovenija (53 %) in Estonija (50 %). Nasprotno pa je take ukrepe sprejela le četrtina na Portugalskem (15 %), v Italiji in Grčiji (oba 25 %).

QA8.1 Za vsako od naslednjih izjav navedite, ali to velja za vas.
(% – v zadnjih petih letih ste sprejeli enega ali več ukrepov za večjo energetske učinkovitost vašega doma (npr. toplotna izolacija, menjava vrat in oken ali ogrevalni sistem))

Posebna raziskava Eurobarometra 527

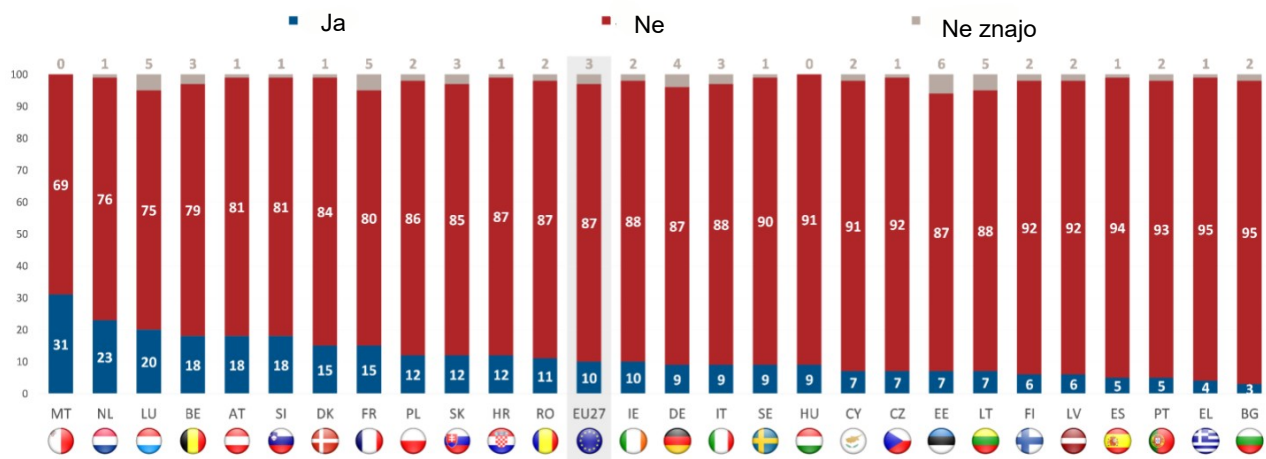
Pošteno dojetje zelenega prehoda

Samo v treh državah je vsaj eden od petih anketirancev dejal, da je v zadnjih petih letih prejel javna sredstva, subvencije ali finančno pomoč, da bi bil njihov dom bolj trajnosten ali energetsko učinkovit: Malta (31 %), Nizozemska (23 %) in Luksemburg (20 %). Nasprotno pa 3 % v Bolgariji, 4 % v Grčiji ter 5 % v Španiji in na Portugalskem pravi, da so prejeli tovrstno finančno pomoč.

Treba je omeniti, da na nacionalni ravni ni doslednega odnosa med prejemanjem finančne pomoči in sprejemanjem ukrepov za energetsko učinkovitost doma. Malta in Portugalska imata na primer nekaj najvišjih deležev tako pri izboljšanju energetske učinkovitosti doma kot pri prejemanju finančne pomoči za takšne spremembe. Vendar imata Estonija in Latvija nekaj najvišjih deležev anketirancev, ki so dosegli izboljšanje energetske učinkovitosti doma, vendar nekatere najnižje ravni prejemanja finančne pomoči za take ukrepe.

QA8.2 Za vsako od naslednjih izjav navedite, ali to velja za vas.

(% – v zadnjih petih letih ste prejeli javna sredstva, subvencije ali finančno pomoč, da bi vaša hiša postala bolj trajnostna ali energetsko učinkovita)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Socialno-demografska analiza na ravni EU kaže vrsto

	Verjamete, da vaš dom potrebuje energetske učinkovite prenove	V zadnjih petih letih ste sprejeli enega ali več ukrepov za večjo energetske učinkovitost vašega doma (npr. toplotna izolacija, menjava vrat in oken ali ogrevalni sistem).	V zadnjih petih letih ste prejeli javna sredstva, subvencije ali finančno pomoč, da bi vaša hiša postala bolj trajnostna ali energetske učinkovita.
EU27	40	35	10
Spol			
Moški	40	37	11
Ženska	40	33	10
Starost			
15–24	36	27	7
25–39	43	35	12
40–54	42	37	12
55+	38	35	10
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	52	22	6
Od časa do časa	45	27	9
Skoraj nikoli/nikoli	36	39	11
Subjektivna urbanizacija			
Podeželska vas	40	39	14
Majhno/majhno mesto	39	32	10
Veliko mesto	42	33	8
Podoba EU			
Skupaj „pozitivno“	40	38	11
Nevtralna	40	31	10
Skupaj „negativno“	40	32	9
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil			
1. kvintil	41	23	6
2. kvintil	45	31	10
3. kvintil	41	38	12
4. kvintil	42	41	13
5. kvintil	41	51	15
Zaposlitveni status			
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	41	37	11
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	45	31	9
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	47	28	16
Samozaposleni brez zaposlenih	40	43	15
Samozaposleni z zaposlenimi	37	48	17
Brezposelni	48	28	10
Upokojeni	36	34	10
Skrb za dom, neaktiven	43	27	9
Študent	36	25	6
Drugo	50	44	8
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)			
Pod sekundarno	40	19	6
Sekundarno	40	31	9
Post sekundarno	38	43	13
Univerza	39	44	13
Kateri od naslednjih najbolj opisuje območje, kjer živite?			
Veliko mesto	39	38	11
Predmestje ali obrobje velikega mesta	39	48	18
Mesto ali majhno mesto	41	21	5
Podeželska vas	45	21	7
Kmetija ali dom na podeželju	37	32	9
Kaj od naštetega velja za kraj, kjer živite?			
V lasti vas, vašega gospodinjstva, brez neporavnane hipoteke	42	33	8
Vi, vaše gospodinjstvo, z neporavnano hipoteko	38	38	12
Vi, vaše gospodinjstvo so najemniki ali podnajemniki, ki plačujejo najemnino po tržni ceni	39	32	10
Vi, vaše gospodinjstvo so najemniki ali podnajemniki, ki plačujejo najemnino po znižani ceni	40	38	14
Vaša nastanitev je na voljo brezplačno, najem brezplačno	45	47	13
QA8 Za vsako od naslednjih trditev navedite, ali to velja za vas. (% – da)			

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Stroški so glavna ovira za delovanje energetske učinkovitosti.

Anketiranci so bili vprašani o ovirah za povečanje energetske učinkovitosti njihovega doma in bi lahko dali največ tri odgovore.²⁹ Glede na vse njihove odgovore kažejo, da so stroški glavna ovira, saj jih 43 % pravi, da je povečanje energetske učinkovitosti njihovega doma predrago in si ga ne morejo privoščiti. Edini drugi odgovori, ki jih je dal vsaj eden od petih anketirancev, so, da nimajo dovolj informacij (28 %) ali da so predragi, vendar bi si jih lahko privoščili (21 %).

Več kot eden od desetih pravi, da je težko najti usposobljene ljudi za te spremembe ali da se je težko dogovoriti z najemodajalcem (obe 16 %), 15 % pa jih pravi, da je težko najti potrebne energetske varčne materiale in opremo na trgu. Skoraj eden od desetih (9 %) pravi, da se je težko dogovoriti s sosedi. Skoraj vsak peti (19 %) pravi, da ni posebnih ovir, da bi bil njihov dom energetske učinkovitejši, medtem ko več kot eden od dvajsetih (7 %) pravi, da ne vedo.

Če pogledamo samo prvi razlog, ki so ga navedli anketiranci, je vrstni red razlogov enak, saj jih 31 % pravi, da je predrago in si ga ne morejo privoščiti, 13 %, da nimajo dovolj informacij, 12 % pa, da je predrago, vendar bi si ga lahko privoščili.

QA9T. Ne glede na to, ali ste sprejeli kakršne koli ukrepe ali ne, katere so glavne ovire za povečanje energetske učinkovitosti vašega doma? Najprej? In drugič? (NAJVEČ 3 ODGOVORI) (% – EU)

²⁹ QA9T. Ne glede na to, ali ste sprejeli kakršne koli ukrepe ali ne, katere so glavne ovire za povečanje energetske učinkovitosti vašega doma? Najprej? In drugič?

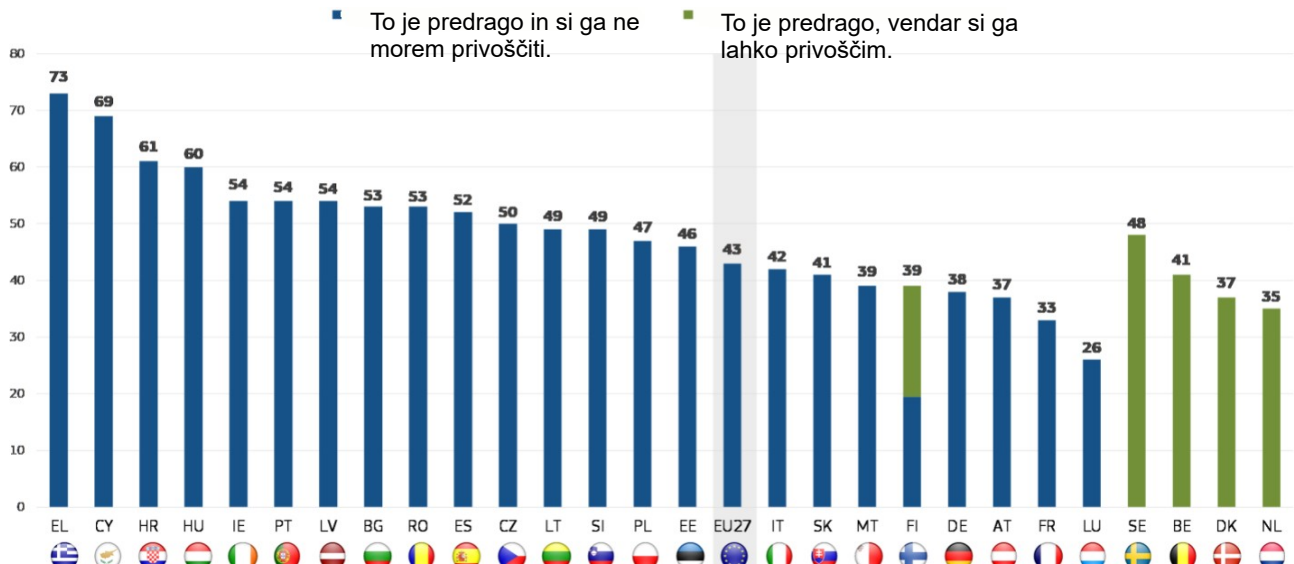
Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

V 22 državah anketiranci najpogosteje pravijo, da je glavna ovira za povečanje energetske učinkovitosti njihovega doma ta, da si niso mogli privoščiti stroškov, pri čemer so bili največji deleži v Grčiji (73 %), Cipru (69 %), na Hrvaškem (61 %) in na Madžarskem (60 %), najnižji pa v Luksemburgu (26 %).

Na Švedskem (48 %), v Belgiji (41 %), na Danskem (37 %) in na Nizozemskem (35 %) anketiranci najpogosteje trdijo, da so te izboljšave drage, vendar bi si jih lahko privoščile, na Finskem pa je mnenje enakomerno razdeljeno med ti dve možnosti (obe 39 %).

QA9T. Ne glede na to, ali ste sprejeli kakršne koli ukrepe ali ne, katere so glavne ovire za povečanje energetske učinkovitosti vašega doma? Najprej? In drugič? (Največ 3 PREDSTAVNIKI) (% – najbolj omenjeni odgovor po državah)

Socialno-demografska analiza na ravni EU kaže na več razlik med anketiranci, zlasti glede cenovne dostopnosti, da bi bil dom energetsko učinkovitejši. Na primer, obstajajo velike razlike v stopnji izobrazbe, finančnih težavah in gospodinjstvih.

- Višja kot je stopnja izobrazbe anketirancev, večja je verjetnost, da bodo rekli, da je predrago, vendar bi si to lahko privoščili, in manj verjetno so, da bi rekli, da je predrag in si ga ne morejo privoščiti. Na primer, 32 % tistih z univerzitetno izobrazbo pravi, da si tega ne morejo privoščiti, v primerjavi s 53 % tistih z izobrazbo, ki je nižja od srednješolske.
- Brezposelne osebe (57 %) najverjetneje pravijo, da so predrage in si tega ne morejo privoščiti, zlasti v primerjavi s samozaposlenimi (26 %). Anketiranci, zaposleni pri agenciji za začasno delo/spletni platformi, najverjetneje pravijo, da se je težko dogovoriti z najemodajalcem (39 %), skupaj s samozaposlenimi brez zaposlenih (24 % oziroma 23 %) pa so tudi najverjetnejši pri trditvi, da je težko najti usposobljene osebe za opravljanje dela.
- Anketiranci, ki živijo v enem samem gospodinjstvu z otroki, pogosteje kot tisti, ki živijo v drugih vrstah gospodinjstev, pravijo, da si tega ne morejo privoščiti (51 %) ali da se je težko strinjati z najemodajalcem (25 %).
- Manj finančnih težav ima anketiranec, večja je verjetnost, da bodo rekli, da je predrago, vendar si ga lahko privoščijo ali da je težko najti usposobljene ljudi ali potrebne materiale in opremo, in manj verjetno je, da si tega ne morejo privoščiti ali da se je težko dogovoriti z najemodajalcem. Na primer, 66 %, ki imajo težave s plačevanjem računov večino časa, pravijo, da si tega ne morejo privoščiti, v primerjavi s 36 %, ki imajo redko to težavo.
- Več razpoložljivega dohodka ima anketiranec, manj verjetno je, da si ga ne morejo privoščiti ali da se je težko dogovoriti z najemodajalcem, in bolj verjetno je, da bodo navedli druge razloge. Izjema je, da se je težko dogovoriti s sosedi, kjer ni razlike.
- Bolj urbanizirano okolje anketiranca, večja je verjetnost, da se je težko dogovoriti z najemodajalcem. Poleg tega so tisti, ki živijo v podeželskih vaseh, bolj verjetno kot tisti, ki živijo v mestih, da bi rekli, da je predrag in si ga lahko (25 %) privoščijo ali si ga ne morejo privoščiti (48 %).
- Homeowners (bodisi s hipoteko ali brez nje) so bolj verjetno kot najemniki reči, da nimajo dovolj informacij, je predrago, vendar bi si to lahko privoščili, ali da je težko najti usposobljene ljudi ali potrebne materiale in opremo.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dožemanje zelenega prehoda

	To je predrago in si ga ne morem privoščiti.	To je predrago, vendar si ga lahko privoščim.	Težko je najti usposobljene ljudi za to.	Na trgu je težko najti potrebne energetske materiale in opremo.	Nimate zadostnih informacij (npr. o stroških prenove ali dodani vrednosti izvajanja prenove)	Težko se je strinjati z najemodajalcem	Težko se je dogovoriti s sosedi.	Drugo (SPONTANEOUS)	Brez posebnih ovir (SPONTANEOUS)	Ne vem
EU27	43	21	16	15	28	16	9	7	19	7
Spol										
Moški	41	22	17	16	28	16	10	7	20	6
Ženska	45	20	16	14	29	16	9	8	18	8
Razmere v gospodinjstvih										
Enostanovanjsko gospodinjstvo brez otrok	43	18	13	12	28	20	9	8	19	10
Enostanovanjsko gospodinjstvo z otroki	51	16	14	11	23	25	9	8	16	9
Večstanovanjsko gospodinjstvo brez otrok	43	22	19	17	29	13	9	8	20	5
Gospodinjstvo z otroki	42	24	18	18	30	12	11	6	19	4
Težave pri plačevanju računov										
Večino časa	66	14	11	9	25	22	10	8	17	8
Od časa do časa	54	19	15	15	31	20	11	6	13	6
Skoraj nikoli/nikoli	36	22	18	16	28	14	9	8	22	7
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil										
1. kvintil	53	17	11	10	24	27	8	10	16	10
2. kvintil	49	19	15	13	31	20	10	7	17	5
3. kvintil	46	22	17	16	30	16	10	7	18	4
4. kvintil	40	24	19	20	32	13	10	6	17	4
5. kvintil	30	26	24	22	35	9	9	5	20	3
Zaposlitveni status										
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	41	22	18	18	29	17	11	6	18	5
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	49	20	17	15	31	23	9	7	14	4
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni	40	20	24	20	35	29	9	4	10	1
Samozaposleni brez zaposlenih	39	22	23	18	31	14	9	7	19	4
Samozaposleni z zaposlenimi	26	25	18	19	27	13	11	8	26	6
Brezposelni	57	17	11	10	24	22	9	10	18	8
Upokojeni	44	21	16	12	27	12	8	9	23	8
Skrb za dom, neaktiven	54	16	12	14	27	16	8	7	18	11
Študent	38	18	11	14	30	19	8	7	17	15
Drugo	52	21	5	12	22	16	5	16	31	2
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)										
Pod sekundarno	53	17	9	8	29	11	6	9	24	15
Sekundarno	47	20	16	16	28	17	9	6	17	7
Post sekundarno	39	21	14	14	29	16	10	9	23	7
Univerza	32	23	20	17	31	14	10	8	22	4
Kaj od naštetega velja za kraj, kjer živite?										
V lasti vas, vašega gospodinjstva, brez neporavnane hipoteke	45	24	20	17	30	4	10	5	21	7
Vi, vaše gospodinjstvo, z neporavnano hipoteko	40	25	20	20	33	4	11	6	21	4
Vi, vaše gospodinjstvo so najemniki ali podnajemniki, ki plačujejo najemnino po tržni ceni.	43	14	9	10	23	44	7	10	17	8
Vi, vaše gospodinjstvo so najemniki ali podnajemniki, ki plačujejo najemnino po znižani ceni	39	14	11	10	23	35	8	14	13	11
Vaša nastanitev je na voljo brezplačno, najem brezplačno	51	22	20	18	32	12	12	7	12	5
Kateri od naslednjih najbolj opisuje območje, kjer živite?										
Veliko mesto	41	19	15	14	30	22	13	8	18	6
Predmestje ali obrobje velikega mesta	42	19	20	17	29	12	7	8	21	7
Mesto ali majhno mesto	42	20	16	15	29	16	9	7	20	8
Podeželska vas	48	25	18	17	25	12	7	7	18	7
Kmetija ali dom na podeželju	50	30	20	23	35	9	1	7	13	4

QA9T Ne glede na to, ali ste sprejeli kakršne koli ukrepe ali ne, katere so glavne ovire za povečanje energetske učinkovitosti vašega doma? Najprej? In drugič? (% – EU)

Posebna raziskava Eurobarometra 527
Pošteno dojemanje zelenega prehoda

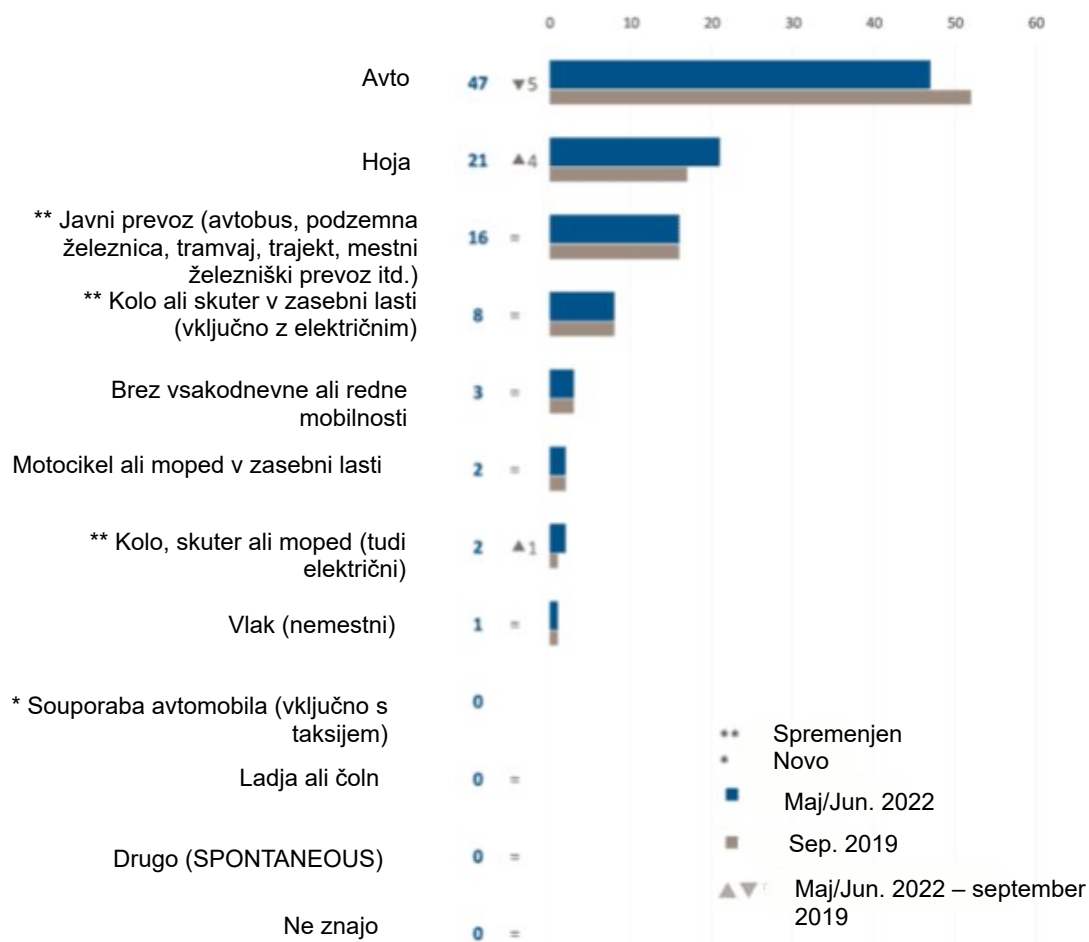
2. Trajnostna mobilnost

Za večino anketirancev je avtomobil še vedno glavni način prevoza. Skoraj polovica vprašanih uporablja trajnostne načine prevoza.

Na tipičen dan je avtomobil glavni način prevoza za večino anketirancev (47 %).³⁰ Približno eden od petih (21 %) pravi, da je hoja njihova glavna vrsta, 16 % pa jih pravi, da gre za javni prevoz. Zasebno kolo ali skuter je omenjen z 8 %, medtem ko 2 % pravi, da je njihov glavni način moped ali motorno kolo v zasebni lasti in enak delež uporablja skupno kolo, skuter ali moped. Samo 1 % jih pravi, da je nemestni vlak glavni način dnevnega prevoza.

Od septembra 2019 je bilo malo sprememb v načinu dnevnega prevoza, pri čemer je najbolj opazno rahlo povečanje deleža, ki omenja hojo (+4 odstotne točke), in

QA11. Na tipičen dan, kateri je vaš glavni način prevoza? Z glavnim načinom mislimo na tistega, ki ga najpogosteje uporabljate. (% – EU)

zmanjšanje deleža, ki omenja avtomobil (-5).

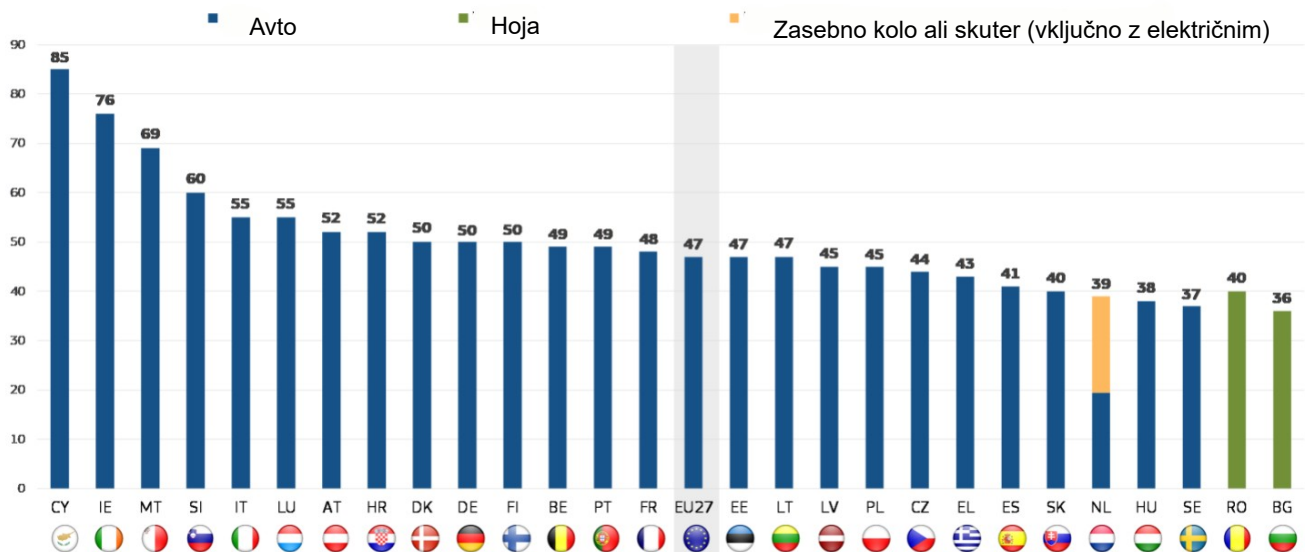
³⁰ QA11. Na tipičen dan, kateri je vaš glavni način prevoza? Z glavnim načinom mislimo na tistega, ki ga najpogosteje uporabljate.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

V vseh državah članicah razen treh je najpogostejši način dnevnega prevoza avtomobil, največji delež pa je zabeležen na Cipru (85 %), Irskem (76 %) in Malti (69 %). Avtomobil je najmanj omenjen v Romuniji (26 %), Bolgariji (35 %) in na Švedskem (37 %). V Romuniji (40 %) in Bolgariji (36 %) je najbolj omenjena vrsta dnevnega prevoza hoja. Na Nizozemskem se avto in zasebno kolo ali skuter uvrščata na prvo mesto (39 % vsak).

QA11. Na tipičen dan, kateri je vaš glavni način prevoza? Z glavnim načinom mislimo na tistega, ki ga najpogosteje uporabljate. (% – najbolj omenjeni odgovor po državah)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

V desetih državah vsaj eden od petih trdi, da je njihov glavni način dnevnega prevoza **javni prevoz**, največji delež pa je na Madžarskem (25 %), Luksemburgu (24 %) ter na Slovaškem in Poljskem (v obeh 22 %). Na drugi strani lestvice 2 % na Cipru, 4 % na Nizozemskem in 7 % na Irskem in v Sloveniji omenja javni prevoz. Nizozemska (39 %) je edina država, v kateri vsaj eden od petih meni, da je njihov glavni način dnevnega prevoza **zasebno kolo ali skuter**, sledi 17 % na Švedskem ter 16 % v Belgiji in na Danskem. Samo 1 % na Portugalskem in Cipru omenja zasebno kolo ali skuter.

Italija (6 %) in Grčija (5 %) sta edini državi, v kateri vsaj eden od dvajsetih omenja **moped ali motorno kolo v**

zasebni lasti, Danska (11 %) pa je edina država, v kateri vsaj eden od dvajsetih **omenja kolo, skuter ali moped**. V primerjavi z septembrom 2019 je zdaj manj verjetno, da bodo anketiranci v 20 državah navedli, da je njihov glavni način dnevnega prevoza **avtomobil**, največji upad pa je bil zabeležen v Sloveniji (60 %, –11), Luksemburgu (55 %, –10) ter Franciji (48 %, –9) in Romuniji (26 %, –9). Omembe avtomobila so se povečale v šestih državah, vključno z Irsko (76 %, +8), na Hrvaškem pa ni bilo nobenih sprememb.

V 23 državah so anketiranci zdaj bolj verjetno kot septembra 2019, da bi rekli, da je **hoja** njihov glavni način dnevnega prevoza, kar velja zlasti za Romunijo (40 %, +8), na Portugalskem pa ni bilo nobenih sprememb.

		EU27	POST ANIT E	B G	CZ	DK	DE	E- PO ŠTA	IE	EL	ES	FR	HR	VS E JE V RE DU.	CY	LV	LT	LU	GD Č.	MT	NL	NA	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Avto	Maj/junij 2022	OGLAŠ UJETE	49	35	44	50	50	47	76	43	41	48	52	55	85	45	47	55	38	69	39	52	45	49	26	60	40	50	37
	Δ september 2019	▼5	▼5	▼1	ŠT. 4	▼8	▼8	▼4	8	▼2	▼1	▼9	=	▼2	▼4	3)	▼1	▼10	*2	ŠT. 4	▼3	▼5	*2	▼5	▼9	▼11	▼5	▼7	▼3
Hoja	Maj/junij 2022	21	8	36	23	10	15	19	11	26	31	22	20	19	9	23	21	11	17	11	12	10	19	20	40	16	27	21	20
	Δ september 2019	ŠT. 4	▼1	*2	*2	3)	ŠT. 4	1	▼4	ŠT. 4	1	ŠT. 4	1	5)	ŠT. 4	=	8	ŠT. 4	▼2	*2	7	*2	*2	3)	10	7	*2	5)	*2
Javni prevoz (avtobus, podzemna železnica, tramvaj, trajekt, mestni železniški prevoz itd.)	Maj/junij 2022	16	18	20	21	8	15	21	7	20	19	16	12	11	2	18	19	24	25	13	4	18	22	21	18	7	22	11	20
	Δ september 2019	=	1	▼3	▼7	*2	*2	▼2	▼5	▼2	=	=	▼6	=	▼1	▼5	▼7	3)	ŠT. 4	▼8	=	3)	1	▼1	▼5	=	3)	=	3)
Zasebno kolo ali skuter (vključno z električnim)	Maj/junij 2022	8	16	2	6	15	16	4	2	0	2	5	7	4	1	7	5	4	11	0	39	10	3	1	3	5	6	13	17
	Δ september 2019	=	ŠT. 4	=	=	3)	1	=	1	▼2	=	*2	1	=	1	▼1	=	*2	▼3	▼2	▼2	*2	▼4	1	▼1	1	=	=	▼4
Kolo, skuter ali moped v souporabi (tudi električni)	Maj/junij 2022	2	2	0	1	11	0	2	0	2	1	2	1	3	0	1	1	2	3	0	1	1	3	1	2	4	1	0	1
	Δ september 2019	1	1	▼1	=	▼1	=	1	=	1	=	1	▼1	1	=	=	=	1	1	=	1	=	=	1	▼1	*2	=	=	1
Motocikel ali moped v zasebni lasti	Maj/junij 2022	2	1	1	0	0	1	0	0	5	2	1	2	6	1	1	0	1	2	2	1	3	1	2	2	1	1	1	1
	Δ september 2019	=	=	=	=	▼1	=	=	=	▼2	▼1	▼1	1	▼2	▼1	=	=	1	=	1	▼1	=	=	=	*2	=	1	▼1	=
Vlak (nemestni)	Maj/junij 2022	1	2	0	1	2	1	0	0	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	0	2	2	1	0	1	0	1	0	2
	Δ september 2019	=	▼2	=	▼1	=	=	▼1	▼1	=	=	=	1	=	=	1	=	▼2	▼1	=	▼3	▼1	=	▼1	1	▼1	▼1	▼1	▼1
Souporaba avtomobilov (vključno s taksijem)	Maj/junij 2022	0	1	1	1	0	0	2	2	3	1	1	2	0	1	0	1	1	1	3	0	1	1	1	2	2	1	1	0
	Δ september 2019	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
Ladja ali čoln	Maj/junij 2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δ september 2019	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=
Brez vsakodnevnosti ali redne mobilnosti	Maj/junij 2022	3	3	4	3	4	2	5	2	1	2	4	3	2	1	4	5	1	3	2	2	3	5	5	6	4	1	3	2
	Δ september 2019	=	1	1	1	3)	1	3)	=	=	=	*2	1	▼2	=	*2	▼2	=	▼2	=	*2	▼2	▼1	1	1	▼1	▼1	3)	*2
Drugo (SPONTANEOU S)	Maj/junij 2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	Δ september 2019	=	=	=	=	▼1	=	=	▼1	=	=	=	=	=	=	=	1	=	=	=	▼1	=	=	=	1	=	=	=	=
Ne znajo	Maj/junij 2022	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Δ september 2019	=	=	1	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	=	▼1	=	=	=	=	=

QA11 Na tipičen dan, kaj je vaš glavni način prevoza? Z glavnim načinom mislimo na tistega, ki ga najpogosteje uporabljate. (V %)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

+10), Litvo (21 %, +8), Slovenijo (16 %, +7) in Nizozemsko (12 %, +7). Omemba hoje se je v treh državah zmanjšala in v Latviji ostala nespremenjena.

Edine druge pomembne spremembe od leta 2019 so zmanjšanje omembe **javnega prevoza** na Malti (13 %, – 8), na Češkem (21 %, –7), v Litvi (19 %, –7), na Hrvaškem (12 %, –6), v Romuniji (18 %, –5) in na Irskem (7 %, -5).

Rezultati **socialno-demografske analize na ravni EU** kažejo več razlik med anketiranci. Anketiranci, pri katerih je večja verjetnost, da bodo uporabljali javni prevoz ali hodili, so na primer ženske, mladi anketiranci, osebe z nižjo stopnjo izobrazbe ali osebe s finančnimi težavami.

- Moški (51 %) pogosteje kot ženske (41 %) uporabljajo avto kot svoj glavni način dnevnega prevoza, ženske (25 %) pa pogosteje kot moški (16 %) pravijo, da hodijo. Poleg tega je pri ženskah (18 %) bolj verjetno, da uporabljajo javni prevoz v primerjavi z moškimi (13 %).
- Anketiranci, stari od 25 do 54 let, so bolj verjetno kot druge starostne skupine, da uporabljajo avto kot svoj glavni način prevoza in manj verjetno, da hodijo. Za osebe, stare od 15 do 25 let (35 %), je bolj verjetno, da kot starejše starostne skupine pravijo, da je javni prevoz njihov glavni način prevoza, medtem ko ljudje, stari 55+ (29 %), bolj verjetno kot druge starostne skupine pravijo, da je hoja njihov glavni način dnevnega prevoza.
- Anketiranci z visoko stopnjo izobrazbe pogosteje uporabljajo avtomobil kot svoj glavni način dnevnega prevoza. Na primer, 53 % oseb s posekundarno ravno uporablja avto kot glavno vrsto prevoza, v primerjavi s 26 % tistih, ki imajo stopnjo izobrazbe pod srednjo.
- Anketiranci, ki so samozaposleni z zaposlenimi, najpogosteje uporabljajo avtomobil (67 %), zlasti v primerjavi s hišnimi osebami (33 %) in upokojenci (34 %). Pri hišnih osebah (41 %) je najbolj verjetno, da je hoja njihov glavni način prevoza.
- Anketiranci, ki imajo največ finančnih težav, pogosteje omenjajo hojo (26 %) ali javni prevoz (21 %) in manj verjetno omenjajo avtomobil (36 %) kot tisti z manj težavami.
- Več razpoložljivega dohodka ima anketiranec, večja je verjetnost, da bodo rekli, da je njihov glavni način avto, in manj verjetno je, da bodo rekli, da gre za hojo. Na primer, 31 % v 1. kvintilu omenja hojo, v primerjavi z 10 % v 5. kvintilu.
- Morda ni presenetljivo, da anketiranci, ki živijo v velikih mestih, najpogosteje omenjajo javni prevoz (33 %) in najmanj verjetno, da bodo omenili avtomobil (32 %).
- Lastniki avtomobilov manj verjetno omenjajo hojo kot dnevni način prevoza v primerjavi z anketiranci, ki nimajo avtomobila.

	Avto	Souporaba avtomobilov (vključno s taksijem)	Motocikel ali moped v zasebni lasti	Vlak (nemestni)	Ladja ali čoln	Javni prevoz (avtobus, podzemna železnica, tramvaj, trajekt, mestni železniški prevoz itd.)	Zasebno kolo ali skuter (vključno z električnim)	Kolo, skuter ali moped v souporabi (tudi električni)	Hoja	Brez vsakodne vne ali redne mobilnosti	Drugo (SPONTANEOUS)	Ne vem
EU27	47	0	2	1	0	16	8	2	21	3	0	0
Spol												
Moški	53	1	3	1	0	13	9	2	16	2	0	0
Ženska	41	1	1	1	0	18	8	1	25	4	0	0
Starost												
15–24	23	1	4	1	0	35	11	4	20	1	0	0
25–39	56	1	2	1	0	14	9	2	13	2	0	0
40–54	60	1	2	1	0	13	7	1	14	1	0	0
55+	41	1	1	0	0	13	8	2	29	5	0	0
Razmere v gospodinjstvih												
Enostanovanjsko gospodinjstvo brez otrok	33	1	2	1	0	23	9	2	25	4	0	0
Enostanovanjsko gospodinjstvo z otroki	45	0	2	1	0	16	8	1	22	4	1	0
Večstanovanjsko gospodinjstvo brez otrok	50	1	1	1	0	12	8	2	22	3	0	0
Gospodinjstvo z otroki	62	0	2	1	0	11	8	1	13	2	0	0
Težave pri plačevanju računov												
Večino časa	36	1	3	0	0	21	6	1	26	5	1	0
Od časa do časa	46	1	2	1	0	16	6	2	23	3	0	0
Skoraj nikoli/nikoli	48	1	1	1	0	15	10	2	19	3	0	0
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil												
1. kvintil	30	0	2	1	0	20	8	2	31	6	0	0
2. kvintil	45	1	1	1	0	13	9	2	25	3	0	0
3. kvintil	50	1	1	1	0	14	10	1	20	2	0	0
4. kvintil	56	1	1	1	0	14	9	2	14	2	0	0
5. kvintil	57	1	2	1	0	15	11	2	10	1	0	0
Zaposlitveni status												
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	62	1	2	1	0	14	8	1	10	1	0	0
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	49	0	3	1	0	17	12	2	16	0	0	0
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	51	3	2	4	1	19	8	4	6	2	0	0
Samozaposleni brez zaposlenih	60	1	4	1	0	10	8	1	14	1	0	0
Samozaposleni z zaposlenimi	67	1	1	3	1	6	4	3	10	3	1	0
Brezposelni	37	1	2	0	0	16	7	2	32	3	0	0
Upokojeni	34	1	1	0	0	13	8	2	34	7	0	0
Skrb za dom, neaktiven	33	0	1	0	0	13	5	1	41	6	0	0
Študent	16	1	5	2	0	39	13	4	19	1	0	0
Drugo	53	0	5	0	0	13	10	1	15	0	3	0
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)												
Pod sekundarno	26	1	1	0	0	12	4	1	44	11	0	0
Sekundarno	46	1	2	1	0	16	8	2	21	3	0	0
Post sekundarno	53	1	2	1	0	14	8	2	17	2	0	0
Univerza	51	1	2	1	0	17	11	1	14	2	0	0
Kateri od naslednjih najboljše opisuje območje, kjer živite?												
Veliko mesto	32	1	2	1	0	33	9	2	19	1	0	0
Predmestje ali obrobje velikega mesta	50	0	2	1	0	18	9	1	16	3	0	0
Mesto ali majhno mesto	50	1	2	1	0	10	9	2	23	2	0	0
Podeželska vas	54	1	1	1	0	7	7	2	21	6	0	0
Kmetija ali dom na podeželju	80	2	0	0	0	3	4	0	7	4	0	0
Imaš avto?												
Da, dizelsko gorivo	70	1	1	0	0	7	5	1	13	2	0	0
Da, bencin	62	1	1	1	0	9	8	2	15	1	0	0
Ja, hibridni	64	1	2	1	0	11	8	2	9	2	0	0
Da, električni	65	2	0	0	1	9	9	1	10	3	0	0
Da, drugo	52	1	7	2	1	8	8	1	14	6	0	0
Ne, ne morem si privoščiti	5	1	2	1	0	36	12	4	34	5	0	0
Ne, drugi razlog	5	1	3	1	0	33	11	2	37	7	0	0

QA11 Na tipičen dan, kaj je vaš glavni način prevoza? Z glavnim načinom mislimo na tistega, ki ga najpogosteje uporabljate. (% – EU)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Večina vprašanih na mestnih območjih meni, da je kakovost javnega prevoza dobra v smislu kakovosti, razpoložljivosti in cenovne dostopnosti. Zadovoljstvo z javnim prevozom je na podežlju veliko nižje.

Več kot polovica (54 %) ocenjuje cenovno dostopnost javnega prevoza na njihovem območju kot dobro, 11 % pa jih pravi, da je „zelo dober“. Skoraj štiri od desetih (38 %) stopnja cenovne dostopnosti je slaba, 11 % pa pravi, da je „zelo slabo“. Manj kot eden od desetih (8 %) pravi, da ne vedo.

Med anketiranci je zadovoljstvo s kakovostjo javnega športa nasplošno višje od zadovoljstva s cenovno dostopnostjo in razpoložljivostjo, kot je prikazano v spodnjem grafu.

Šest od desetih (60 %) vprašanih ocenjuje kakovost javnega prevoza na območju, kjer živijo tako dobro, 12 % pa jih pravi, da je „zelo dober“.³¹ Približno tri od desetih (31 %) ocenjujejo kakovost kot slabo, 9 % pa jih pravi, da je „zelo slabo“. Skoraj eden od desetih (9 %) pravi, da ne ve.

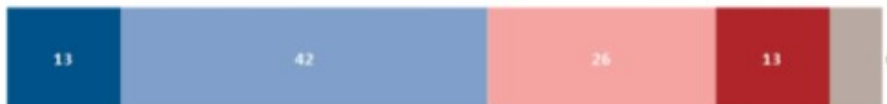
Večina (55 %) ocenjuje tudi kakovost javnega prevoza kot dobro, pri čemer jih 13 % oceni kot „zelo dobro“. Skoraj štirje od desetih (39 %) ocenjujejo razpoložljivost kot slabo, 13 % pa jih pravi, da je „zelo slabo“. Skoraj eden od desetih (9 %) pravi, da ne ve.

QA12 Kako bi ocenili kakovost javnega prevoza na območju, kjer živite? (% – EU)

12.1 V smislu razpoložljivosti: razpoložljivost se nanaša na obstoj zadostnih storitev javnega prevoza, ki vam omogočajo dostop do krajev, na katere se morate obrniti, v smislu količine in vrste.

12.2 V smislu cenovne dostopnosti je to denar in čas, potreben za potovanje z javnim prevozom iz enega kraja v drugega.

12.3 V smislu kakovosti: kakovost pomeni točnost, čistočo, varnost, enostaven dostop in udobje

■ Zelo dobro ■ Precej dobro ■ Precej slabo ■ Zelo slabo ■ Ne znajo

31 QA12 Kako bi ocenili kakovost javnega prevoza na območju, kjer živite? 12.1 V smislu razpoložljivosti: razpoložljivost se nanaša na obstoj zadostnih storitev javnega prevoza, ki vam omogočajo dostop do krajev, na katere se morate obrniti, v smislu količine in vrste. 12.2 V smislu cenovne dostopnosti je to denar in čas, potreben za potovanje z javnim prevozom iz enega kraja v drugega. 12.3 V smislu kakovosti: kakovost pomeni točnost, čistočo, varnost, enostaven dostop in udobje.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

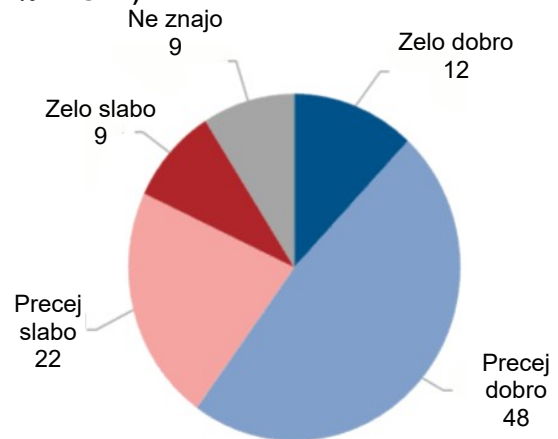
Pošteno dojetje zelenega prehoda

V vseh državah razen v eni državi večina vprašanih meni, da je kakovost javnega prevoza na njihovem območju dobra, čeprav deleži segajo od 82 % v Luksemburgu, 80 % na Češkem in 75 % na Nizozemskem do 45 % na Cipru (v primerjavi s 44 % „slabo“), 50 % v Italiji in 52 % na Hrvaškem. V šestih državah vsaj ena od petih trdi, da je kakovost „zelo dobra“: Švedska, Luksemburg (oba 27 %), Češka (25 %), Avstrija (24 %), Estonija (23 %) in Nizozemska (20 %).

Izjema je Grčija, kjer 44 % vprašanih meni, da je kakovost javnega prevoza na njihovem območju dobra, 54 % pa slabo.

Še enkrat, v Franciji je visoka stopnja odgovorov „ne vem“ (25 %).

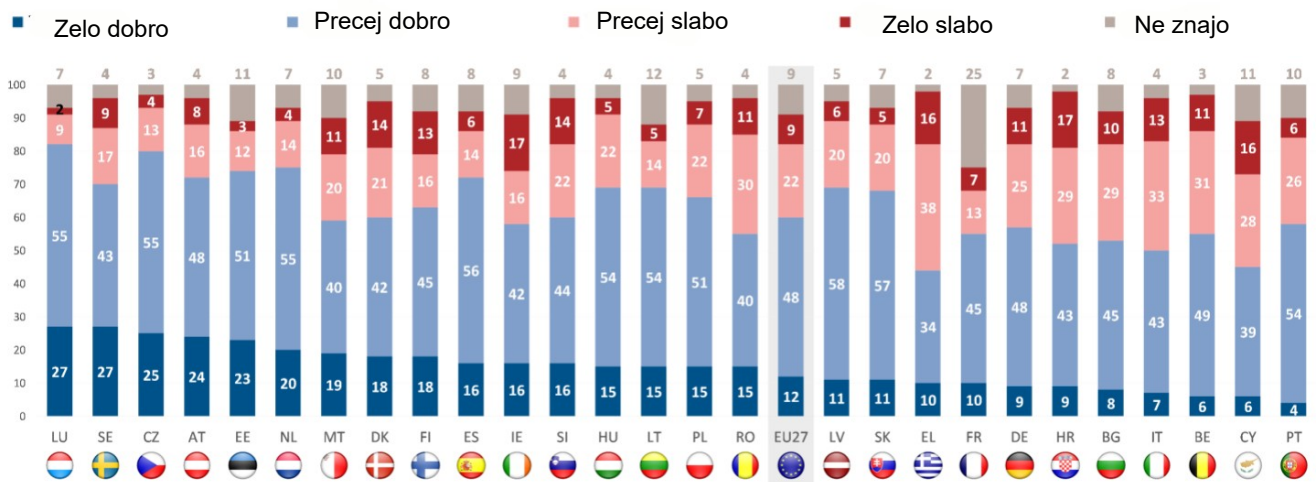
QA12.3 Kako bi ocenili kakovost javnega prevoza na območju, kjer živite? Kar zadeva kakovost: kakovost pomeni točnost, čistočo, varnost, enostaven dostop in udobje. (V % – EU-27)

(Lahko/Jun. 2022)

QA12.3 Kako bi ocenili kakovost javnega prevoza na območju, kjer živite?

Kar zadeva kakovost: kakovost pomeni točnost, čistočo, varnost, enostaven dostop in udobje. (V %)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

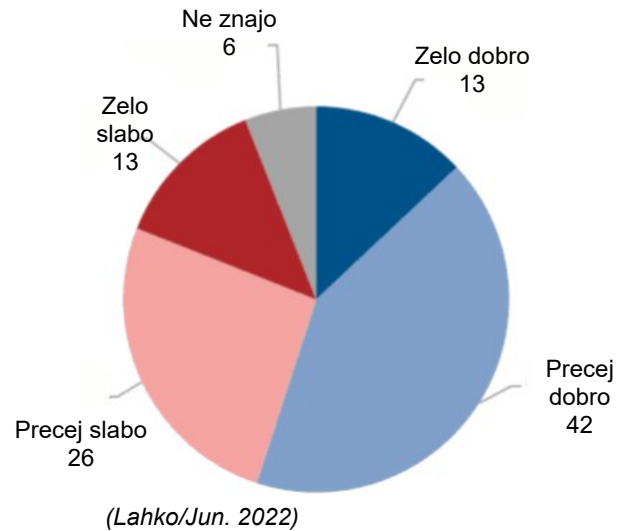
V 22 državah večina vprašanih ocenjuje razpoložljivost javnega prevoza na svojem območju kot dobro, pri čemer je največji delež v Luksemburgu (76 %), na Češkem (73 %) in na Madžarskem (71 %). V Italiji je delež razpoložljivosti kot dobre ali slabe ocene enak (obe 48 %).

Na Švedskem (30 %), v Luksemburgu (27 %), na Češkem (25 %), na Nizozemskem in v Estoniji (obe 21 %), vsaj ena od petih stopenj razpoložljivosti kot „zelo dobra“.

V preostalih štirih državah le manjšina ocenjuje razpoložljivost javnega prevoza na svojem območju kot dobro: Grčija (39 %), Ciper (40 %), Portugalska (45 %) in Finska (48 %).

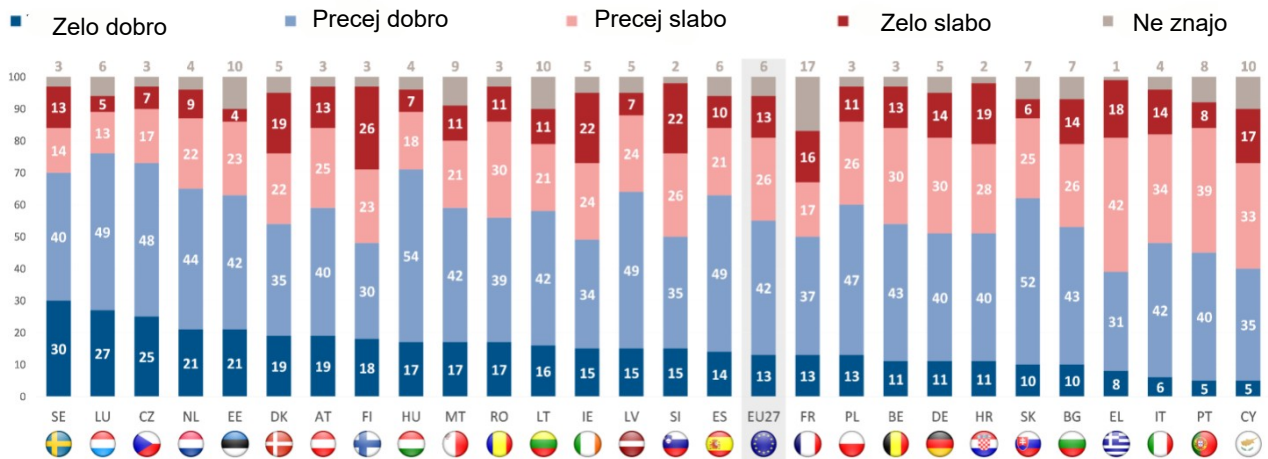
QA12.1 Kako bi ocenili kakovost javnega prevoza na območju, kjer živite?

Glede razpoložljivosti: razpoložljivost se nanaša na obstoj zadostnih storitev javnega prevoza, ki vam omogočajo dostop do krajev, na katere se morate obrniti, v smislu količine in vrste. (V % – EU-27)

QA12.1 Kako bi ocenili kakovost javnega prevoza na območju, kjer živite?

(% – v smislu razpoložljivosti: razpoložljivost se nanaša na obstoj zadostnih storitev javnega prevoza, ki vam omogočajo dostop do krajev, na katere se morate obrniti, v smislu količine in vrste.)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Anketiranci v Luksemburgu (93 %) so veliko bolj verjetno rekli, da je cenovna dostopnost javnega prevoza na njihovem območju dobra kot v drugih državah. V Luksemburgu večina (61 %) ocenjuje cenovno dostopnost kot „zelo dobro“ – edino državo, v kateri to pravijo več kot trije od desetih.

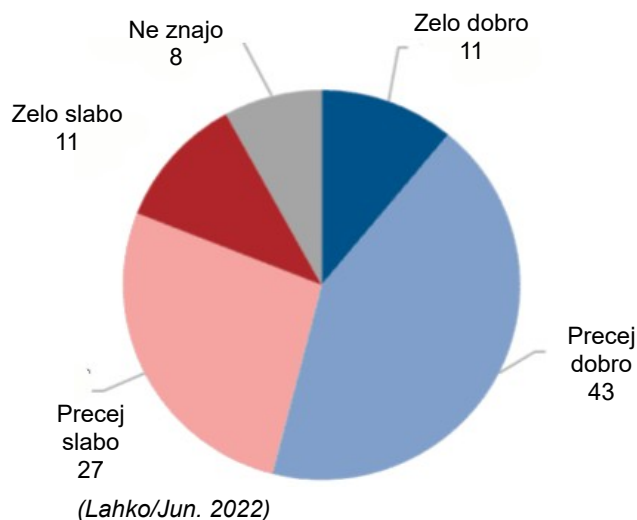
V 25 državah je večinska cenovna dostopnost tako dobra, pri čemer deleži segajo od 93 % v Luksemburgu, 74 % na Češkem in 72 % v Estoniji do 46 % na Portugalskem (v primerjavi s 44 % slabo), 48 % na Cipru (v primerjavi s 37 % slabo) in 49 % na Danskem (v primerjavi s 46 % slabo). V Nemčiji (43 %) in na Nizozemskem (46 %) je le manjšinska cenovna dostopnost dobra.

Treba je omeniti, da četrtina (25 %) vprašanih v Franciji pravi, da tega ne vedo.

Če upoštevamo širši pogled na rezultate, so anketiranci v Luksemburgu in na Češkem vedno najbolj verjetno ocenili vsak vidik lokalnega javnega prevoza kot dober, medtem ko so tisti na Cipru dosledno med najverjetnejšimi, da vsak vidik ocenijo kot slab.

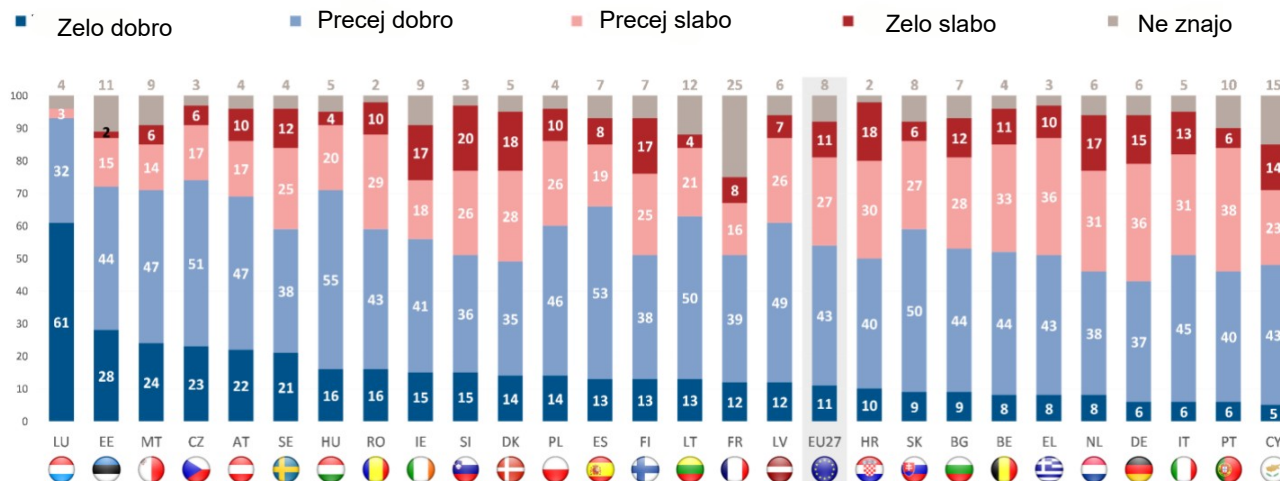
QA12.2 Kako bi ocenili kakovost javnega prevoza na območju, kjer živite?

Kar zadeva cenovno dostopnost, sta to denar in čas, ki sta potrebna za potovanje z javnim prevozom iz enega kraja v drugega. (V % – EU-27)

QA12.2 Kako bi ocenili kakovost javnega prevoza na območju, kjer živite?

(% – v smislu cenovne dostopnosti, to je denar in čas, potreben za potovanje z javnim prevozom iz enega kraja v drugega.)

Rezultati **sociodemografske analize na ravni EU** kažejo več razlik med anketiranci, zlasti glede starosti, izobrazbe, dohodka in urbanizacije.

- Osebe, stare od 15 do 24 let, pogosteje kot starejši anketiranci ocenjujejo kakovost (64 %), cenovno dostopnost (59 %) in razpoložljivost (62 %) lokalnega javnega prevoza kot „dobro“.
- Za anketirance z visoko stopnjo izobrazbe je bolj verjetno, da bodo kakovost, cenovno dostopnost in razpoložljivost lokalnega javnega prevoza ocenili kot dobro. Na primer, 58 % anketirancev s posrednješolsko ali univerzitetno izobrazbo je razpoložljivost svojega lokalnega javnega prevoza ocenilo kot „dobro“, v primerjavi s 54 % tistih s srednješolsko izobrazbo in 47 % tistih, ki imajo nižjo stopnjo srednješolske izobrazbe.
- Manj finančnih težav, ki jih ima anketiranec, večja je verjetnost, da bodo vsak vidik lokalnega javnega prevoza ocenili kot dobro. Na primer, 56 % z najmanjšimi težavami ocenjuje razpoložljivost kot dobro, v primerjavi s 46 % tistih, ki imajo največ težav.
- Več razpoložljivega dohodka kot ima anketiranec, večja je verjetnost, da bodo rekli, da je cenovna dostopnost lokalnega prevoza dobra: To pravi 58 % v 5. kvintilu v primerjavi z 48 % v 1. kvintilu.
- Bolj urbanizirano okolje anketirancev, večja je verjetnost, da bodo vsak vidik ocenili kot dober. Največja razlika je v razpoložljivosti, saj 75 % v velikih mestih pravi, da je to dobro v primerjavi s 35 % v podeželskih vaseh. Prav tako je treba omeniti, da so tisti, ki živijo v velikih mestih, bolj verjetno kot tisti, ki živijo v predmestju ali obrobju velikega mesta, da bi ocenili vsak vidik svojega javnega prevoza kot dober. Na primer, 75 % ljudi živi v veliki mestni stopnji razpoložljivosti kot dobro, v primerjavi z 59 %, ki živijo v predmestju ali obrobju velikega mesta.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dožemanje zelenega prehoda

	Kar zadeva kakovost: kakovost pomeni točnost, čistočo, varnost, enostaven dostop in udobje.	Glede razpoložljivosti: razpoložljivost se nanaša na obstoj zadostnih storitev javnega prevoza, ki vam omogočajo dostop do krajev, na katere se morate obrniti, v smislu količine in vrste.	Kar zadeva cenovno dostopnost, sta to denar in čas, ki sta potrebna za potovanje z javnim prevozom iz enega kraja v drugega.
EU27	60	55	54
Spol			
Moški	59	53	54
Ženska	60	56	53
Starost			
15–24	64	62	59
25–39	61	55	54
40–54	59	53	51
55+	59	53	54
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	50	46	43
Od časa do časa	56	53	51
Skoraj nikoli/nikoli	62	56	56
Podoba EU			
Skupaj „pozitivno“	64	58	57
Nevtralna	59	54	53
Skupaj „negativno“	50	45	44
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil			
1. kvintil	57	54	48
2. kvintil	61	54	53
3. kvintil	60	54	53
4. kvintil	61	53	51
5. kvintil	62	58	58
Zaposlitveni status			
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	61	55	54
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	63	58	51
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	63	57	58
Samozaposleni brez zaposlenih	58	52	53
Samozaposleni z zaposlenimi	55	54	52
Brezposelni	55	52	46
Upokojeni	60	54	54
Skrb za dom, neaktiven	51	45	43
Študent	66	64	61
Drugo	65	53	45
Kateri od naslednjih najboljše opisuje območje, kjer živite?			
Veliko mesto	71	75	67
Predmestje ali obrobje velikega mesta	62	59	56
Mesto ali majhno mesto	59	53	53
Podeželska vas	49	36	41
Kmetija ali dom na podeželju	33	19	28
Imaš avto?			
Da, dizelsko gorivo	56	48	40
Da, bencin	59	53	47
Ja, hibridni	63	52	41
Da, električni	62	52	50
Da, drugo	55	58	59
Ne, ne morem si privoščiti	64	62	56
Ne, drugi razlog	64	65	60
QA12Kako bi ocenili kakovost javnega prevoza na območju, kjer živite? (% – skupaj „dobro“)			

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dožemanje zelenega prehoda

Pogostejši in cenovno dostopnejši javni prevoz so glavne stvari, ki bi anketirancem pomagale izbrati bolj trajnosten prevoz.

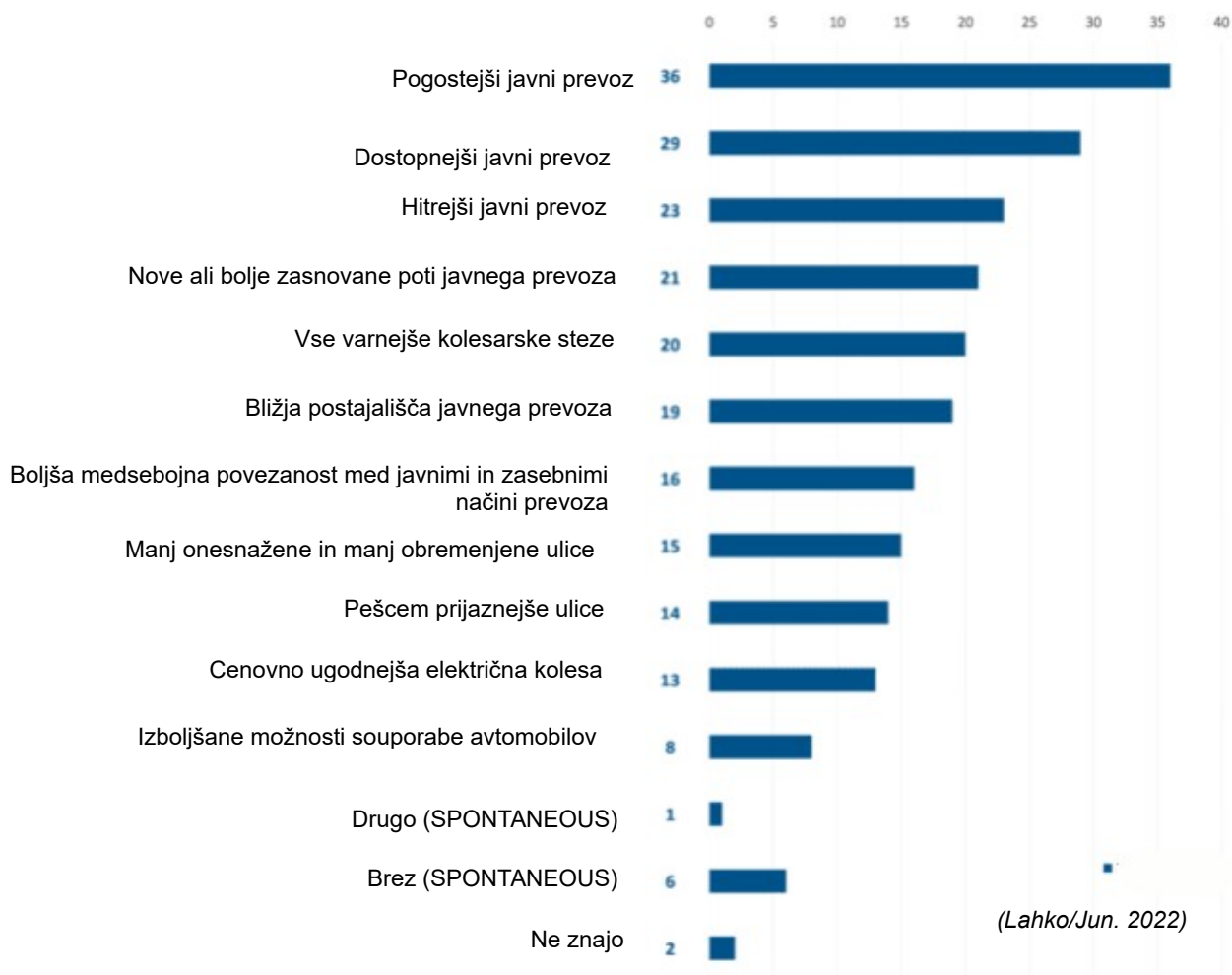
Skoraj eden od desetih (8 %) pravi, da bi jim boljše možnosti souporabe avtomobilov najbolj pomagale.

Vprašani so bili vprašani, kaj bi jim najbolj pomagalo pri sprejemanju bolj trajnostnega načina prevoza.³² Najpogostejše je bil omenjen pogostejši javni prevoz (36 %), temu pa je sledil dostopnejši javni prevoz (29 %).

Vsaj eden od petih navaja hitrejši javni prevoz (23 %), nove ali bolje zasnovane poti javnega prevoza (21 %) ali več in varnejše kolesarske steze (20 %). Skoraj toliko anketirancev omenja tesnejše postaje javnega prevoza (19 %).

Vsaj eden od desetih meni, da bi boljša medsebojna povezanost med javnimi in zasebnimi načini prevoza (16 %), manj onesnažene in manj obremenjene ulice (16 %), ulice, ki so bolj prijazne pešcem (14 %) ali bolj cenovno dostopna električna kolesa (13 %), najbolj pomagale pri sprejemanju bolj trajnostnega prometa.

QA13. Kateri vidiki bi vam z naslednjega seznama najbolj pomagali pri sprejetju bolj trajnostnega načina prevoza? (NAJVEČ 3 ODGOVORI) (% – EU)

(Lahko/Jun. 2022)

³² QA13. Kateri vidiki bi vam z naslednjega seznama najbolj pomagali pri sprejetju bolj trajnostnega načina prevoza? (MAKSIMALNO 3 ODGOVORI)

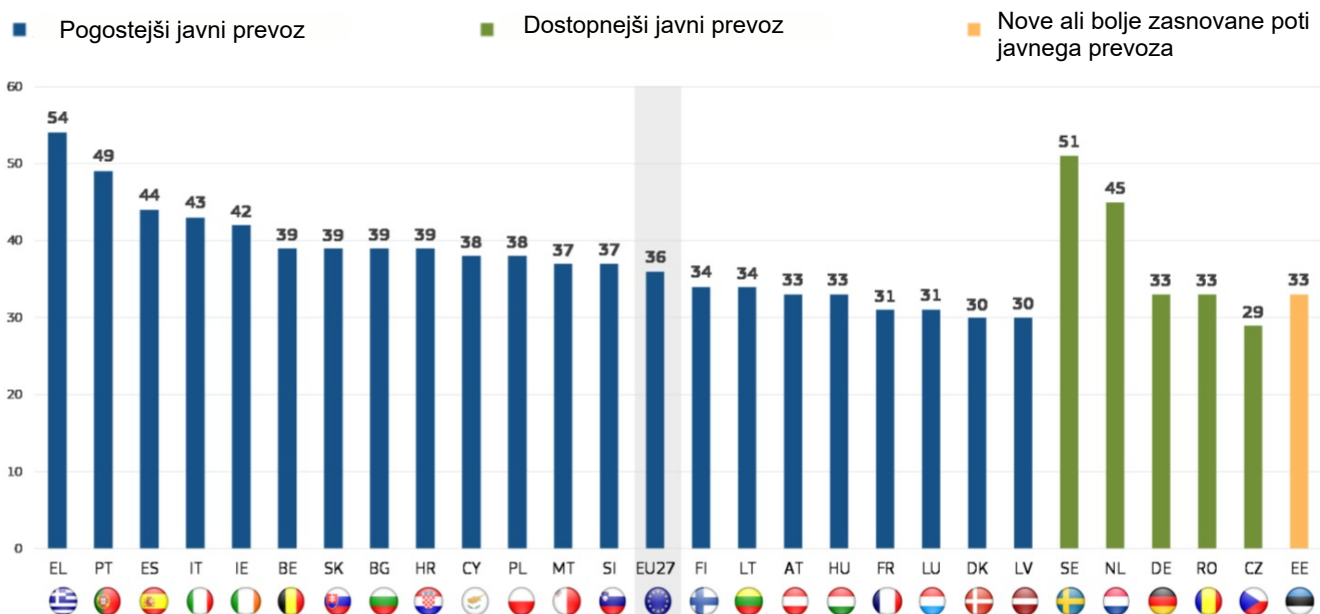
Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dožemanje zelenega prehoda

V 21 državah anketiranci najverjetneje pravijo, da bi jim pogostejši javni prevoz najbolj pomagal sprejeti bolj trajnosten način prevoza, pri čemer so največji deleži v Grčiji (54 %), na Portugalskem (49 %) in v Španiji (44 %), najnižji pa na Danskem in v Latviji (obe 30 %).

V petih državah, vključno s Švedsko (51 %) in Nizozemsko (45 %), je najbolj omenjen dostopnejši javni prevoz, medtem ko v Estoniji (33 %) vprašanih najpogosteje pravijo, da bi jim nove ali bolje zasnovane poti javnega prevoza pomagale sprejeti bolj trajnosten prevoz.

QA13. Kateri vidiki bi vam z naslednjega seznama najbolj pomagali pri sprejetju bolj trajnostnega načina prevoza? (% najbolj omenjenega odgovora po državah)

Rezultati **socialno-demografske analize na leve I EU** so pokazali veliko razlik med anketiranci, na primer s finančnimi težavami, izobraževanjem, zaposlitvijo ali starostjo.

- Tisti, stari od 15 do 54 let, najverjetneje omenjajo hitrejši javni prevoz, nove ali bolj zasnovane poti javnega prevoza ali več in varnejše kolesarske steze v primerjavi z anketiranci, stari 55 let. Na primer, 28 % ljudi, starih od 15 do 24 let, omenja hitrejši javni prevoz v primerjavi z 19 % starejših od 55 let kot pomemben vidik, ki bi jim pomagal sprejeti bolj trajnostne načine prevoza.
- Več razpoložljivega dohodka kot ima anketiranec, večja je verjetnost, da bodo omenili hitrejši javni prevoz, nove ali bolj zasnovane poti ali boljšo medsebojno povezanost med javnimi in zasebnimi načini prevoza, manj verjetno pa je, da omenjajo boljše cenovno dostopnost.
- Več finančnih težav ima anketiranec, večja je verjetnost, da bodo omenili dostopnejši javni prevoz: 36 % z največ težavami, v primerjavi s 27 % z najmanjšimi težavami. Tisti z najmanjšimi težavami (22 %) so prav tako najbolj verjetno omenili več in varnejše kolesarske steze v primerjavi s tistimi, ki imajo težave vsaj nekaj časa (16 %).
- Anketiranci z univerzitetno izobrazbo pogosteje omenjajo več kolesarskih stez (24 %) in hitrejši javni prevoz (26 %) kot katera koli druga skupina. Vendar je manj verjetno, da bodo omenili dostopnejši javni prevoz (26 %), zlasti v primerjavi z osebami s sekundarno (31 %) ali pod sekundarno (30 %) stopnjo izobrazbe.
- Anketiranci, zaposleni v agenciji za začasno delo/spletni platformi (24 %), najverjetneje omenjajo boljše medsebojno povezanost med javnimi in zasebnimi načini prevoza. Pri študentih je bolj verjetno, da bodo kot druge zaposlitvene skupine omenili dostopnejši javni prevoz (33 %), varnejše kolesarske steze (28 %) in pogostejši javni prevoz (39 %).
- Bolj urbanizirano okolje anketirancev je bolj verjetno, da bodo omenili hitrejši javni prevoz. Anketiranci s podeželskih območij pogosteje omenjajo pogostejši javni prevoz ali tesnejše postaje javnega prevoza.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dožemanje zelenega prehoda

	Pogostejši javni prevoz	Dostopnejši javni prevoz	Hitrejši javni prevoz	Nove ali boljše zasnovane poti javnega prevoza	Vse varnejše kolesarske steze	Bližja postajališča javnega prevoza
EU27	36	29	23	21	20	19
Spol						
Moški	35	28	23	22	21	17
Ženska	38	30	23	21	19	21
Starost						
15–24	37	32	28	21	26	17
25–39	37	28	25	22	23	19
40–54	37	29	26	23	20	17
55+	35	28	19	19	16	20
Težave pri plačevanju računov						
Večino časa	39	36	25	21	16	21
Od časa do časa	39	32	24	20	16	22
Skoraj nikoli/nikoli	35	27	23	22	22	17
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil						
1. kvintil	34	32	19	18	18	21
2. kvintil	37	31	21	20	20	19
3. kvintil	36	30	25	23	20	18
4. kvintil	36	29	24	25	22	18
5. kvintil	36	25	28	26	23	15
Zaposlitveni status						
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	37	29	26	24	22	17
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	35	33	25	24	21	18
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	29	21	18	22	18	19
Samozaposleni brez zaposlenih	35	24	22	21	21	17
Samozaposleni z zaposlenimi	30	22	25	19	17	12
Brezposelni	39	35	22	18	18	19
Upokojeni	35	28	17	18	16	21
Skrb za dom, neaktiven	40	33	23	18	15	24
Študent	40	31	29	22	27	19
Drugo	28	29	21	18	23	17
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)						
Pod sekundarno	39	30	20	16	7	20
Sekundarno	36	31	23	20	19	20
Post sekundarno	36	27	23	22	23	18
Univerza	38	26	26	25	24	14
Kateri od naslednjih najbolj opisuje območje, kjer živite?						
Veliko mesto	33	31	27	21	21	16
Predmestje ali obrobje velikega mesta	35	31	21	22	22	16
Mesto ali majhno mesto	36	29	22	20	21	20
Podeželska vas	40	28	21	22	17	21
Kmetija ali dom na podeželju	41	24	18	31	11	26
Imaš avto?						
Da, dizelsko gorivo	37	25	24	22	20	18
Da, bencin	37	29	23	22	20	20
Ja, hibridni	35	23	26	25	24	16
Da, električni	24	20	22	23	27	10
Da, drugo	32	20	14	15	16	19
Ne, ne morem si privoščiti	38	39	23	18	19	21
Ne, drugi razlog	35	30	22	19	20	18
QA13 Iz naslednjega seznama, kateri vidiki bi vam najbolj pomagali pri sprejemanju bolj trajnostnega načina prevoza? (MAKSIMALNO 3 ODGOVORI)						

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

QA13 Iz naslednjega seznama, kateri vidiki bi vam najbolj pomagali pri sprejemanju bolj trajnostnega načina prevoza? (NAJVEČ 3 ODGOVORI) (% – EU)

3. Dostop do zelenih površin

Tri četrtine anketirancev živi v desetih minutah hoje po zelenem prostoru, več kot osem od desetih pa jih je zadovoljnih z njegovo kakovostjo.

Velika večina anketirancev živi v desetih minutah hoje od zelenega prostora.³³ Polovica (50 %) živi pet minut ali manj stran, 26 % pa jih pravi, da živijo od šest do deset minut hoje stran. Približno eden od sedmih (16 %) živi 11–20 minut hoje od zelenega prostora, od tega 5 % živi 21–30 minut stran in 2 % več kot 30 minut stran.

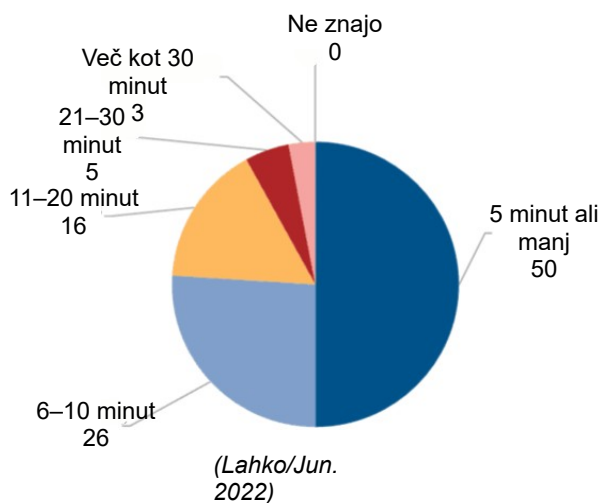
V 22 državah članicah bodo anketiranci najverjetneje živeli v petih minutah hoje do najbližjega zelenega prostora, čeprav se deleži gibljejo od 85 % na Finskem, 84 % v Sloveniji in 82 % na Švedskem do 35 % v Grčiji, 37 % na Poljskem in 38 % na Madžarskem.

V Italiji (34 %), na Portugalskem (33 %) in v Bolgariji (31 %) anketiranci najpogosteje živijo od šest do deset minut hoje od zelenega prostora.

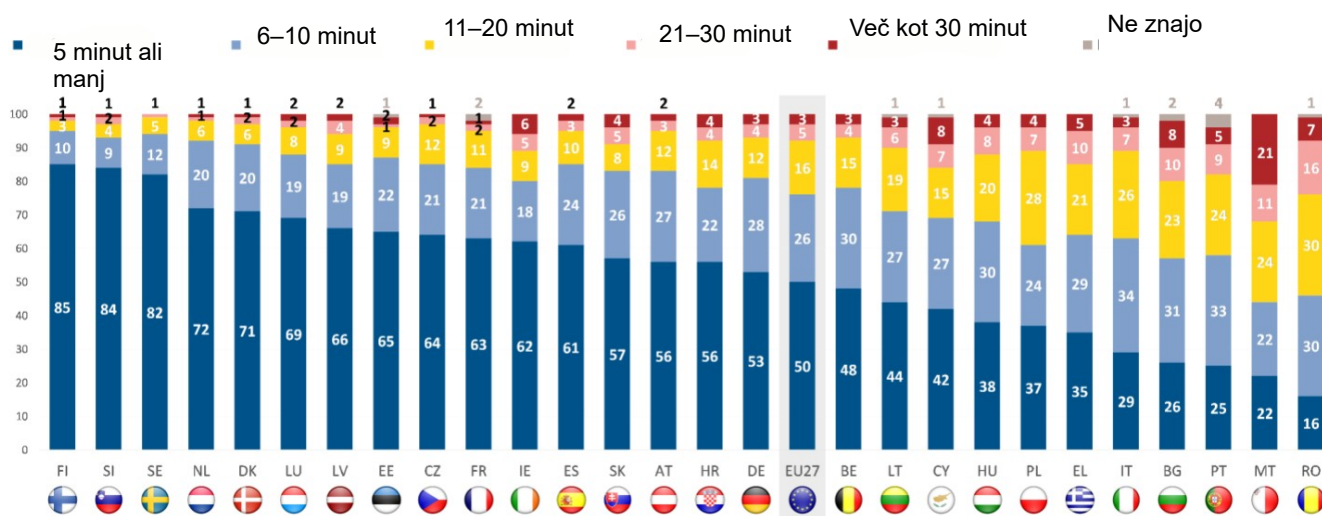
Na Malti (24 %) bodo anketiranci najverjetneje živeli 11–20 minut hoje od zelenega prostora. V Romuniji je prav tako verjetno, da bodo anketiranci živeli šest do deset ali 11–20 minut hoje stran (obe 30 %).

Obstajajo le štiri države, v katerih vsaj eden od desetih živi 21–30 minut hoje od najbližjega zelenega prostora: Romunija (16 %), Malta (11 %), Bolgarija in Grčija (oba 10 %). Malta (21 %) je edina država, v kateri vsaj eden od desetih živi več kot 30 minut hoje.

QA14. Kako dolgo traja, da hodite od doma do najbližjega zelenega prostora? (V % – EU-27)

QA14. Kako dolgo traja, da hodite od doma do najbližjega zelenega prostora? (V %)

33 QA14. Kako dolgo traja, da hodite od doma do najbližjega zelenega prostora?

Socialno-demografska analiza na ravni EU kaže, da so najpomembnejše razlike med tistimi, ki živijo v petih minutah hoje od najbližjega zelenega prostora, in tistimi, ki živijo 11–20 minut hoje, pri čemer so stopnja izobrazbe, finančni položaj in urbanizacija ključni diferenciatorji.

- Na primer, 61 % anketirancev s posrednješolsko izobrazbo je v petih minutah hoje od najbližjega zelenega prostora, v primerjavi s 46 % tistih s sekundarno stopnjo in 47 % tistih, ki imajo stopnjo pod sekundarno.
- Razlike so še večje glede na finančno stanje. Več kot polovica (55 %) tistih, ki redko ali nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, živi v petih minutah hoje od zelenega prostora, v primerjavi s (42 %) približno štiri od desetih, ki imajo težave s plačevanjem računov vsaj nekaj časa. Podobno 20 % tistih, ki imajo finančne težave, vsaj nekaj časa preživi 11–20 minut hoje od zelenega prostora, v primerjavi s 13 % tistih, ki se soočajo z najmanj finančnimi težavami.
- Poleg tega tisti z razpoložljivim dohodkom v 5. kvintilu (56 %) najverjetneje živijo v petih minutah od zelenega prostora.
- Ni presenetljivo, da je manj urbanizirano okolje anketirancev, večja je verjetnost, da bodo živeli v bližini zelenih površin. Na primer, 83 % ljudi, ki živijo na podeželju, je v petih minutah hoje od zelenega prostora, 60 % tistih, ki živijo v podeželski vasi, in 56 % tistih, ki živijo v predmestju ali obrobju velikega mesta. V nasprotju s tem je 47 % ljudi, ki živijo v mestih ali manjših mestih, 42 % pa jih živi v velikih mestih, in sicer v petminutnem sprehodu po zelenih površinah.
- Poleg tega je za anketirance, ki so zaposleni pri agenciji začasno delo/spletni platformi, veliko manj verjetno, da bodo živeli v petih minutah hoje (38 %), vendar veliko bolj verjetno, da bodo živeli 21–30 minut hoje (16 %) od najbližjega zelenega prostora.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

	5 minut ali manj	6–10 minut	11–20 minut	21–30 minut	Več kot 30 minut	Ne vem
EU27	50	26	16	5	3	0
Spol						
Moški	50	27	16	4	3	0
Ženska	50	25	16	5	3	1
Starost						
15–24	53	25	14	4	3	1
25–39	49	26	16	5	3	1
40–54	48	28	16	5	2	1
55+	51	25	16	4	3	1
Težave pri plačevanju računov						
Večino časa	41	27	20	6	5	1
Od časa do časa	42	28	20	6	3	1
Skoraj nikoli/nikoli	55	25	13	4	2	1
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil						
1. kvintil	48	25	17	5	4	1
2. kvintil	50	25	16	6	3	0
3. kvintil	51	26	15	4	3	1
4. kvintil	49	28	17	4	2	0
5. kvintil	56	24	13	5	2	0
Zaposlitveni status						
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	50	27	16	5	2	0
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	48	29	17	4	2	0
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	38	22	21	16	3	0
Samozaposleni brez zaposlenih	47	30	16	4	2	1
Samozaposleni z zaposlenimi	52	20	16	6	6	0
Brezposelni	48	24	19	5	3	1
Upokojeni	52	24	15	5	3	1
Skrb za dom, neaktiven	46	27	18	5	3	1
Študent	52	25	14	4	4	1
Drugo	49	38	7	1	5	0
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)						
Pod sekundarno	47	26	15	6	3	3
Sekundarno	46	27	18	5	3	1
Post sekundarno	61	22	12	3	2	0
Univerza	55	26	13	4	2	0
Kateri od naslednjih najboljše opisuje območje, kjer živite?						
Veliko mesto	42	28	20	6	3	1
Predmestje ali obrobje velikega mesta	56	24	13	4	3	0
Mesto ali majhno mesto	47	28	17	5	2	1
Podeželska vas	60	20	11	5	3	1
Kmetija ali dom na podeželju	83	6	4	2	5	0
QA14 Koliko časa traja, da hodite od doma do najbližjega zelenega prostora? (% – EU)						

Posebna raziskava Eurobarometra 527

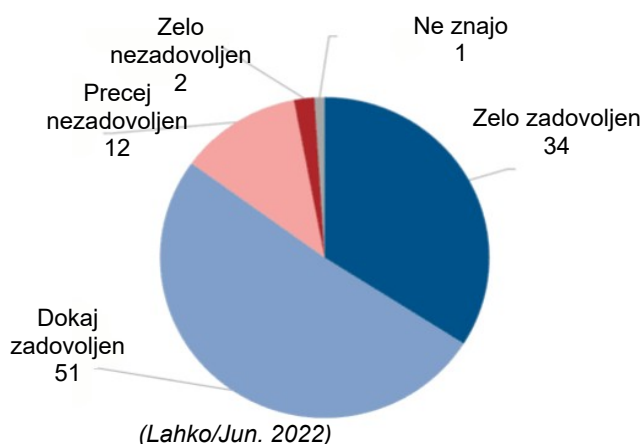
Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Velika večina vprašanih (85 %) pravi, da so zadovoljni s kakovostjo zelenih površin, ki so najbližje njihovem domu, 34 % pa jih pravi, da so „zelo zadovoljni“.³⁴ Malo več kot eden od desetih (14 %) je nezadovoljen, 2 % pa je „zelo nezadovoljen“.

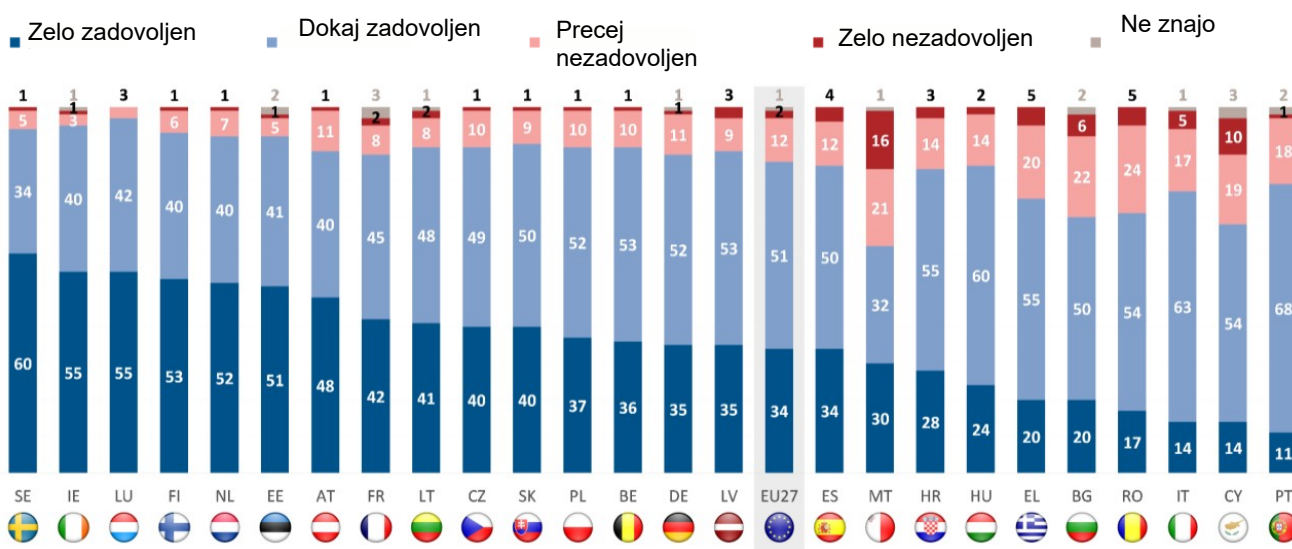
Več kot šest od desetih anketirancev v vsaki državi pravi, da so zadovoljni s kakovostjo zelenega prostora, ki je najbližje njihovem domu. Tako menijo skoraj vsi anketiranci v Luksemburgu (97 %), tako kot 95 % na Irskem in v Sloveniji. Na drugi strani lestvice 62 % na Malti, 68 % na Cipru in 70 % v Bolgariji meni enako.

V osmih državah, vključno s Slovenijo (68 %), Dansko (63 %) in Švedsko (60 %), jih vsaj polovica meni, da so „zelo zadovoljni“ s kakovostjo najbližjega zelenega prostora.

QA15. Če upoštevamo vse vidike, kako zadovoljni ali nezadovoljni ste s kakovostjo najbližjega zelenega prostora vašega doma? „Kakovost“ lahko vključuje, kako dobro izpolnjuje njihove potrebe, ne glede na to, ali je varna, privlačna, brez smeti ali drugih neredov, in kakovost objektov, če obstajajo. (V % – EU-27)

QA15. Če upoštevamo vse vidike, kako zadovoljni ali nezadovoljni ste s kakovostjo najbližjega zelenega prostora vašega doma? „Kakovost“ lahko vključuje, kako dobro izpolnjuje njihove potrebe, ne glede na to, ali je varna, privlačna, brez smeti ali drugih neredov, in kakovost objektov, če obstajajo. (%)

³⁴ QA15. Če upoštevamo vse vidike, kako zadovoljni ali nezadovoljni ste s kakovostjo najbližjega zelenega prostora vašega doma? „Kakovost“ lahko vključuje, kako dobro izpolnjuje njihove potrebe, ne glede na to, ali je varna, privlačna, brez smeti ali drugih neredov, in kakovost objektov, če obstajajo.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Glede na visoko raven zadovoljstva anketirancev s kakovostjo najbližjega zelenega prostora ni presenetljivo, da je v **socialno-demografski analizi na ravni EU malo razlik**.

- Anketiranci z višjo stopnjo izobrazbe so nekoliko bolj zadovoljni kot tisti z nižjo stopnjo izobrazbe. Na primer, 87 % tistih z univerzitetno ali posrednješolsko izobrazbo je zadovoljnih, v primerjavi z 81 % tistih, ki imajo stopnjo pod sekundarno stopnjo.
- Manj finančnih težav, ki jih ima anketiranec, večja je verjetnost, da bodo izpolnjeni: 88 % z najmanjšimi težavami je zadovoljnih s kakovostjo, v primerjavi s 76 % tistih, ki imajo največ težav.
- Anketiranci, ki so zaposleni pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi (71 %), so veliko manj verjetno zadovoljni kot druge zaposlitvene skupine. Treba je omeniti, da je bila ta skupina tudi bolj verjetno, da živijo dlje od najbližjega zelenega prostora.
- Končno, ljudje, ki živijo v podeželskih vaseh (87 %) ali kmetijah/domih na podeželju (93 %), so bolj verjetno zadovoljni kot tisti v urbanih območjih. 83 % vprašanih, ki živijo v velikih mestih ali predmestjih, pravi, da so zadovoljni.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dožemanje zelenega prehoda

	Zelo zadovoljen	Dokaj zadovoljen	Precej nezadovoljen	Zelo nezadovoljen	Ne vem	Skupaj „zadovoljen“	Skupaj „nezadovoljni“	Ne vem
EU27	34	51	12	2	1	85	14	1
Spol								
Moški	33	52	12	2	1	85	14	1
Ženska	35	50	12	2	1	85	14	1
Starost								
15–24	33	52	11	3	1	85	14	1
25–39	33	51	12	3	1	84	15	1
40–54	32	52	13	2	1	84	15	1
55+	36	50	11	2	1	86	13	1
Težave pri plačevanju računov								
Večino časa	27	49	17	5	2	76	22	2
Od časa do časa	24	56	16	3	1	80	19	1
Skoraj nikoli/nikoli	39	49	9	2	1	88	11	1
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil								
1. kvintil	33	50	12	3	2	83	15	2
2. kvintil	32	53	12	2	1	85	14	1
3. kvintil	35	52	11	2	0	87	13	0
4. kvintil	35	51	11	2	1	86	13	1
5. kvintil	38	49	11	2	0	87	13	0
Zaposlitveni status								
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	34	52	11	2	1	86	13	1
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	29	53	13	4	1	82	17	1
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	19	52	28	1	0	71	29	0
Samozaposleni brez zaposlenih	32	53	12	2	1	85	14	1
Samozaposleni z zaposlenimi	38	47	13	2	0	85	15	0
Brezposelni	31	49	13	5	2	80	18	2
Upokojeni	37	49	11	2	1	86	13	1
Skrb za dom, neaktiven	28	52	15	4	1	80	19	1
Študent	31	53	12	3	1	84	15	1
Drugo	33	35	31	1	0	68	32	0
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)								
Pod sekundarno	29	52	14	3	2	81	17	2
Sekundarno	30	54	13	2	1	84	15	1
Post sekundarno	44	43	11	2	0	87	13	0
Univerza	39	48	10	2	1	87	12	1
Kateri od naslednjih najboljše opisuje območje, kjer živite?								
Veliko mesto	29	54	13	3	1	83	16	1
Predmestje ali obrobje velikega mesta	35	48	13	4	0	83	17	0
Mesto ali majhno mesto	30	54	13	2	1	84	15	1
Podeželska vas	43	44	10	2	1	87	12	1
Kmetija ali dom na podeželju	62	31	5	2	0	93	7	0

QA15 Če upoštevamo vse vidike, kako zadovoljni ali nezadovoljni ste s kakovostjo najbližjega zelenega prostora vašega doma? „Kakovost“ lahko vključuje, kako dobro izpolnjuje njihove potrebe, ne glede na to, ali je varna, privlačna, brez smeti ali drugih neredov, in kakovost objektov, če obstajajo. (% – EU)

IV. PODPORA UKREPOM POLITIKE ZA SPODBUJANJE PRAVIČNEGA ZELENEGA PREHODA

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Večina se zavzema za vrsto politik za pravično in vključujoče omejevanje podnebnih sprememb.

Vprašani so bili vprašani o njihovi ravni podpore za vrsto politik, namenjenih omejevanju podnebnih sprememb na način, ki je vključujoč, pravičen in ne pušča nikogar zapostavljenega.³⁵

Skoraj devet od desetih (89 %) podpira subvencioniranje ljudi, da bi pomagali izboljšati energetske učinkovitosti njihovih domov, zlasti tistih z nižjim razpoložljivim dohodkom in najbolj ranljivih gospodinjstev, pri čemer jih je 46 % „močno naklonjenih“. Enak delež (89 %) podpira povečanje naložb njihove države v infrastrukturo javnega prevoza, pri čemer jih 45 % „močno podpira“.

Velika večina (87 %) je naklonjena spodbujanju zasebnih

QA16. V kolikšni meri ste v [NAŠJI DRŽAVI] za ali proti naslednjim politikam, da bi podnebne spremembe omejili tako, da bodo vključujoče in pravične ter da nihče ne bo zapostavljen (% – EU)

Subvencioniranje ljudi za izboljšanje energetske učinkovitosti njihovih domov, zlasti revnejših in najbolj ranljivih gospodinjstev (izolacija, čisto ogrevanje in hlajenje, enote za proizvodnjo energije itd.)

Povečanje naložb [NAŠE DRŽAVE] v infrastrukturo javnega prevoza (npr. vlaki, avtobusi)

Spodbujanje zasebnih podjetij s pravili in spodbudami, da (1) hitreje zmanjšajo svoje emisije, (2) preidejo na energetske učinkovitejše proizvodne metode, (3) sprejmejo bolj krožne in trajnostne postopke ter (4) po potrebi ponovno usposobijo svojo delovno silo.

Obdavčitev izdelkov in storitev, ki najbolj prispevajo k podnebnim spremembam, ter prerazporeditev prihodkov najrevnejšim in najbolj ranljivim gospodinjstvom

Dodelitev kvote energije vsakemu državljanu, da se zagotovi pravičen delež prizadevanj za boj proti podnebnim spremembam;

■ Odločno za ■ Nekoliko v prid ■ Nekoliko nasprotujoče si ■ Odločno nasprotujoče ■ Ne znajo

35 QA16. V kolikšni meri ste v [naši DRŽAVI] za ali proti naslednjim politikam, da bi podnebne spremembe omejili tako, da bodo vključujoče in pravične ter da nihče ne bo zapostavljen? 16.1 Povečanje naložb [naša DRŽAVA] v infrastrukturo javnega prevoza (npr. vlaki, avtobusi); 16.2 Obdavčitev izdelkov in storitev, ki najbolj prispevajo k podnebnim spremembam, ter prerazporeditev prihodkov najrevnejšim in najbolj ranljivim gospodinjstvom; 16.3 Dodelitev kvote energije vsakemu državljanu, da se zagotovi pravičen delež prizadevanj za boj proti podnebnim spremembam; 16.4 Subvencioniranje ljudi za povečanje energetske učinkovitosti njihovih domov, zlasti revnejših in najranljivejših gospodinjstev (izolacija, čisto ogrevanje in hlajenje, enote za proizvodnjo energije itd.); 16.5 Spodbujanje zasebnih podjetij s pravili in spodbudami, da (1) hitreje zmanjšajo svoje emisije, (2) preidejo na energetske učinkovitejše proizvodne metode, (3) sprejmejo bolj krožne in trajnostne postopke ter (4) po potrebi ponovno usposobijo svojo delovno silo.

podjetij s pravili in spodbudami, tudi (1) hitreje zmanjšati svoje emisije, (2) preiti na energetske učinkovitejše proizvodne metode, (3) sprejeti bolj krožne in trajnostne postopke ter (4) po potrebi ponovno usposobiti svojo delovno silo. Več kot štiri od desetih (42 %) jih je „močno naklonjenih“ takšnim politikam.

Več kot sedem od desetih (71 %) podpira obdavčitev izdelkov in storitev, ki najbolj prispevajo k podnebnim spremembam, ter prerazporeditev prihodkov najrevnejšim in najbolj ranljivim gospodinjstvom, pri čemer jih 29 % „močno podpira“.

Na nacionalni ravni je podpora petim politikam, ki obravnavajo podnebne spremembe, še posebej visoka v južni Evropi in na Švedskem. Po drugi strani so ravni podpore na Madžarskem še posebej nizke.

Posebna raziskava Eurobarometra 527
Pošteno dojemanje zelenega prehoda

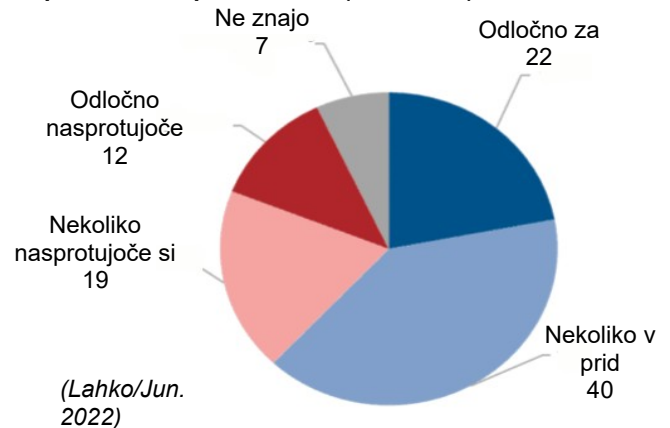
Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

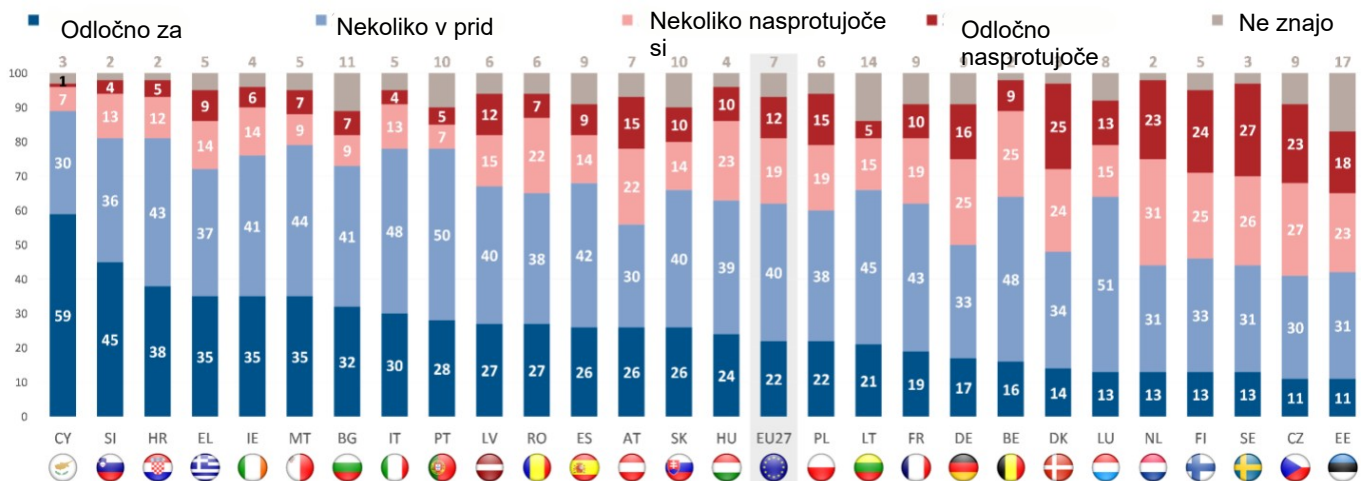
Po vsej EU 62 % vprašanih podpira dodelitev kvote energije vsakemu državljanu, da se zagotovi pravičen delež prizadevanj za boj proti podnebnim spremembam, kar je tudi večinsko mnenje v 21 državah. Več kot osem od desetih na Cipru (89 %), na Hrvaškem in v Sloveniji (obe 81 %) podpira to politiko, na drugi strani pa 41 % na Češkem, 42 % v Estoniji in 44 % na Švedskem in Nizozemskem enako. Ciper (59 %) je edina država, v kateri je več kot polovica držav „močno naklonjena“ tej politiki.

Delež tistih, ki pravijo, da ne vedo, je v Estoniji še posebej visok (17 %).

QA16.3. V kolikšni meri ste v [naši DRŽAVI] za ali proti naslednjim politikam, da bi podnebne spremembe omejili tako, da bodo vključujoče in pravične ter da nihče ne bo zapostavljen? Dodelitev kvote energije vsakemu državljanu, da se zagotovi pravičen delež prizadevanj za boj proti podnebnim spremembam (% – EU-27)

QA16.3 V kolikšni meri ste v [naši DRŽAVI] za ali proti naslednjim politikam, da bi podnebne spremembe omejili tako, da bodo vključujoče in pravične ter da nihče ne bo zapostavljen? (% – dodelitev kvote energije vsakemu državljanu, da se zagotovi pravičen delež prizadevanj za boj proti podnebnim spremembam)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

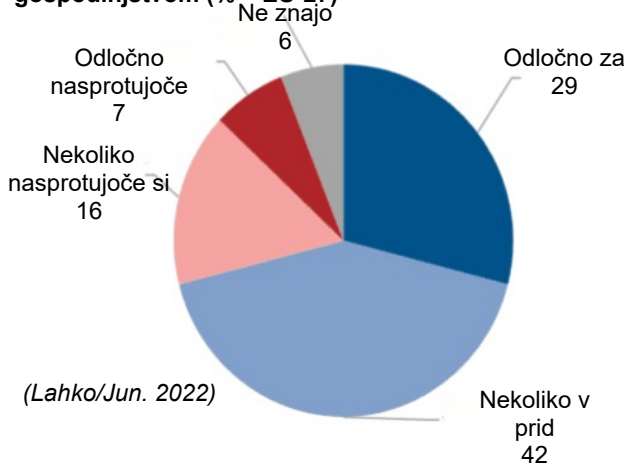
Po vsej EU 71 % podpira obdavčitev izdelkov in storitev, ki najbolj prispevajo k podnebnim spremembam, ter prerazporeditev prihodkov najrevnejšim in najbolj ranljivim gospodinjstvom. Večina vprašanih v vsaki državi podpira to politiko.

Na nacionalni ravni se deleži v prid gibljejo od 83 % na Hrvaškem, 82 % na Portugalskem in 80 % na Cipru in Madžarskem do 62 % v Estoniji, 54 % na Češkem in 51 % v Latviji.

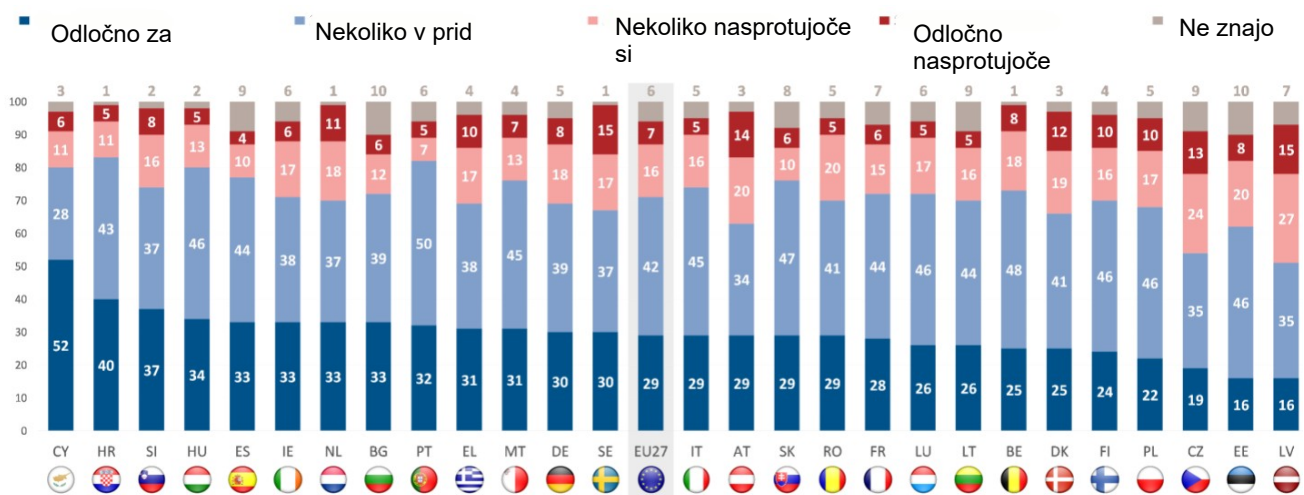
Ciper (52 %) je edina država, v kateri je vsaj polovica držav „močno naklonjena“ tej politiki.

VA16.2 V kolikšni meri ste v [naši DRŽAVI] za ali proti naslednjim politikam, da bi podnebne spremembe omejili tako, da bodo vključujoče in pravične ter da nihče ne bo zapostavljen?

Obdavčitev izdelkov in storitev, ki najbolj prispevajo k podnebnim spremembam, ter prerazporeditev prihodkov najrevnejšim in najbolj ranljivim gospodinjstvom (% – EU-27)

VA16.2 V kolikšni meri ste v [naši DRŽAVI] za ali proti naslednjim politikam, da bi podnebne spremembe omejili tako, da bodo vključujoče in pravične ter da nihče ne bo zapostavljen? (% – obdavčitev izdelkov in storitev, ki najbolj prispevajo k podnebnim spremembam, ter prerazporeditev prihodkov najrevnejšim in najranljivejšim gospodinjstvom)

Posebna raziskava Eurobarometra 527

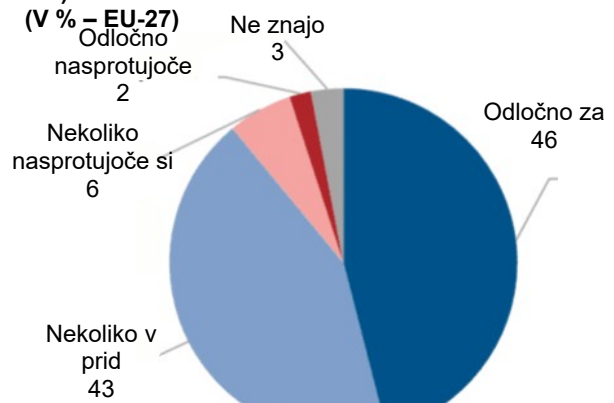
Pošteno dojemanje zelenega prehoda

Skoraj devet od desetih (90 %) v EU kot celoti podpira subvencioniranje ljudi, da bi pomagali izboljšati energetske učinkovitosti njihovih domov, zlasti tistih z nižjim razpoložljivim dohodkom in najbolj ranljivih gospodinjstev. V 16 državah vsaj devet od desetih vprašanih meni enako. Podpora je skoraj univerzalna na Malti (98 %), Cipru (97 %) ter v Grčiji in Luksemburgu (oba 96 %), razširjena pa je tudi v Romuniji (79 %), na Švedskem in v Avstriji (obe 82 %).

Vsaj sedem od desetih na Cipru (77 %) in v Grčiji (70 %) je „močno naklonjenih“ tej politiki.

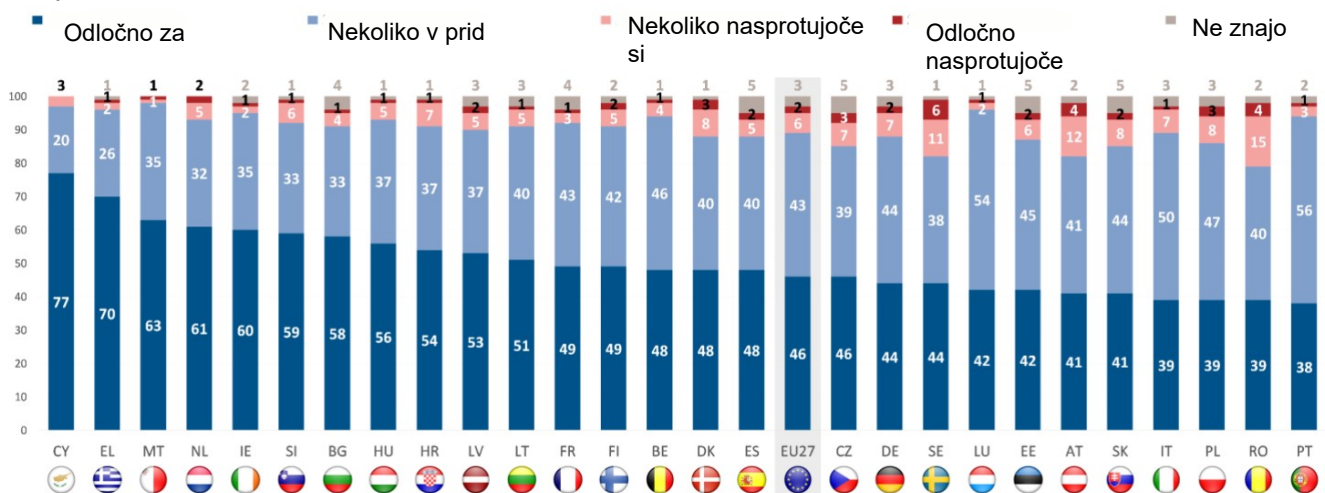
VA16.4 V kolikšni meri ste v [naši DRŽAVI] za ali proti naslednjim politikam, da bi podnebne spremembe omejili tako, da bodo vključujoče in pravične ter da nihče ne bo zapostavljen? Subvencioniranje ljudi za izboljšanje energetske učinkovitosti njihovih domov, zlasti revnejših in najbolj ranljivih gospodinjstev (izolacija, čisto ogrevanje in hlajenje, enote za proizvodnjo energije itd.)

(V % – EU-27)

(Lahko/Jun. 2022)

VA16.4 V kolikšni meri ste v [naši DRŽAVI] za ali proti naslednjim politikam, da bi podnebne spremembe omejili tako, da bodo vključujoče in pravične ter da nihče ne bo zapostavljen? (% – subvencioniranje ljudi za izboljšanje energetske učinkovitosti njihovih domov, zlasti revnejših in najbolj ranljivih gospodinjstev (izolacija, čisto ogrevanje in hlajenje, enote za proizvodnjo energije itd.)

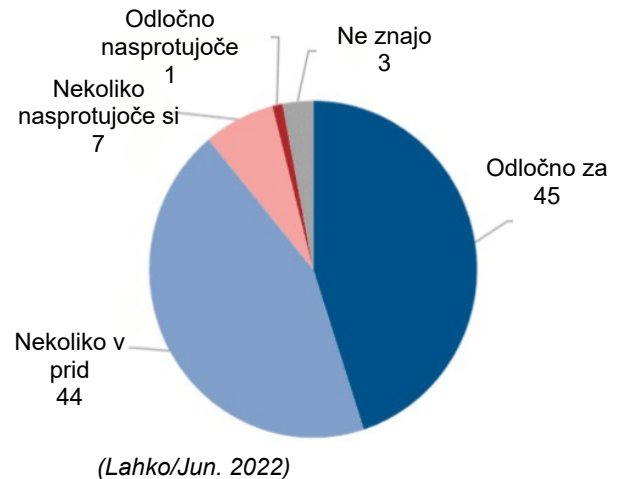
Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

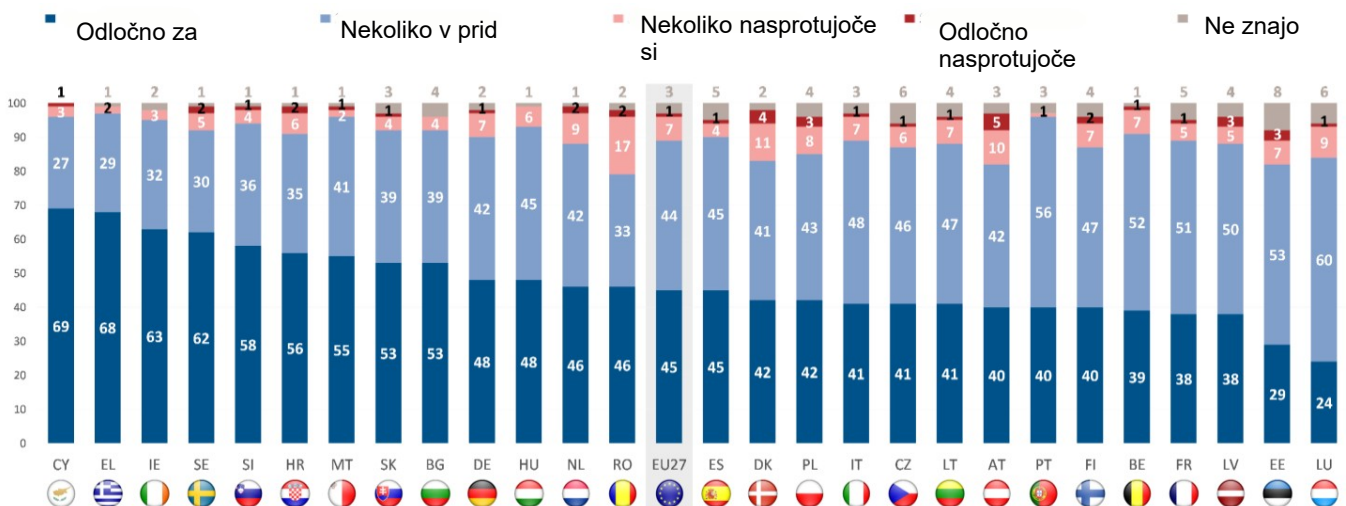
Velika večina v vseh državah članicah EU podpira povečanje naložb svoje države v infrastrukturo javnega prevoza. Podpora presega 80 % v vseh državah članicah in je skoraj univerzalna v Grčiji (97 %) ter na Cipru, Malti in Portugalskem (v vseh 96 %).

Več kot petina v vsaki državi pravi, da so „močno naklonjeni“ tej politiki, pri čemer so največji deleži zabeleženi na Cipru (69 %), v Grčiji (68 %) in na Irskem (63 %).

VA16.1 V kolikšni meri ste v [naši DRŽAVI] za ali proti naslednjim politikam, da bi podnebne spremembe omejili tako, da bodo vključujoče in pravične ter da nihče ne bo zapostavljen? Povečanje naložb [NAŠE DRŽAVE] v infrastrukturo javnega prevoza (npr. vlaki, avtobusi); (V % – EU-27)

VA16.1 V kolikšni meri ste v [naši DRŽAVI] za ali proti naslednjim politikam, da bi podnebne spremembe omejili tako, da bodo vključujoče in pravične ter da nihče ne bo zapostavljen? (% – povečanje naložb [NAŠA DRŽAVA] v infrastrukturo javnega prevoza (npr. vlaki, avtobusi))

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

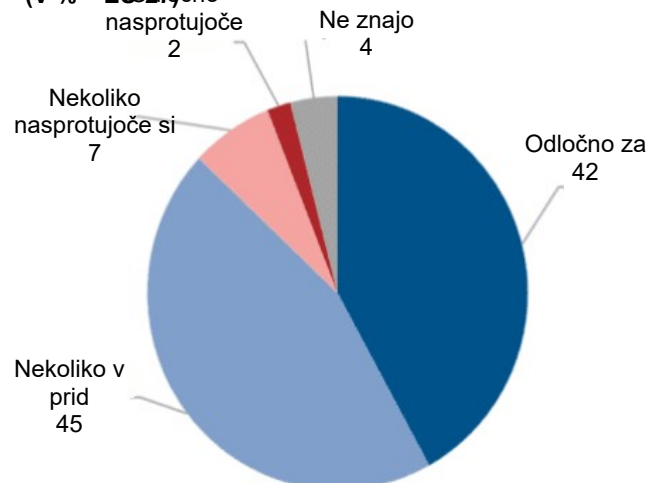
Vsaj tri četrtine anketirancev v vsaki državi podpira spodbujanje zasebnih podjetij s pravili in spodbudami, da (1) hitreje zmanjšajo svoje emisije, (2) preidejo na energetske učinkovitejše proizvodne metode, (3) sprejmejo bolj krožne in trajnostne postopke ter (4) po potrebi ponovno usposobijo svojo delovno silo. Delež segaja od 97 % na Malti, 96 % v Grčiji ter 95 % na Irskem in Portugalskem do 75 % v Romuniji, 78 % v Avstriji in 81 % na Finskem, v Nemčiji in na Češkem.

Vsaj šest od desetih na Cipru (68 %), v Grčiji (61 %) in na Švedskem (60 %) to politiko „močno podpira“.

VA16.5 V kolikšni meri ste v [naši DRŽAVI] za ali proti naslednjim politikam, da bi podnebne spremembe omejili tako, da bodo vključujoče in pravične ter da nihče ne bo zapostavljen?

Spodbujanje zasebnih podjetij s pravili in spodbudami, da (1) hitreje zmanjšajo svoje emisije, (2) preidejo na energetske učinkovitejše proizvodne metode, (3) sprejmejo bolj krožne in trajnostne postopke ter (4) po potrebi ponovno usposobijo svojo delovno silo.

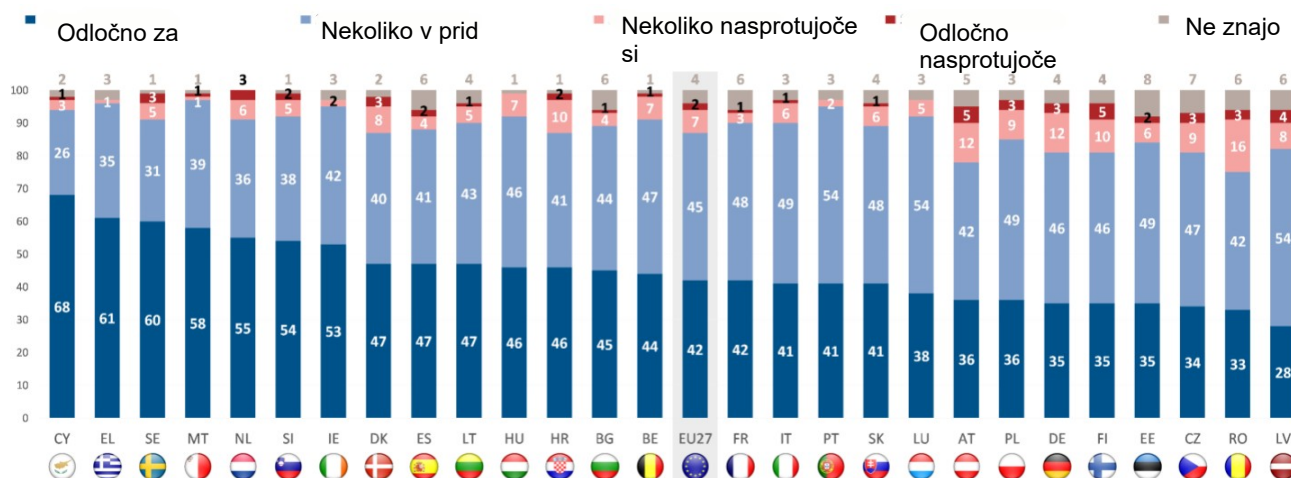
(V % – EU27)

(Lahko/Jun. 2022)

VA16.5 V kolikšni meri ste v [naši DRŽAVI] za ali proti naslednjim politikam, da bi podnebne spremembe omejili tako, da bodo vključujoče in pravične ter da nihče ne bo zapostavljen?

(% – spodbujanje zasebnih podjetij s pravili in spodbudami, da (1) hitreje zmanjšajo svoje emisije, (2) preidejo na energetske učinkovitejše proizvodne metode, (3) sprejmejo bolj krožne in trajnostne postopke ter (4) po potrebi ponovno usposobijo svojo delovno silo)

Glede na veliko večino teh politik morda ni presenetljivo, da je v **socialno-demografski analizi na ravni EU** malo opaznih razlik. Anketiranci z višjo stopnjo izobrazbe, tisti, ki živijo v urbaniziranih okoljih ali imajo pozitiven pogled na EU, na primer bolj podpirajo predlagane politike.

- Anketiranci z višjo stopnjo izobrazbe so bolj naklonjeni kot druge skupine. Kot taki anketiranci z univerzitetno izobrazbo nenehno izkazujejo največjo podporo predlaganim politikam, razen pri dodeljevanju kvot energije državljanom, da se zagotovi pravičen delež prizadevanj za boj proti podnebnim spremembam, kjer ima ta skupina najnižjo raven podpore (59 %).
- Bolj urbanizirano okolje anketirancev je bolj verjetno, da bodo podprli vsako politiko, z izjemo subvencioniranja ljudi, da bi njihovi domovi postali energetske učinkovitejši (brez opaznih razlik). 75 % ljudi, ki živijo v velikih mestih, je na primer naklonjenih obdavčitvi izdelkov in storitev, ki najbolj prispevajo k podnebnim spremembam in prerazporejajo prihodke najrevnejšim in najbolj ranljivim gospodinjstvom, v primerjavi z 68 %, ki živijo v podeželskih vaseh.
- Anketiranci, ki so samozaposleni z zaposlenimi, manj verjetno podpirajo spodbujanje zasebnih podjetij s pravili in spodbudami za sprejetje vrste ukrepov (78 %) ali obdavčitev izdelkov in storitev, ki najbolj prispevajo k podnebnim spremembam, ter prerazporeditev prihodkov najrevnejšim in najbolj ranljivim gospodinjstvom kot tistim iz drugih skupin zaposlovanja.
- Anketiranci, ki imajo pozitivno mnenje o EU, so bolj naklonjeni posamezni politiki kot tisti z negativnim stališčem. Na primer, 91 % s pozitivnim stališčem EU podpira spodbujanje zasebnih podjetij s pravili in spodbudami, da sprejmejo več ukrepov, v primerjavi z 80 % tistih z negativnim stališčem.
- Anketiranci, ki se identificirajo z Zelenimi/EFA ali GUE/NGL, bolj podpirajo politike za omejevanje podnebnih sprememb na vključujoč in pravičen način. Na primer, ko gre za obdavčitev izdelkov in storitev, ki najbolj prispevajo k podnebnim spremembam, in prerazporeditev prihodkov najrevnejšim in najbolj ranljivim gospodinjstvom, je 81 % tistih, ki se identificirajo z Zelenimi, naklonjenih, v primerjavi z 68 % tistih, ki se identificirajo z EPP, 66 % tistih, ki se identificirajo z ECR, ali 69 % tistih, ki se identificirajo z RENEW.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

	Povečanje naložb [NAŠE DRŽAVE] v infrastrukturo javnega prevoza (npr. vlaki, avtobusi)	Subvencioniranje ljudi za izboljšanje energetske učinkovitosti njihovih domov, zlasti revnejših in najbolj ranljivih gospodinjstev (izolacija, čisto ogrevanje in hlajenje, enote za proizvodnjo energije itd.)	Spodbujanje zasebnih podjetij s pravili in spodbudami, da (1) hitreje zmanjšajo svoje emisije, (2) preidejo na energetsko učinkovitejšo proizvodne metode, (3) sprejmejo bolj krožne in trajnostne postopke ter (4) po potrebi ponovno usposobijo svojo delovno silo.	Obdavčitev izdelkov in storitev, ki najbolj prispevajo k podnebnim spremembam, ter prerazporeditev prihodkov najrevnejšim in najbolj ranljivim gospodinjstvom	Dodelitev kvote energije vsakemu državljanu, da se zagotovi pravičen delež prizadevanj za boj proti podnebnim spremembam
EU27	89	89	87	71	62
Spol					
Moški	88	88	86	70	60
Ženska	89	89	87	72	65
Starost					
15–54	89	90	88	72	65
25–39	90	90	87	74	63
40–54	89	89	88	72	62
55+	89	88	85	70	61
Težave pri plačevanju računov					
Večino časa	89	89	86	72	64
Od časa do časa	86	87	85	71	67
Skoraj nikoli! Nikoli	90	89	88	72	60
Podoba EU					
Skupaj „pozitivno“	93	92	91	76	65
Nevtralna	87	87	84	70	62
Skupaj „negativno“	84	85	80	61	50
Skupni razpoložljivi dohodek – kvintil					
1. kvintil	87	88	84	71	60
2. kvintil	90	89	87	72	62
3. kvintil	90	90	86	73	63
4. kvintil	91	90	89	71	62
5. kvintil	92	90	90	70	60
Zaposlitveni status					
Zaposlitev na podlagi pogodbe za nedoločen čas	91	90	88	72	63
Zaposlitev na podlagi kratkoročne pogodbe	87	88	85	71	58
Zaposlen pri agenciji za zagotavljanje začasnega dela/spletni platformi	84	83	82	68	64
Samozaposleni brez zaposlenih	90	90	90	73	63
Samozaposleni z zaposlenimi	89	85	78	65	58
Brezposelni	89	88	84	72	63
Upokojeni	89	88	86	70	59
Skrb za dom, neaktiven	86	88	84	69	62
Študent	89	90	89	75	67
Drugo	86	95	84	50	43
Katera je najvišja stopnja izobrazbe, ki ste jo zaključili? (SAMO EN ODGOVOR)					
Pod sekundarno	82	82	81	64	60
Sekundarno	89	89	86	72	63
Post sekundarno	90	89	89	71	62
Univerza	93	99	91	74	59
Politične stranke na ravni parlamenta					
EPP	91	87	86	68	60
S & D	91	90	89	76	66
STRANI, KI SE POVEZUJEJO NA	86	87	86	66	63
OBNOVITE	88	89	87	69	57
GUE/NGL	91	94	92	75	65
Zeleni/EFA	94	92	90	81	61
ID	89	89	84	69	63
Na (neprekinjeno)	88	90	87	73	68
Nihče	88	90	86	70	63
Drugo	87	83	88	64	57
Kateri od naslednjih najboljše opisuje območje, kjer živite?					
Veliko mesto	92	91	90	75	65
Predmestje ali obrobje velikega mesta	89	88	87	68	60
Mesto ali majhno mesto	89	88	86	71	62
Podeželska vas	87	88	84	69	59
Kmetija ali dom na podeželju	89	89	86	66	56
VA16 V kolikšni meri ste v [naši DRŽAVI] za ali proti naslednjim politikam, da bi podnebne spremembe omejili tako, da bodo vključujoče in pravične ter da nihče ne bo zapostavljen? (96 – Skupaj „Za“)					

ZAKLJUČEK

Rezultati te raziskave kažejo, da imajo državljani EU veliko podporo za zeleni prehod, pri katerem nihče ne bo zapostavljen. Državljan EU so potrdili, da obstajajo možnosti za prihranke energije, hkrati pa izrazili močno zaskrbljenost zaradi visokih cen energije in potrebe po večjem ukrepanju, vključno s podporo najbolj ranljivim gospodinjstvom.

Sodišče je v prvem delu tega poročila preučilo stališča Evropejcev o razsežnosti pravičnosti zelenega prehoda. Skoraj devet od desetih Evropejcev se strinja, da pri zelenem prehodu nihče ne sme biti zapostavljen. Vendar je manj kot polovica Evropejcev prepričana, da bodo do leta 2050 trajnostna energija, izdelki in storitve dostopni vsem, tudi ljudem z nižjim razpoložljivim dohodkom. Polovica državljanov EU meni, da EU ali njihove regionalne, mestne ali lokalne oblasti storijo dovolj za zagotovitev pravičnega zelenega prehoda. Skoraj polovica jih pravi o svoji nacionalni vladi, medtem ko približno štiri od desetih menijo, da zasebna podjetja in podjetja počnejo dovolj.

Več kot polovica Evropejcev meni, da bodo podnebne politike ustvarile več novih delovnih mest, kot jih bodo odstranili, in da bodo ta nova delovna mesta kakovostna. Nekaj več kot polovica jih pravi, da je za njih pomembno, da so na delovnem mestu, ki prispeva k zelenemu prehodu, in podoben delež meni, da jim njihova trenutna znanja in spretnosti omogočajo, da prispevajo k temu prehodu. Vendar le ena tretjina meni, da njihova trenutna delovna mesta prispevajo k napredku pri zelenem prehodu. Za Evropejce z nižjo stopnjo izobrazbe je manj verjetno, da bodo imeli znanja in spretnosti, ki bodo prispevali k zelenemu prehodu, in manj optimistični glede učinka zelenega prehoda na delovna mesta.

Podnebne spremembe prestrašijo sedem od desetih Evropejcev. Skoraj osem od desetih Evropejcev čuti osebno odgovornost za omejevanje podnebnih sprememb, sedem od desetih pa jih meni, da bi morali narediti več, ne glede na to, kaj drugi počnejo.

V drugem delu tega poročila je bilo preučeno, kako Evropejci dojemajo sedanji energetske kontekst. Več kot devet od desetih Evropejcev meni, da je trenutna raven cen energije za ljudi v njihovi državi resen problem. Približno osem od desetih meni, da so stroški goriva in energije za gospodinske prevoze in potrebe po energiji zanje resen problem. Več kot polovica Evropejcev je prepričana, da bi lahko porabili manj energije kot zdaj. Šest od desetih jih pravi, da bi zmanjšali svojo porabo energije predvsem iz ekonomskih razlogov, nekaj več kot tretjina pa bi to storila predvsem iz okoljskih razlogov. Evropski državljani z nižjim razpoložljivim dohodkom so manj prepričani, da lahko zmanjšajo svojo porabo energije in bolj verjetno pravijo, da so trenutne cene energije problem. Manj bogati državljani EU prav tako pogosteje omenjajo gospodarske razloge kot motiv za zmanjšanje porabe energije in manj verjetno navajajo okoljske razloge. Polovica anketirancev (50 %) meni, da bi si morali najbogatejši 50 % bolj prizadevati za zmanjšanje porabe energije.

Tretji del tega poročila se je osredotočil na bolj specifične razsežnosti, ki so pomembne za uspeh državljanov pri

zelenem prehodu, zlasti stanovanj, prometa in dostopa do zelenih površin. Štirje od desetih menijo, da njihov dom potrebuje energetske učinkovite prenove, nekaj več kot tretjina pa je v zadnjih petih letih izboljšala energetske učinkovitost doma. V zadnjih petih letih je samo eden od desetih anketirancev prejel finančno pomoč za izboljšanje energetske učinkovitosti svojega doma. Evropejci si ne morejo privoščiti stroškov kot glavno oviro za povečanje energetske učinkovitosti doma, čeprav skoraj trije od desetih menijo, da nimajo dovolj informacij o stroških ali dodani vrednosti.

Večina vprašanih ocenjuje kakovost, cenovno dostopnost in razpoložljivost javnega prevoza na svojem lokalnem območju kot dobro. Vendar je zadovoljstvo na podeželskih območjih veliko nižje v primerjavi z bolj urbanimi območji, kar zadeva vse razsežnosti (razpoložljivost, kakovost in cenovna dostopnost), zlasti razpoložljivost. Ključ do spodbujanja ljudi k bolj trajnostnim prevoznim možnostim je pogostejši javni prevoz, ki mu sledijo dostopnejši, hitrejši javni prevoz in nove ali bolje zasnovane poti.

Večina anketirancev živi v desetih minutah hoje od kakovostnega zelenega prostora. Razlike v dostopu se razlikujejo, tudi glede na finančni položaj, pri čemer revnejši Evropejci pogosteje živijo dlje od zelenega prostora. Zadovoljstvo z najbližjo zeleno površino je v urbanih območjih do neke mere nižje.

V zadnjem delu tega poročila je bilo ocenjeno, kako Evropejci podpirajo nekatere politike, namenjene pravičnemu zelenemu prehodu. Sedem od desetih podpira obdavčitev proizvodov in storitev, ki najbolj onesnažujejo, ter prerazporeditev prihodkov najrevnejšim in najbolj ranljivim gospodinjstvom. Več kot šest od desetih Evropejcev se zavzema za dodelitev kvote energije vsakemu državljanu, da bi vsem zagotovili pravičen delež prizadevanj za boj proti podnebnim spremembam. Skoraj devet od desetih vprašanih podpira subvencioniranje ljudi, da bi pomagali izboljšati energetske učinkovitost njihovih domov, zlasti tistih z nižjim razpoložljivim dohodkom in najbolj ranljivih gospodinjstev, ali spodbuja zasebna podjetja s pravili in spodbudami za sprejetje različnih ukrepov, vključno s hitrejšim zmanjšanjem emisij ter bolj krožnimi in trajnostnimi praksami. Devet od desetih Evropejcev podpira povečanje naložb svoje države v infrastrukturo javnega prevoza.

TEHNIČNE SPECIFIKACIJE

Med 30. majem in 28. junijem 2022 je Kantar na zahtevo Evropske komisije, Generalnega direktorata za komuniciranje, enote za spremljanje medijev in Eurobarometra izvedel val 97.4 raziskave EUROBAROMETER.

Val 97.4 zajema prebivalstvo zadevnih državljanstev držav članic Evropske unije, rezidentov v vsaki od 27 držav članic in starih 15 let in več.

Osnovni vzorec, ki se uporablja v vseh državah in ozemljih, je večstopenjski, naključni (verjetni). V vsaki državi je bilo izbranih več vzorčevalnih mest z verjetnostjo, sorazmerno z velikostjo prebivalstva (za celotno pokritost države) in gostoto prebivalstva.

V ta namen so bila vzorčevalna mesta sistematično izbrana iz vsake „upravne regionalne enote“ po stratifikaciji po posamezni enoti in vrsti območja. Tako predstavljajo celotno ozemlje držav, vključenih v raziskavo v skladu z EUROSTATOM NUTS II (ali enakovrednim standardom) in glede na porazdelitev rezidenčnega prebivalstva zadevnih narodnosti glede na metropolitanska, mestna in podeželska območja³⁶.

Na vsakem od izbranih vzorčevalnih mest je bil naključno izbran začetni naslov. Nadaljnji naslovi (vsak „N'th naslov“) so bili izbrani s standardnimi postopki „naključne poti“ iz prvotnega naslova. V vsakem gospodinjstvu je bil anketiranec izbran naključno (po „pravilu najbližjega rojstnega dne“). Če nihče ni odgovoril anketirancu v gospodinjstvu ali če izbrani anketiranec ni bil na voljo (ni prisoten ali zaseden), je izpraševalec ponovno obiskal isto gospodinjstvo do trikrat (skupaj štirje poskusi stikov). Anketiranci nikoli ne navajajo, da se anketa izvaja v imenu Evropske komisije; te informacije lahko na zahtevo predložijo po zaključku ankete.

Stopnja zaposlovanja je bila nekoliko drugačna na Nizozemskem, Finskem in Švedskem. V teh državah je bil iz registra naslovov ali registra prebivalstva izbran vzorec naslovov znotraj posameznega vzorčevalnega mesta (1 km²) (na Finskem se izbira ne opravi na vseh vzorčnih točkah, vendar se nekje pričakuje, da se bodo stopnje odziva izboljšale). Izbira naslovov je bila izvedena naključno. Gospodinjstva so nato stopila v stik po telefonu in se zaposlila za sodelovanje v raziskavi. Na Nizozemskem se uporablja vzorec RDD z dvojnim okvirjem (mobilne in stacionarne številke). Izbira števil na obeh okvirjih se izvede naključno, pri čemer vsaka številka dobi enako verjetnost izbire. Za razliko od Švedske in Finske je vzorec nezapleten. Prosimo, glejte spodnjo sliko.

36 Klasifikacija mestnega podeželja na podlagi DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

DRŽAVE		Inštituti	INTERVJUJI	FIELDWORK DATES		ŠTEVILO PREBIVALCEV 15+	DELEŽ EU27
POSTANITE	Belgija	Tržni center Mobiel Center	1004	30/05/22	28/06/22	9915439	2,53 %
BG	Bolgarija	Kantar TNS BBSS	1027	30/05/22	26/06/22	5094974	1,55 %
CZ	Češka	Kantar Češka	1002	31/05/22	26/06/22	9190342	2,34 %
DK	Danska	Kantar Gallup	1004	31/05/22	21/06/22	4994003	1,27 %
DE	Nemčija	Kantar Deutschland	1520	01/06/22	22/06/22	74152305	18,89 %
E-POŠTA	Est0nia	Kantar Estonija	1001	31/05/22	27/06/22	1145203	0,29 %
IE	Irska	B) Raziskave	1022	02/06/22	27/06/22	4039401	1,03 %
EL	Grčija	Kantar Grčija	1015	31/05/22	25/06/22	9553452	2,44 %
ES	Španija	TNS Investigacion de Mercados y Mnenje	1005	02/06/22	26/06/22	42022535	10,70 %
FR	Francija	Kantar Public France	1001	31/05/22	23/06/22	57553554	14,66 %
HR	Cr0atia	Hendal	1001	31/05/22	26/06/22	3559904	0,91 %
IT	Italija	Kantar Italia	1020	01/06/22	22/06/22	54102101	13,78 %
CY	Rep. s Cipra	CYMAR tržne raziskave	504	31/05/22	16/06/22	759344	0,19 %
LV	Latvija	Kantar TNS Latvija	1000	30/05/22	20/06/22	1549459	0,42 %
LT	Litva	TNS LT	1000	30/05/22	26/06/22	2445153	0,62 %
LU	Luxemburg	TNS Ilres	505	31/05/22	26/06/22	533233	0,14 %
GDČ.	Madžarska	Kantar Hoffmann	1031	01/06/22	20/06/22	3547735	2,18 %
MT	Malta	Misco Internatipnal	503	30/05/22	21/06/22	455041	0,12 %
NL	Nizozemska	Kantar Nizozemska	1039	30/05/22	20/06/22	15057513	3,84 %
NA	Avstrija	Das Österreichische Gallup Institut	1011	30/05/22	14/06/22	7344329	2,00 %
PL	Poljska	Kantar Polska	1014	31/05/22	23/06/22	32904339	8,38 %
PT	Portugalska	Markttest – Marketing, Organizaçao e Formaçao	1000	01/06/22	26/06/22	5221533	2,35 %
RD	Romunija	Centrul Pentru Sudierea Opiniei si Pietei (CSOP)	1056	30/05/22	24/06/22	15201193	4,25 %
SI	Slovenija	Mediana D00	1009	31/05/22	20/06/22	1334195	0,47 %
SK	Slovaška	Kantar Češka	1004	31/05/22	19/06/22	4577729	1,19 %
FL	Finska	Taloustutkimus Oy	1044	31/05/22	26/06/22	4305255	1,22 %
5E	Švedska	Kantar Sifo	1045	31/05/22	26/06/22	3755024	2,23 %
		EU-27 SKUPAJ	26395	30/05/22	28/06/22	392555731	100,00 %

* Opozoriti je treba, da lahko skupni odstotek, prikazan v tej tabeli, zaradi zaokroževanja preseže 100 %

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dožemanje zelenega prehoda

Posledice pandemije koronavirusa za terensko delo

Osební intervjuji

Kjer je bilo to izvedljivo, so bili razgovori opravljeni iz oči v oči v domovih ljudi ali na njihovem pragu in v ustreznem nacionalnem jeziku. V vseh državah in ozemljih, kjer osebni razgovori niso bili izvedljivi, je bil uporabljen spletni razgovor CAWI (Computer-Assisted Web Interviewing).

Pri opravljenih osebnih razgovorih so bili v skladu z vladnimi predpisi vedno upoštevani higienški ukrepi in ukrepi za omejevanje fizičnih stikov, po možnosti pa so bili razgovori izvedeni zunaj doma, na pragu, da bi ostali zunaj in ohranili družabno razdaljo.

Osební in spletní anketiranje

V Belgiji, na Češkem, Danskem, v Estoniji, Latviji, na Malti, Nizozemskem, v Sloveniji, na Finskem in Švedskem so bili osebni razgovori izvedljivi, vendar zaradi dolgotrajnih učinkov pandemije COVID-19 v obdobju dela na terenu ni bilo mogoče doseči ciljnega števila osebnih razgovorov, vendar številni potencialni anketiranci še vedno neradi odprejo svoje domove anketirancem, čeprav spoštujejo higienška pravila in omejevanje fizičnih stikov, kot sta nošenje mask in uporaba hidroalkoholnega gela. Da bi dosegli ciljno število intervjujev v obdobju terenskega dela, so bili na spletu opravljeni dodatni intervjuji s tehniko računalniško podprtega spletnega intervjuja (CAWI).

Zaposlitev za spletne razgovore

Spletna zasnova v vsaki državi se je razlikovala glede na to, kaj je bilo izvedljivo v obdobju terenskega dela. Kadar je bilo to izvedljivo, je spletni vzorec temeljil na verjetnostni zasnovi vzorca. Tisti, ki so bili zaposleni v spletni anketi, so bili zaposleni z enim samim mobilnim okvirjem ali z dvojnimi okvirjem Random Digit Dialling (RDD). Na ta način je imela celotna populacija v lasti telefona v vsaki državi možnost, da se vzorci brez nič. Odločitev o uporabi enega samega mobilnega okvirja ali dvojnega okvirja (mobilnega in fiksnege) je bila odvisna od infrastrukture stacionarnega omrežja v državah. Kadar je stacionarna infrastruktura ustrezno napredna, da bi podprla pomembno manjšino stanovanjskih gospodinjstev s stacionarnimi telefoni, se uporablja zasnova z dvojnimi okvirjem. Mešanica mobilnih in stacionarnih vzorcev je zasnovana tako, da čim bolj poveča zastopanost odzivnega vzorca. Vzorec RDD za vzorce mobilnih in stacionarnih vodov se vzame iz načrta telefonskega oštevilčenja države. Stacionarni vzorčni okvir je razslojen po regijah NUTS3 na podlagi njihove predpone, mobilni operater pa, preden se sistematični naključni vzorec števil ustvari sorazmerno s skupnim rodiljivim številom v vsakem stratumu. Anketiranci so bili na podlagi tega vzorca zaposleni v Belgiji, na Češkem, v Latviji, Litvi, na Malti in v Sloveniji.

Na Finskem, Danskem in Švedskem se vzorci RDD niso uporabljali; namesto tega je bil vzorec telefona vzet iz državnega telefonskega imenika. V teh treh državah telefonski imeniki ponujajo celovito pokritost prebivalstva,

ki ima v lasti telefon, in shranjujejo tako stacionarne in mobilne telefonske številke za vsakega posameznika.

	DRŽAVE	ŠT. INTERVJUJEV CAPI	N INTERVJUJEV S CAWI	SKUPAJ N INTERVJUJI
POST ANITE	Belgija	689	315	1004
BG	Bolgarija	1027		1027
CZ	Češka	600	402	1002
DK	Danska	505	499	1004
DE	Nemčija	1520		1520
E-POŠT A	Estonija	865	136	1001
IE	Irska	1022		1022
EL	Grčija	1015		1015
ES	Španija	1005		1005
FR	Francija	1001		1001
HR	Hrvaška	1001		1001
VSE JE V REDU	Italija	1028		1028
CY	Rep. s Cipra	504		504
LV	Latvija	412	588	1000
LT	Litva	1000		1000
LU	Luksemburg	505		505
GDČ.	Madžarska	1031		1031
MT	Malta	308	195	503
NL	Nizozemska	639	400	1039
NA	Avstrija	1011		1011
PL	Poljska	1014		1014
PT	Portugalska	1000		1000
RO	Romunija	1056		1058
SI	Slovenija	601	408	1009
SK	Slovaška	1004		1004
FI	Finska	503	541	1044
SE	Švedska	433	612	1045
EU-27 SKUPAJ		22299	4096	26395

CAPI = računalniško podprti osebni intervjuji
CAWI = računalniško podprto spletno anketiranje

Na Nizozemskem sta bila za zbiranje odgovorov v živo in na spletu uporabljena dva načina ankete. Za spletni način so se anketiranci najprej zaposlili, da bi sodelovali prek nespletnega načina zaposlovanja prek dvojnega okvira, ki temelji na verjetnosti in prekrivanju vzorca RDD. Na ta

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dožemanje zelenega prehoda

način je imela celotna populacija v lasti telefona na Nizozemskem možnost, da se vzorci brez nič. Mešanica mobilnih in stacionarnih vzorcev je zasnovana tako, da čim bolj poveča zastopanost odzivnega vzorca. Vzorec RDD za vzorce mobilnih in stacionarnih vodov se vzame iz načrta telefonskega oštevilčenja države. Stacionarni vzorčni okvir je razslojen po regijah NUTS3 na podlagi njihove predpone, mobilni operater pa, preden se sistematični naključni vzorec števil ustvari sorazmerno s

Za vsako državo se izvede primerjava med vzorcem, ki se je odzval, in univerzumom (tj. celotno populacijo v državi). Uteži se uporabljajo za ujemanje vzorca odziva na veselje glede na spol glede na starost, regijo in stopnjo urbanizacije. Pri evropskih ocenah (tj. povprečju EU) se uteži posameznih držav prilagodijo tako, da se ponderirajo navzgor ali navzdol, da bi odražale njihovo več kot 15 prebivalcev kot delež prebivalstva EU-15+.

	DRŽAVE	Stopnje odziva CAPI	Stopnje odziva CAWI
POSTANITE	Belgija	59,00 %	16,40 %
BG	Bolgarija	45,20 %	
CZ	Cehia	44,80 %	34,30 %
DK	Danska	46,30 %	16,10 %
DE	Nemčija	22,60 %	
E-POŠTA	Estonija	40,00 %	17,10 %
IE	Irska	49,80 %	
EL	Grčija	29,20 %	
ES	Španija	34,10 %	
FR	Francija	32,30 %	
HR	Hrvaška	44,10 %	
VSE JE V REDU.	Italija	24,40 %	
CY	Rep. s Cipra	50,10 %	
LV	Latvija	44,40 %	17,90 %
LT	Litva	43,60 %	
LU	Luksemburg	24,40 %	
GDČ.	Madžarska	64,40 %	
MT	Malta	73,00 %	24,30 %
NL	Nizozemska	66,30 %	41,30 %
NA	Avstrija,	44,80 %	
PL	Poljska	45,30 %	
PT	Portugalska	39,10 %	
RO	Romunija	61,20 %	
SI	Slovenija	54,10 %	29,40 %
SK	Slovaška	66,00 %	
FI	Finska	34,80 %	28,80 %
SE	Švedska	65,30 %	23,40 %

CAPI = računalniško podprti osebni intervjuji

CAWI = računalniško podprto spletno anketiranje (CAWI Rrs ne vključuje faze zaposlovanja)

Deleži odgovorov se izračunajo tako, da se skupno število popolnih razgovorov deli s številom vseh obiskanih naslovov, razen tistih, ki niso upravičeni, vendar vključujejo tiste, pri katerih upravičenost ni znana. Za val 97.4 raziskave EUROBAROMETER so stopnje odziva za države EU-27, ki jih je izračunal Kantar, prikazane v tabeli na desni strani.

Stopnje napake

Bralce opozarjamo, da so rezultati ankete ocene, katerih natančnost, ki je enaka, temelji na velikosti vzorca in na opazovanem odstotku. Pri vzorcih približno 1.000 intervjujev se realni odstotki razlikujejo v naslednjih mejah zaupanja. To se odraža v preglednici s statističnimi pribitki spodaj.

skupnim rodljivim številom v vsakem stratumu.

Stopnje odziva

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dožemanje zelenega prehoda

Statistične marže zaradi postopka vzorčenja

(na 95-odstotni ravni zaupanja)

različne velikosti vzorcev so v vrsticah											različni opazovani rezultati so v stolpcih										
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %											
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %											
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50										
N=500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N=500										
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000										
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500										
N = 2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000										
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000										
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000										
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000										
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000										
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000										
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500										
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000										
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000										
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000										
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000										
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000										
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000										
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000										
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000										
	5,00 %	10,00 %	15,00 %	20,00 %	25,00 %	30,00 %	35,00 %	40,00 %	45,00 %	50,00 %											
	95,00 %	90,00 %	85,00 %	80,00 %	75,00 %	70,00 %	65,00 %	60,00 %	55,00 %	50,00 %											

Dodatek k posebni raziskavi Eurobarometra 527 o dojemanju pravičnosti zelenega prehoda

Pierre Dieumegard, 20. januar 2023

Raziskave Eurobarometra so številne informacije o javnem mnenju Evropejcev: več deset tisoč anketirancev, vseh spolov, starosti, ravni izobrazbe in bogastva ter v vseh državah.

Poročila o teh preiskavah trpijo zaradi dveh večjih pomanjkljivosti.

1) **Ni na voljo v vseh uradnih jezikih EU:** zelo pogosto samo v angleščini, včasih tudi v francoščini in nemščini. Spletna stran www.europokune.eu je zasnovana tako, da vsem državljanom EU zagotavlja ta poročila v njihovem jeziku.

2) **Rezultati predstavijo bodisi po državi bodisi po družbeni skupini (spol, starost, življenjski standard, kraj življenja...), vendar brez odnosa. Zato nemoremo razumeti, kateri dejavniki določajo raznolikost mnenj.** To je namen tega dokumenta: na istih grafih povezati mnenja družbenih skupin in nacionalnih skupin, da bi prikazali njihovo bližino in razlike. To je primer, ugotovitve, ki izhajajo iz njega, pa so lahko podobne iz številnih drugih študij Eurobarometra.

Tema posebne raziskave Eurobarometra 527 je pomembna za vse prebivalce EU. Ekološki prehod nam lahko omogoči boj proti podnebnim spremembam. Če je ta prehod sprejemljiv za vse, mora biti pravičen, kar pomeni, da ne daje prednosti določenim skupinam na račun drugih skupin.

Da bi bil ekološki prehod uspešen, se morajo zadevni ljudje zavedati tveganja podnebnih sprememb in odgovornosti za ta pojav. Po drugi strani pa se morajo ti ljudje bolj ali manj strinjati z ukrepi, ki jih je treba sprejeti, saj je Evropska unija politična struktura, ki naj bi bila demokratična.

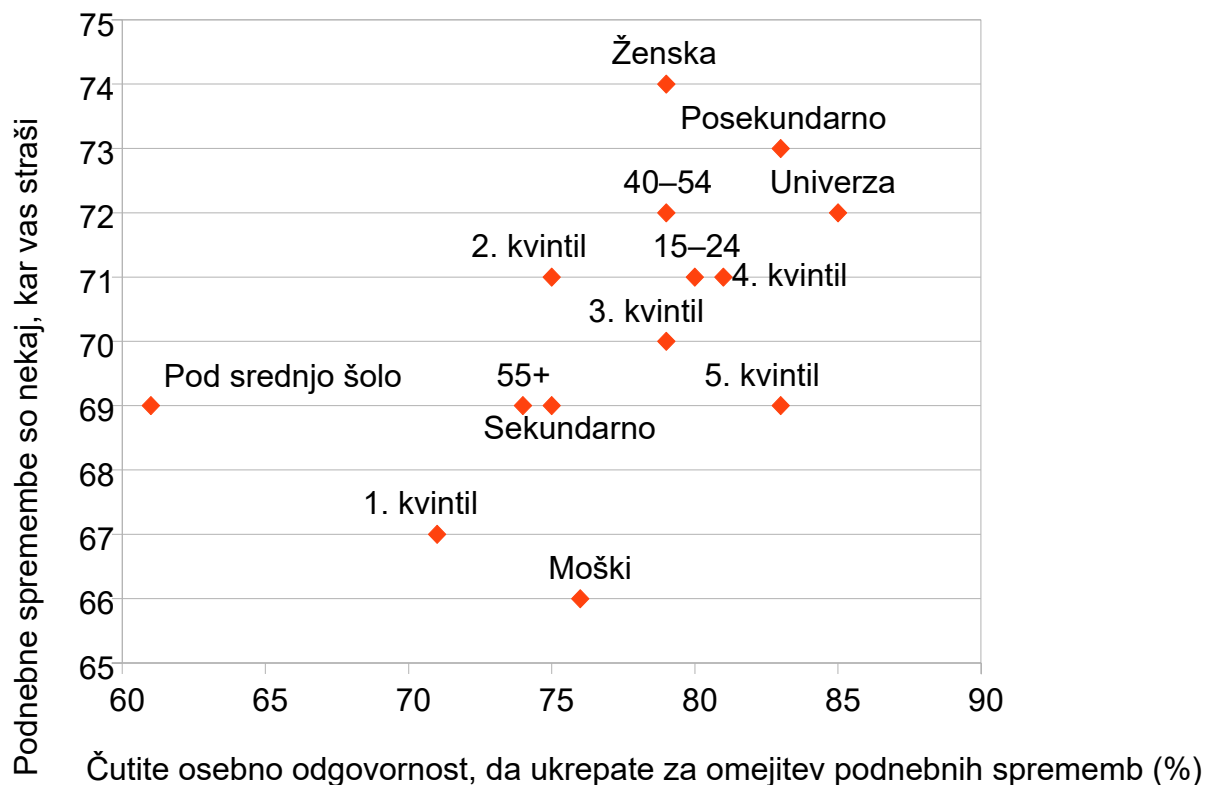
Dožemanje podnebnih sprememb in naša odgovornost za ta pojav.

To je predmet prvega vprašanja za predhodno odločanje, prvo vprašanje: „V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate s trditvami: „Osebnostno čutite odgovornost, da poskušate zmanjšati podnebne spremembe“ in „podnebne spremembe so nekaj, kar vas prestraši“.

Da ne bi zakrivali naslednjih grafov, je bilo ohranjenih le nekaj družbenih skupin: spol, starost, raven dohodka (prvi kvintil sestavljajo najrevnejši ljudje, peti kvintil sestavljajo najbogatejši ljudje) in izobraževanje.

Kot je navedeno v poročilu, se večina državljanov EU zaveda problema podnebnih sprememb: približno tri četrtine so zaskrbljeni in čutijo nekaj osebne odgovornosti za težavo.

Poročilo ne prikazuje grafa za sociodemografsko študijo, bralci pa morajo pogledati številčne vrednosti tabel, da bi videli razlike med družbenimi skupinami. Spodnji graf omogoča jasnejšo vizualizacijo teh mnenj.

Ženske so bolj zaskrbljene zaradi podnebnih sprememb kot moških. Kaže tudi, da ljudje z visoko izobrazbo in visokimi dohodki čutijo osebno odgovornost, za razliko od tistih z nizko izobrazbo in nizkimi dohodki. Vsakdo bo to lahko razlagal v skladu s svojimi filozofskimi in političnimi prepričanji.

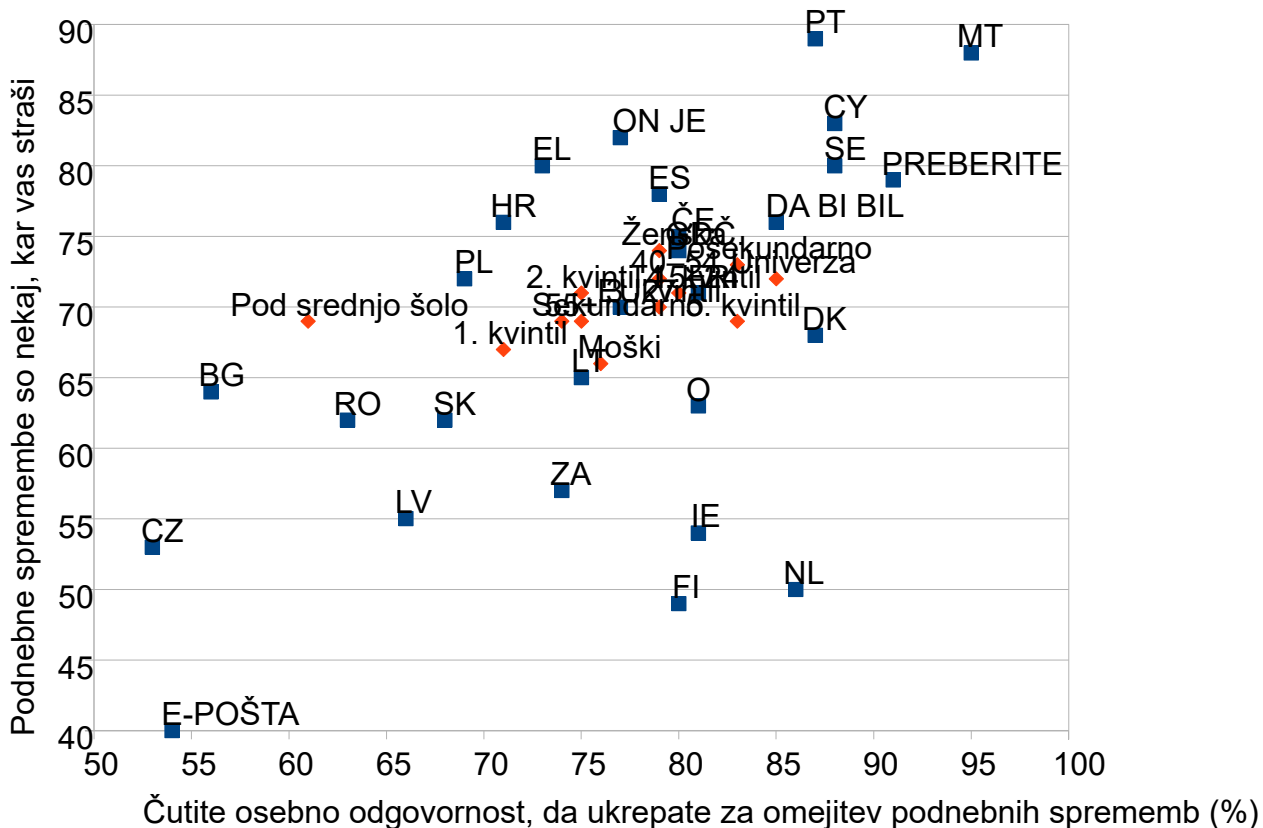
Ugotavljamo tudi, da obstaja majhna korelacija med odgovori na obe vprašanji: tisti, ki so zaskrbljeni zaradi podnebnih sprememb, so tudi tisti, ki čutijo določeno odgovornost.

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

To je intelektualno zanimivo, vendar je v praksi malo pomembno, saj imajo vse te družbene skupine malo razlik v mnenjih: še vedno imajo približno 70-odstotni dogovor. Stopnja anksioznosti žensk je le 10 % višja kot pri moških, visokošolski diplomanti pa se le 25 % počutijo odgovornejše od tistih, ki niso diplomanti.

Velike razlike so med populacijami različnih držav, ko so postavljene na isti graf.

Razlike med nacionalnimi skupinami so veliko večje. Portugalska in malteščina zadevata 90 %, medtem ko gre le za 40 % Estoncev: to je več kot dvojno. Malteški in luksemburški državljani menijo, da je 90 % odgovornih, medtem ko je odgovorna le polovica Čehov, Estoncev ali Bolgarov.

Zato je mogoče ugotoviti, da so razlike med družbenimi skupinami majhne v primerjavi z razlikami med etničnimi skupinami.

Katere odločitve bi bilo treba sprejeti za učinkovit ekološki prehod?

Proti koncu poročila vidimo odgovore na vprašanje 16 „QA16. V kolikšni meri ste v [naši DRŽAVI] za ali proti naslednjim politikam, da bi podnebne spremembe omejili tako, da bodo vključujoče in pravične ter da nihče ne bo zapostavljen? KAJ JE TO?

16.1 Povečanje naložb [naša DRŽAVA] v infrastrukturo javnega prevoza (npr. vlaki, avtobusi);

Posebna raziskava Eurobarometra 527

Pošteno dojemanje zelenega prehoda

16.2 Obdavčitev izdelkov in storitev, ki najbolj prispevajo k podnebnim spremembam, ter prerazporeditev prihodkov najrevnejšim in najbolj ranljivim gospodinjstvom;

16.3 Dodelitev kvote energije vsakemu državljanu, da se zagotovi pravičen delež prizadevanj za boj proti podnebnim spremembam;

16.4 Subvencioniranje ljudi za povečanje energetske učinkovitosti njihovih domov, zlasti revnejših in najranljivejših gospodinjstev (izolacija, čisto ogrevanje in hlajenje, enote za proizvodnjo energije itd.);

16.5 Spodbujanje zasebnih podjetij s pravili in spodbudami, da (1) hitreje zmanjšajo svoje emisije, (2) preidejo na energetske učinkovitejše proizvodne metode, (3) sprejmejo bolj krožne in trajnostne postopke ter (4) po potrebi ponovno usposobijo svojo delovno silo.

Predlog 1 se nanaša na kolektivne naložbe: odzivi so na splošno pozitivni, brez velikih razlik med skupinami (standardno odstopanje med vsemi skupinami: 3,4). Če je denar, se vsi strinjajo, da ga porabijo za skupnost.

Podobno je predlog št. 4 prejel veliko podpore: za subvencije je sporazum precej splošen (standardno odstopanje 3,7).

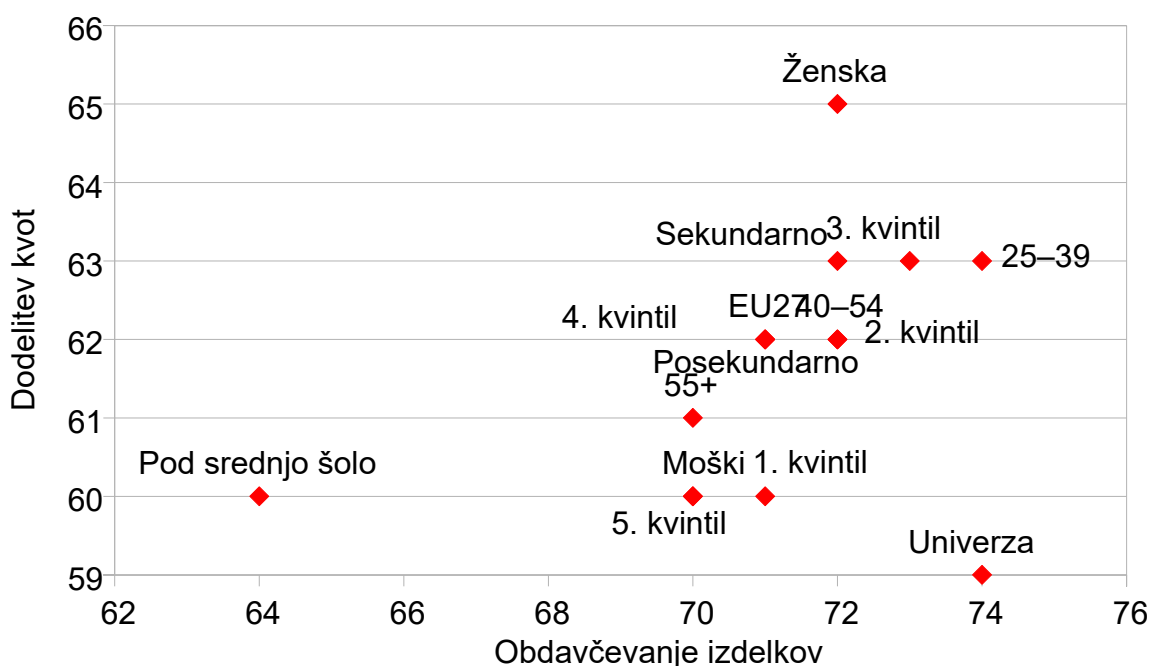
Predlog 5 se nanaša na podjetja, ne pa na posameznike, vključene v raziskavo: tudi tukaj obstaja soglasje (standardno odstopanje 4,15)

Po drugi strani pa je predlog 2 davek, ki ga bodo morali plačati davkoplačevalci. To je bolj boleče in mnenja so veliko bolj različna (standardno odstopanje 5:7).

In predlog št. 3 je še bolj razdiralen: dodelitev kvote vsakemu posamezniku je enakovredna vozovnici za obroke. Kdo bo zame odločil energijo, ki jo bom imel pravico porabiti? Ni presenetljivo, da so mnenja zelo različna (standardno odstopanje 8,8).

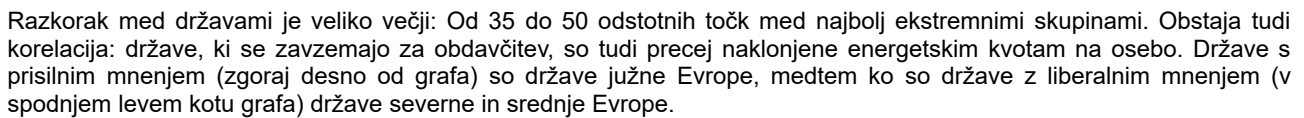
Za zadnja dva zelo razdiralna predloga bomo videli, kako so mnenja nacionalnih skupin in socialno-demografskih skupin razdeljena.

Socialno-demografske skupine

Videti je, da so ženske in mladi nekoliko ugodnejši za dodeljevanje kvot kot moški in stari, da so diplomanti nekoliko ugodnejši za davke kot tisti, ki niso diplomanti, vendar to ni zelo jasno: razlika med skrajnimi skupinami ne sme presegati 10 do 15 odstotnih točk.

Ko so pogledi različnih nacionalnih skupin postavljeni na isti graf, je vrzel veliko večja.

Za takšno razpravo bi bil potreben skupen jezik. Takšen jezik bi moral biti enostaven, natančen in pravičen, saj ne bi dajal prednosti eni ali drugi nacionalni skupini. Najboljši skupni jezik bi bil esperanto.